

ΜΑΡΙΟ ΝΤΡΑΓΚΙ

Αυστηρό μήνυμα στα «γεράκια»

Οι κυβερνήσεις της Ευρωζώνης που επιθυμούν υψηλότερα επιτόκια δανεισμού από την ΕΚΤ θα πρέπει να ακολουθήσουν πιο επεκτατική δημοσιονομική πολιτική, είναι το αποκαίρειο μήνυμά του Μάριο Ντράγκι. Απαντώντας στους επικριτές του, ο απερχόμενος πρόεδρος της ΕΚΤ τόνισε ότι οι αξιωματούχοι πρέπει να έχουν το θάρρος να αναλαμβάνουν δράση. **Σελ. 11**

ΕΛΛΑΔΑ

Επενδύουν στον ακριβό τουρισμό

Εντεκα σύνθετα τουριστικά καταλύματα, με συνολικό ύψος επένδυσης που προσεγγίζει τα 4 δισ. ευρώ, βρίσκονται στον «προθάλαμο» της εκκίνησης, αποτελώντας μια πολύτιμη «μαγιά» για ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης σε πληθώρα περιοχών της Ελλάδας. Πρόκειται για πολυτελείς ξενοδοχειακές μονάδες, κατοικίες, βίλες, μαρίνες και γήπεδα γκολφ. **Σελ. 15**

ΗΠΑ

Τα ρομπότ ρίχνουν τους μισθούς

Ο αυτοματισμός έχει πλήξει τους μισθούς των εργαζομένων και τους αποτρέπει να διεκδικήσουν αυξήσεις από φόβο μήπως αντικατασταθούν από μηχανές. Οι μισθοί των στις ΗΠΑ αντάναν στο 56% του εθνικού εισοδήματος των ΗΠΑ από το 63% που ίσχυε το 2000, κάτι που αποδίδεται στην αύξηση της χρήσης ρομπότ και άλλων τεχνολογικών καινοτομιών. **Σελ. 9**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Όγκος συναλλαγών (εκατ. €)

Αρχίζουν οι online πλειστηριασμοί

Το σύστημα έχει εισαχθεί στην Κύπρο και ήδη γίνονται δοκιμαστικά - Στόχος η έναρξη το Νοέμβριο

Στην τελική ευθεία βρίσκεται η διαδικασία για τη διεξαγωγή ηλεκτρονικών πλειστηριασμών. Το διαγωνισμό για το σύστημα των πλειστηριασμών αυτόν κέρδισε η «Newsphone Hellas S.A.», εταιρεία που έχει δημιουργήσει επιτυχώς την αντίστοιχη πλατφόρμα ηλεκτρονι-

κών πλειστηριασμών και στην Ελλάδα. Στόχος είναι οι online πλειστηριασμοί να ξεκινήσουν το Νοέμβριο. Δεν αποκλείεται, ωστόσο, τουλάχιστον στο πρώτο στάδιο, να διεξάγονται ταυτόχρονα και διά της φυσικής παρουσίας. Σύμφωνα με στοιχεία του Συνδέσμου Τρα-

πεζών Κύπρου, εκπρόσωποι της Newsphone Hellas επισκέφθηκαν την Κύπρο για να παραδώσουν το σύστημα ηλεκτρονικών πλειστηριασμών και παρουσίασαν το σύστημα σε τραπεζικά στελέχη, εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και άλλα ενδιαφερόμενα

μέρη. Το σύστημα βρίσκεται σε πιλοτική λειτουργία και οι εκπρόσωποι της Newsphone Hellas –όπως αναφέρει ο Συνδέσμος- διεξήγαγαν τρεις εκπαιδευτικές μέσω διαδικτύου για τα στελέχη τραπεζών μελών της ΚΕΔΠΕΣ, Altamira, APS καθώς και της Gordian Holdings.

Αυτή τη στιγμή γίνονται δοκιμαστικοί πλειστηριασμοί σε σχετική ιστοσελίδα εκπαίδευσης που έχει δημιουργηθεί. Ο Συνδέσμος Τραπεζών έχει προχωρήσει ήδη σε εισηγήσεις για τροποποιήσεις και έχουν σταλεί στην ελληνική εταιρεία για προσαρμογές. **Σελ. 3**

Στον επίκεντρο των ψηφιακών εξελίξεων η Κύπρος

Συνεχίζεται για δεύτερη ημέρα το συνέδριο της SPP Media και της εφημερίδας «Η Καθημερινή», Digital Agenda Summit. Προσωπικότητες από Ελλάδα, Κύπρο και Ευρώπη θα παραβρεθούν και σήμερα στο συνέδριο που φιλοξενείται στο δημοτικό θέατρο της Λευκωσίας, συνεχίζοντας την επιτυχία της πρώτης ημέρας. Στόχος του συνεδρίου, να καθιερωθεί ως περιφερειακή σύναξη σημαντικών προσωπικοτήτων, που μαζί με τους νέους συζητούν και αναπτύσσουν το μέλλον της ανθρωπότητας σε περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο. **Σελ. 4**

Εξείμιναν από ρευστό επτά στις 10 επιχειρήσεις

Ομηροι των τραπεζών

Περιορισμένα τα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουν στα χέρια τους οι επιχειρήσεις, κάτι που κοστίζει σε επενδυτικά ανοίγματα, επέκταση δραστηριοτήτων και στην ίδια την βιωσιμότητά τους. Φέτος τα δάνεια που δόθηκαν στις μικρομεσαίες είναι 30 εκατ. ευρώ λιγότερα. Οι επιχειρήσεις είναι όμηροι των τραπεζικών ιδρυμάτων για έγκριση δανειοδοτήσεων. **Σελ. 8**

Τα σενάρια του ΥΠΕΣ για σύσταση 14 νέων δήμων

Τι προνοεί η μελέτη

Η προτενόμενη μεταρρύθμιση του ΥΠΕΣ περιλαμβάνει βαθιές τομές στην τοπική αυτοδιοίκηση. Η πρόταση-μελέτη ετοιμάστηκε από τεχνοκράτες και έχει παραδοθεί στους Δήμους για μελέτη και σχόλια. Παρουσιάζονται 13 σενάρια, με τις προτεινόμενες συνενώσεις δήμων και κοινοτήτων. Η πρόταση του υπουργείου Εσωτερικών περιλαμβάνει και τρεις Μητροπολιτικούς Δήμους σε Λευκωσία, Πάφο και Λεμεσό. **Σελ. 6**

ΕΙΣΒΟΛΗ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Σε νέες περιπέτειες η τουρκική οικονομία

Μπορεί οι κυρώσεις που ανακοίνωσε ο Ντόναλντ Τραμπ κατά της Τουρκίας να χαρακτηρίστηκαν ελαφρές, ωστόσο δεν παύουν να είναι άλλο ένα πλήγμα στην παραπαίουσα τουρκική οικονομία. Καθοριστικής σημασίας είναι πλέον οι εξελίξεις στο πολεμικό μέτωπο της Συρίας και τη διαμάχη με τις ΗΠΑ. Εξελίξεις που θα κρίνουν σε μεγάλο βαθμό και το πολιτικό μέλλον του Ερτογάν. **Σελ. 5**

Η παχυσαρκία απειλεί τη βιομηχανία των σνακ

Η παχυσαρκία δεν απειλεί μόνο την υγεία και τα οικονομικά ανθρώπων και κρατών, αλλά και τη βιομηχανία των σνακ που τα επόμενα χρόνια αναμένεται να δεχθεί ισχυρή πίεση ώστε να αρχίσει να παράγει πιο υγιεινά προϊόντα. **Σελ. 12**

Φιλικό κλίμα για τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Σειρά μέτρων από την κυβέρνηση

Αρση περιορισμών, θέσπιση χρονοδιαγραμμάτων για την έκδοση αδειών, ανάθεση αρμοδιοτήτων στον ιδιωτικό τομέα και ελαστικοποίηση των ελέγχων αποτελούν τα βασικά συστατικά της «συνταγής» που προτείνει η κυβέρνηση για τη δημιουργία ενός φιλικού προς τις επιχειρήσεις περιβάλλοντος. **Σελ. 16**

Η κλιματική αλλαγή διαμορφώνει την οικονομία

Η αλλαγή του κλίματος έχει πλέον βρει τους διαύλους προς την παγκόσμια οικονομία, διοχετεύεται σε όλα τα κλιμακία της και θα τη διαμορφώσει στο εγγύς μέλλον. Επενδυτές ασκούν πιέσεις σε κυβερνήσεις και επιχειρήσεις να ενδιαφερθούν για το κλίμα, οι βιομηχανίες διατείνονται ότι προσαρμόζονται και το ΔΝΤ καλεί τους ηγέτες του κόσμου να περιφρουρήσουν την παγκόσμια οικονομία από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. **Σελ. 10**

ΑΡΘΡΟ Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Ο κρυμμένος θησαυρός στις τράπεζες εξωτερικού

Οι καταθέσεις Ελλήνων που βρίσκονται στο εξωτερικό, μπορούν να βελτιώσουν θεαματικά την οικονομία. Αν επαναπατρίζονταν άμεσα, τα χρήματα όχι οι άνθρωποι.

Ενα από τα «ελλείμματα» που ταλανίζουν την οικονομία είναι το έλλειμμα αποταμίευσης, καθώς ειδικά τα χρόνια της κρίσης αυτή συρρικνώθηκε. Φυσικά, τα εισοδήματα λιγόστευσαν αλλά και κυρίως γιατί σημαντικό μέρος των κεφαλαίων μεταφέρθηκε στο εξωτερικό. Αποδείχθηκε ότι σωστά μετακινήθηκαν. Η χώρα βρέθηκε στο έλεος του λαϊκισμού με έπαθλο τη νομή της εξουσίας, και οι καταθέσεις δέσμιες περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων.

Το χειρότερο κατά την περίοδο αυτή ήταν ότι η φοροδιαφυγή και η εξαγωγή κεφαλαίων έγιναν εύλογη πράξη άμυνας που δικαιολογείται. Η προστασία του

εισοδήματος ή της αποταμίευσης έμοιαζε πλέον με πρόνοια «συνετούς οικογενειάρχη», έγινε θεμιτή αντίσταση για την επιβίωση. Η φοροδιαφυγή, η εξαγωγή κεφαλαίων, αλλά και η μεταφορά της έδρας εταιρειών, «νομιμοποιήθηκαν» πηρικά.

Το καθεστώς προσπάθησε να αποτρέψει την εξαγωγή κεφαλαίων με απειλές διώξεων από εισαγγελείς τύπου Ρασπούτιν και συχνά χωρίς καν άσκηση δίωξης «τιμωρούσαν» όσους θεωρούσαν ένοχους, με διαπόμπη. Δημοσίευαν (επιλεκτικά...) ονόματα με υπονοούμενα ότι κάτι «βρώμικο» έχουν ανακαλύψει αλλά κωλύονται να το αποκαλύψουν.

Η πρακτική που παλιά ήταν «παιχνίδι» μεγαλόσχημων, «δημοκρατικοποιήθηκε». Μικρομεσαίοι εμπροσθόμνητοι, ελεύθεροι επαγγελματίες, υψηλόμισθοι μισθωτοί, μεγαλοαγρότες, απέκτησαν καταθέσεις

στο εξωτερικό. Ανάμεσά τους, πρώην και νυν βουλευτές ή ευρωβουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ που αγάπησαν τον σοσιαλισμό αλλά περισσότερο τη σιγουριά των ξένων τραπεζών.

Κάπως έτσι οι καταθέσεις από 186,6 δισ. στα τέλη του 2014, συρρικνώθηκαν σε 151,8 δισ. τον Αύγουστο του 2019. Η αλήθεια είναι ότι τα κεφάλαια που λείπουν μεταφέρθηκαν κυρίως στο εξωτερικό.

Τα επίσημα στοιχεία από την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS) δεν αφήνουν απορίες. Οι καταθέσεις των κατοίκων Ελλάδας στο εξωτερικό είναι 52,6 δισ. δολάρια, δηλαδή πάνω από το ένα τρίτο των καταθέσεων στην Ελλάδα είναι στο εξωτερικό. Σχεδόν οι μισές από τις καταθέσεις αυτές, τα 21,8 δισ. δολάρια, είναι στη Γερμανία, στις «ασφαλείς» γερμανικές τράπεζες που δι-

νουν μηδενικό επιτόκιο. Στη Μ. Βρετανία που πιθανότατα δεν θα ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση τον άλλο μήνα, βρίσκονται 9,6 δισ. δολ., στις ΗΠΑ 8 δισ., στην Ελβετία 2,5 δισ., στη Γαλλία 2,3 δισ., στην Ολλανδία 1,5 δισ. δολ.

Οι καταθέσεις αυτές δεν ανήκουν σε Έλληνες στην καταγωγή που ζουν στο εξωτερικό. Αφορούν όσους δηλώνουν κάτοικοι Ελλάδας και είναι ιδιώτες και εταιρείες. Σίγουρα υπάρχουν και άλλοι που έκρυψαν τον τόπο κατοικίας με απρόσωπες εταιρείες κ.λπ.

Οι εκτιμήσεις αναφέρουν ότι οι ελληνικές εταιρείες διατηρούν στο εξωτερικό πάνω από 12 δισ. ευρώ που μεταφέρθηκαν με τον φόβο των capital controls, έμειναν εκεί καθώς επιβεβαιώθηκε ο φόβος, αλλά δεν επέστρεψαν.

Και τώρα; Τι πρέπει να γίνει; Η απάντηση είναι ξεκάθαρη. Οι καταθέσεις

πρέπει να επιστρέψουν. Χωρίς απειλές και διαπόμπη. Πρέπει να έρθουν τα κεφάλαια αυτά, επειδή δεν ισοχύν οι λόγοι που οδήγησαν στη μεταφορά τους. Να επιστρέψουν όχι επειδή ανήκουν σε πατριώτες αλλά γιατί δεν υπάρχει ανάγκη να παραμένουν έξω. Πρέπει να επιστρέψουν στη σιγουριά, επειδή στην Ελλάδα προσφέρονται καλύτερες ευκαιρίες αλλά και γιατί το κόστος διαχείρισης κεφαλαίων είναι χαμηλότερο. Πρέπει όμως και οι αρμόδιοι να εξασφαλίσουν ότι προσφέρονται ευκαιρίες με χαμηλό κόστος. Και αν αυτό δεν αρκεί, να δοθούν κίνητρα, να γίνει προσπάθεια να επιστρέψουν και να παραμείνουν σε τράπεζες στην Ελλάδα για κάποιο διάστημα. Είναι παράδοξο να αναζητάμε ξένους που θα εμπιστευτούν την ελληνική οικονομία, ενώ οι κάτοικοι την αποφεύγουν.

AUTO DEALS 2019

Συνεχίζεται σε όλες τις πόλεις στις εκθέσεις του Ομίλου Πηλακούτα.

8 ΜΑΡΚΕΣ ∞ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Financial Literacy και Οικονομικά Παράδοξα

Η οικονομική περίοδος την οποία διερχόμαστε χαρακτηρίζεται από πολλά – θα μπορούσε να πει κάποιος – «παράδοξα».

Για παράδειγμα, η μείωση στην ανεργία είναι τεράστια – από το 17% που άγγιξε πριν μια πενταετία, τώρα είναι κοντά στο 6,5% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού – αλλά φαινομενικά οι μισθοί δεν αυξήθηκαν σε τέτοιο βαθμό που να σπρώξουν τον πληθωρισμό προς τα πάνω (wage- push inflation). Ή και αν αυξήθηκαν, ο ρυθμός μείωσης της ανεργίας να εξουδετερώνει το γεγονός.

Ο ρυθμός αύξησης της οικονομίας μας είναι από τους καλύτερους στην ΕΕ, σήμερα βρίσκεται κοντά στο 3%, αλλά και πάλι ο πληθωρισμός βρίσκεται κολλημένος κάτω του 1%, ενώ παράλληλα έχουμε το ιδιωτικό χρέος να βρίσκεται κοντά στο 300% του ΑΕΠ και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια να ξεπερνούν το 30%, ενώ θα έπρεπε να είναι κάτω από το 10%. Οι τράπεζες έχουν αυξημένη ρευστότητα παρά το γεγονός ότι κορραγούν κάποια δάνεια, αλλά η αυξημένη ρευστότητα έρχεται σε αντίφαση με το γεγονός ότι ο ιδιωτικός δανεισμός είναι τόσο ψηλός. Ίσως θα πρέπει εδώ να υπάρξει κάποια επίσημη μέτρηση που να δείχνει αν κάποιοι και σε ποιο βαθμό δανειζονται έναντι των καταθέσεων τους.

Θετικό είναι το γεγονός ότι το δημόσιο χρέος είναι και πάλι σε πτωτική τροχιά μετά το (τελευταίο) onpe- off event στον Συνεργατισμό, και αναμένουμε να δημιουργηθούν οι συνθήκες έτσι ώστε το κράτος να μπορεί να προβεί σε ουσιαστικές δημοσιονομικές δαπάνες σε παραγωγικούς τομείς για να ενδυναμώσει το ΑΕΠ και να ενισχυθεί ο πληθωρισμός σε επίπεδα κάτω, αλλά κοντά το 2%.

Σίγουρα μια αιτιολόγηση των πιο πάνω είναι πως η οικονομία τραυματίστηκε σοβαρά πριν μόλις μερικά χρόνια και σίγουρα δεν μπορεί κάποιος να αναμένει πως όλοι οι δείκτες θα φτιάξουν ως διά μαγείας σε σύντομο χρονικό διάστημα. Χρειάζεται χρόνος έτσι ώστε όλα να λειτουργήσουν και να αποκτήσουν τη δυναμική τους αποδεικνύοντας με τον πιο περίτρανο τρόπο πως η οικονομία και δη η σημερινή οικονομία είναι ένας πραγματικά πολύπλοκος μηχανισμός.

Ο κατασκευαστικός τομέας σήμερα προσμετρά ως προς το 25% περίπου της μεγέθυνσης του ΑΕΠ. Αυτό αποδεικνύει μεν το πόσο σοβαρός πνεύμονας είναι για την οικονομία ο τομέας των κατασκευών, πλην όμως την ίδια ώρα δείχνει πως δεν πρέπει να βασίζομαστε μόνο σε κάποιον ή κάποιους τομείς καθώς εύκολα μπορεί να ανατραπεί το οικονομικό κλίμα.

Μέσα σε όλα αυτά έχουμε και το πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ και την μέχρι τώρα παταγώδη αποτυχία του. Και το χειρότερο είναι πως κανείς δεν ξέρει τι ακριβώς πήγε λάθος. Σίγουρα ο λόγος δεν είναι ένας, αλλά πολλοί που συμμετείχε. Μια κατηγορία ατόμων είναι αυτή των στρατηγικών κακοπληρωτών. Αυτοί που ποτέ δεν σκόπευαν να αποπληρώσουν κανένα δάνειο – ακόμα και αυτό που εξασφαλίζεται από την κύρια τους κατοικία. Το σχέδιο αποδεικνύει περίτρανα πως όντως αυτοί υπάρχουν ανάμεσα μας. Άλλη κατηγορία είναι αυτοί που αποθαρρύνθηκαν από τις στοιβές εγγράφων και απο-

δεικτικών που απαιτούνται για να κάνουν αίτηση, αλλά και για το κόστος που συνοδεύει μια τέτοια αίτηση. Άλλη κατηγορία είναι αυτή που βάζουν φωτί σε όσους τους λένε να μην κάνουν αίτηση επειδή δίδεν θα βγει ένα «καλύτερο» σχέδιο. Γελώ, αν αναλογιστεί κάποιος πως το όποιο πρόγραμμα δεν το «βγάζουμε» εμείς όπως θέλουμε, αλλά θα πρέπει να τύχει της έγκρισης από αρμόδια Ευρωπαϊκά όργανα. Και το ΕΣΤΙΑ μόλις που πέρασε. Είναι και αυτοί που προφανώς δεν θέλουν να φανερώσουν τη πραγματικά έχουν και προτίμουν να θυσιάσουν αυτό που φαινομενικά είναι η κύρια τους κατοικία. Και τέλος, αν κάποιος ακούσει τους ίδιους τους αιτητές, θα μάθουν πως ο βαθμός δυσκολίας της αίτησης είναι τέτοιος που σίγουρα άτομα που είναι μέχρι και απόφοιτοι λυκείου δεν μπορούν να την συμπληρώσουν.

Που μας φέρνει σε αυτό που είπε πολύ πρόσφατα ένας φίλος που είναι πραγματικά σε θέση να ισχυριστεί κάτι τέτοιο. Ο βαθμός των οικονομικών και χρηματοοικονομικών γνώσεων (financial literacy) ανάμεσα στον πληθυσμό είναι δυστυχώς ανεπαρκής. Είναι καλά να το αναγνωρίσουμε επειδή παρόλο που σε καμία περίπτωση δεν λέμε να κάνουμε τους πάντες χρηματοοικονομικούς ειδήμονες, είναι καλό και πολύ χρήσιμο η επαφή με το αντικείμενο να αρχίζει από το σχολείο. Εγώ συμφωνώ απόλυτα με αυτό και θα πρέπει το Υπουργείο Παιδείας να εντάξει τέτοιο μάθημα στα προγράμματα του.

Αν ψάξει κανείς τι κάνουν σε άλλες αναπτυγμένες χώρες θα δει πολλά, απλά και μικρά πράγματα που μπορεί να περιλαμβάνει μια τέτοια ύλη έτσι ώστε ο κάθε μαθητής να μπορεί να αντιληφθεί και να μάθει βασικές οικονομικές έννοιες οι οποίες θα τον βοηθήσουν στην μετέπειτα πορεία της ζωής του από όποιο τομέα και όποιαν θέση αποφασίσει να εργαστεί. Και δεν είναι μόνο οι οικονομικές έννοιες, αλλά ίσως πιο σημαντικό ο τρόπος διδασκαλίας τους.

Στο μεταξύ, ενδεχομένως η καλύτερη αντιμετώπιση της παρούσας οικονομικής κατάστασης η οποία εμπλουτίζεται και καθημερινά με αμέτρητες συνέπειες από εξωγενείς παράγοντες όπως το Brexit, ο πόλεμος στη Συρία, η αβυσσολάα όρεξη του Ερντογάν και των Τούρκων να υψώνουν το πανί τους σε ξένα κυρίαρχα εδάφη σκοτώνοντας ανθρώπους, τη ρευστή κατάσταση στις αερομεταφορές κλπ, είναι πέραν της υπομονής, να τεθεί μια ιεράρχηση επιλύσης προβλημάτων, εμποδίων, οικονομικών στόχων και εμπλουτισμού που να είναι την ίδια ώρα και αρκετά ευέλικτη να αντιμετωπίζει τυχαία σοκ. Εγώ αν είχα την εξουσία να το πράξω, θα προέβαινα τάχιστα σε μια νέα και τελευταία φορολογική αμνηστία η οποία θα ήταν τόσο δλεαστική που θα ωθούσε και τον πιο δύσπιστο να την κάνει. Είναι μια χρυσή ευκαιρία δεκαπέντε χρόνια μετά την προηγούμενη να έρθει κρυμμένο χρήμα μέσα στην οικονομία που να μπορεί πλέον να λειτουργήσει παραγωγικά και να ξεκλειδώσει ενδεχομένως πολλά από τα εμπόδια που σήμερα αποτελούν τροχοπέδη σε πολλά οικονομικά μέτωπα.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Ο Νίκaros που έγινε Τάσος και οι κυρώσεις των 28 για την Τουρκία

Γράφει ο **ΟΝΑΣΕΓΟΡΑΣ**

Με αναπερωμένες ελπίδες για την έγκριση στοχευμένων μέτρων κατά της Τουρκίας από τους αρχηγούς καρτών των 28 πάει ο Νίκaros στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Η τουρκική εισβολή στη Συρία και οι επεμβάσεις στην κυπριακή ΑΟΖ είναι δύο από τα κύρια θέματα του Συμβουλίου. Δεν είναι τα μόνα, αφού θα συζητηθούν και το Brexit και η κλιματική αλλαγή και ο προϋπολογισμός και η στρατηγική ατζέντα 2019-2024. Το γεγονός ότι ο Νίκaros κατάφερε να εντάξει στην ατζέντα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τις τουρκικές επεμβάσεις στην κυπριακή ΑΟΖ είναι από μόνο του μια επιτυχία.

Η αναμενόμενη έγκριση των στοχευμένων κυρώσεων που αποφάσισαν οι υπουργοί εξωτερικών των 28 θα είναι η επιβεβαίωση της επιτυχίας. Όπως σχολίαζε χθες Συναγερμικό στέλεχος: «Ενώ στην Ελλάδα συζητείται η επιτυχία της κυπριακής διπλωματίας κάποιοι στην Κύπρο επιμένουν να υποβαθμίζουν την αξία των μέτρων της ΕΕ κατά της Τουρκίας. Και συνεχίζουν μια ατέρμονη αντιπολίτευση η οποία δεν νιώθει πια ούτε τους οπαδούς τους». Διερωτήθηκε: «Μας αξίζει αυτή η μίζερια αυτές τις κρίσιμες στιγμές;»

Η αλήθεια είναι πως όλες σχεδόν οι πολιτικές δυνάμεις παραμένουν συγκρατημένες μέχρι την τελική ανακοίνωση των μέτρων κατά της Τουρκίας. Θα έχει ενδιαφέρον πάντως να δούμε τι τελικά θα ανακοινώσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για να δείξει την συμπαράστασή του στην Κύπρο. Και περισσότερο ενδιαφέρον ο τρόπος με τον οποίο θα αντιδράσουν τα κυπριακά κόμματα. Και της αντιπολίτευσης και της συμπολίτευσης...

Κόντρα με υψηλούς τόνους και... κεραυνούς σημειώθηκε την Κυριακή στην καθημερινή πορεία προς την Μόρφου. Ο δήμαρχος της κατεχόμενης πόλης ξεσπάθωσε κατά του Νίκaros με μια ομιλία που κάποιοι στοιχημάτιζαν ότι την έγραψε ο Άντρος Κυπριανού... Αφού ανέφερε πως δεν υπάρχει «καμία προοπτική, κανένα σημάδι ελπίδας» για το Κυπριακό, συμπλήρωσε: «Ακούμε καθημερινά για την αδιαλλαξία και την προκλητικότητα της Τουρκίας, ακούμε για τις ευθύνες της Τουρκίας. Τις παράλογες απαιτήσεις της και την επιρροή που δυστυχώς έχει στους Τουρκοκύπριους. Αυτό όλα όμως τα γνωρίζουμε και τα συμμεριζόμαστε εδώ και 45 χρόνια.

Αυτό που δεν ακούμε είναι το δικό μας πλάνο. Τους τρόπους με τους οποίους θα κόψουμε αυτή την αδιαλλαξία. Τον τρό-

«Άγιε Μάμα μου, άνοιξε τα μάτια και τα αυτιά τους!»

πο με τον οποίο θα υποχρεώσουμε την Τουρκία να κάτσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων για να βρεθεί μια λύση για το Κυπριακό».

Και τότε, σύμφωνα με παρόντα στο ακροατήριο, έγινε κάποιο θαύμα. Ο Νίκaros ανέβηκε στο βήμα και άψαφνα μεταμορφώθηκε σε Τάσο. Και τι δεν είπε! Απάντησε και στον Δήμαρχο, απάντησε και στο ΑΚΕΛ. Και καταχειροκροτήθηκε μάλιστα, ενώ ακούστηκε και ένα βροντερό όχι από τους παρόντες όταν διερωτήθηκε «θα έπρεπε να αποδεχθώ εγγυήσεις 15 χρόνων ή δέκα χρόνων, με την πρόνοια να επανεξεταστούν μετά δέκα χρόνια, δηλαδή αν δεν συμφωνήσουν οι δύο πλευρές τότε συνεχίζουν; Θα έπρεπε να αποδεχθώ τη θετική ψήφο των Τουρκοκυπρίων, όπως την αξιώνουν, έτσι ώστε να καταστήσω εξαρχής το κρά-

τος παράλυτο;». Για να συνεχίσει ακόμα πιο έντονα: «Και ευθύνομαι εγώ διότι η τουρκική αδιαλλαξία επέμενε στο να πετύχει στόχους που θα καθιστούσαν εν τη ουσία την Κύπρο προτεκτοράτο της Τουρκίας;»

Παντζήρι ο Δήμαρχος. Αλλά και ο Νίκaros! Τελικά η πορεία προς την Μόρφου χωρίς χαπάκια για την πίεση δεν αντέχεται.

Μεταξύ άλλων ο Νίκaros είπε και το: «Δεν δέχομαι τα όσα ακούω προκειμένου να απαλλαγεί από τις εννοχές η Τουρκία για να φορτωθεί η ελληνοκυπριακή πλευρά τις ευθύνες». Οι εκπλήξεις όμως συνεχίστηκαν για κάποιους. Όταν ο Νίκaros είπε και το ακόλουθο: «Θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι. Απέδειξα κατά την πολιτική μου διαδρομή ότι τολ-

μώ. Αλλά και απόλυτα σέβομαι την ετυμολογία του λαού. Δεν δίστασα το 2004 να ηγηθώ της εκστρατείας υπέρ του «ναι». Αλλά ποτέ μια ποτέ δεν περιφρόνησα το 75% που απέρριψε εκείνη τη λύση.»

Εκείνη τη στιγμή, σύμφωνα με αυτοπτη μόρφυρα, κάποιο κομματικό στέλεχος διερωτήθηκε: «Μα είναι δική του αυτή η ομιλία ή πήρε κατά λάθος κάποια παλιά ομιλία του Τάσσου;»

ΚΟΝΙΖ: Αληθεύει ότι ο Ανδρέας Μιχαηλίδης δέχεται πιέσεις να μην προσφύγει στη δικαιοσύνη κατά της απόφασης της Βουλής για τροποποίηση του Συντάγματος για την 56η έδρα; Αληθεύει ακόμα ότι ο ίδιος ο Μιχαηλίδης φαίνεται αποφασισμένος να ξανανοίξει το θέμα και μάλιστα θεαματικά;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

«Ζωγραφίζοντας Πέρα από την Εικόνα» του Παναγιώτη Δουκανάρη

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

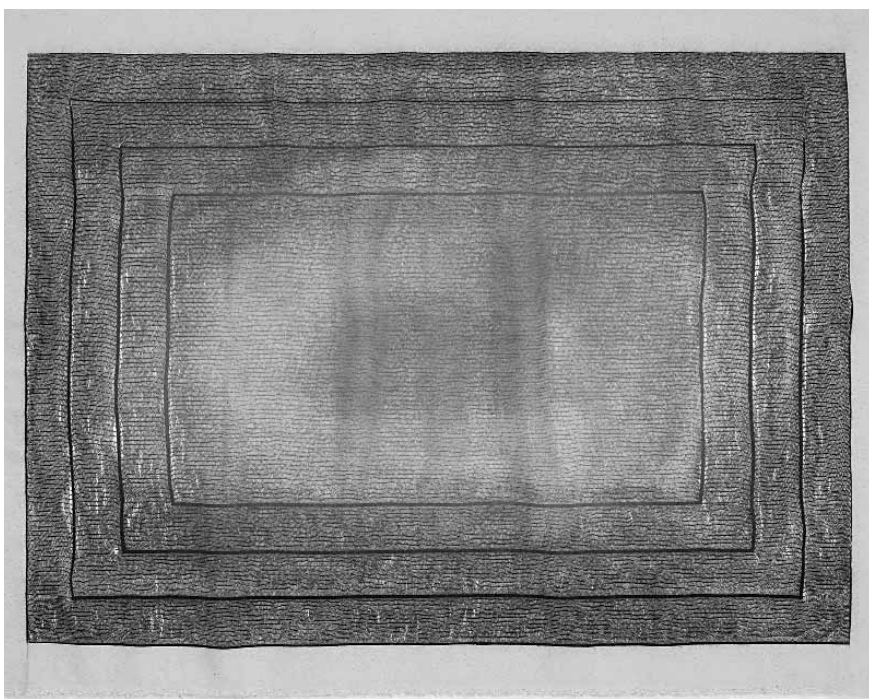
«Ζωγραφίζοντας Πέρα από την Εικόνα» είναι η πρώτη ατομική έκθεση του Παναγιώτη Δουκανάρη στην γκαλερί Art Seen, και την επιμέλειά της έχει η Μαρία Στάθνη. Η συνεργασία μεταξύ του Παναγιώτη Δουκανάρη και της Art Seen ξεκίνησε πέρυσι τον Μάιο, όταν συμμετείχε στην ομαδική έκθεση της γκαλερί «Ζωγραφικές Σημειώσεις». Ο Παναγιώτης επιστρέφει στην γκαλερί μετά από πρόσκληση/ανάθεση της επιμελήτριας και ιδρύτριας της Art Seen, Μαρίας Στάθνη, για να παρουσιάσει μια σειρά από καινούργια έργα του. Η έκθεση «Ζωγραφίζοντας Πέρα από την Εικόνα» σχολιάζει, διερευνά και διευρύνει τα όρια της ζωγραφικής τέχνης, όπως την αντιλαμβανόμαστε σήμερα.

Ο Παναγιώτης Δουκανάρης περιγράφει ως εργασιομανής, ανήσυχος, σχεδόν ψυχαναγκαστικός στη δουλειά του, και η διαδικασία της δημιουργίας είναι γι' αυτόν επίπονη, νοητική και σωματική. Ακούραστα, εμμονικά, επίμονα, πολλές φορές ταλαιπωρώντας και καταπονώντας το σώμα του, ο καλλιτέχνης τα τελευταία τρία χρόνια δουλεύει τη μέθοδο που χρησιμοποιεί στα έργα που εκτίθενται. Αυτή τη μέθοδο ο ζωγράφος την εφαρμόζει πρακτικά επί του καμβά, με αφορμή την έρευνά του για το πώς μπορεί να αναπαρασταθεί η έννοια του τραύματος. Ο Παναγιώτης μου λέει ότι προσπαθεί να δείξει

πώς ο καμβάς προδιαθέτει και μάλιστα προκαθορίζει πώς θα είναι μια εικόνα που θα δεχθεί επάνω του. Επομένως, αυτό που προσπάθησε είναι να δείξει την ίδια τη δυναμική του υλικού, του καμβά δηλαδή, «να δώ τον τρόπο που είναι πλεγμένος, το πάχος του, τα νήματα του κτλ. Ξεκίνησα, λοιπόν, να τον ξηλώνω και να δείχνω αυτή τη διαδικασία, αντί για την εικόνα». Άρχισε να βγάζει κλωστές από τον καμβά, να δημιουργεί το έργο του, όπως ο γλύπτης επεξεργάζεται την πέτρα, το μάρμαρο, αν μου επιτρέπεται ο παραλληλισμός.

Μέσα από όλη αυτή τη διαδικασία άρχισαν να αναφύονται και νέα ερωτήματα που είναι π.χ. η ανάγκη υποστηρίγματος του τελάρου, ή πώς θα δείξω αυτό που έφτιαξα στον τοίχο, επομένως το γενικότερο πλαίσιο, και πέρα πια από το τραύμα, κατέληξε να είναι ποια είναι τα όρια ενός έργου, ποια είναι τα όρια αν θέλεις μιας κατηγορίας της ζωγραφικής, για να εμπίπτει σε αυτή ένα έργο που ονομάζουμε ζωγραφικό.

Ο Παναγιώτης λέει: «Θεωρώ ότι είμαι ζωγράφος και η αντίληψή μου είναι ζωγραφική, όμως μέσα σε όλη αυτή τη διαδικασία έχω βάλει στοιχεία τα οποία μπορεί κάποιος να ονομάσει γλυπτικά, ή ακόμα και σαν εγκατάσταση είτε οτιδήποτε άλλο». Ο Παναγιώτης πειραματίζεται με τη ζωγραφική τέχνη και κατά κάποιο

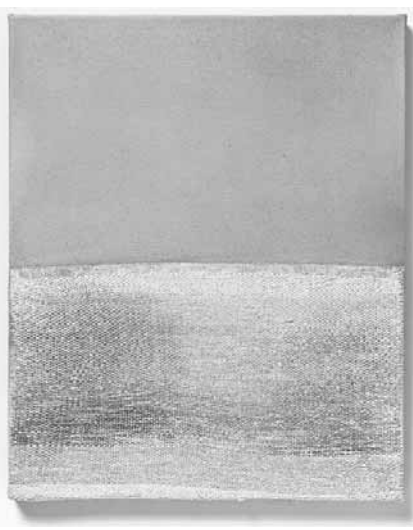

ΝΙΚΟΣ ΛΟΥΚΑ

τρόπο φιλοσοφεί, αν και ο πυρήνας της δουλειάς του είναι η ζωγραφική είναι μια πιο σύγχρονη προσέγγιση αυτής της τέχνης, «δεν είναι η προσέγγισή του έχω να κάνω μια εικόνα, απλά προσεγγίζω το ίδιο το υλικό μου για να φτιάξω κάτι ένα ζωγραφικό έργο». Ένα από τα ενδια-

φέροντα στοιχεία της έκθεσης είναι ότι τα έργα εντάσσονται οργανικά στον χώρο, η «αποδόμηση» του καμβά και η καλλιτεχνική-ζωγραφική εργαλειοποίηση του βοηθάει τον θεατή να δει μέσα από τον καμβά τι υπάρχει από πίσω.

Όπως αναφέρει η Μαρία Χατζηθα-

Ο Παναγιώτης Δουκανάρης στην πρώτη του ατομική έκθεση δοκιμάζει να ξεπεράσει τα όρια της παραδοσιακής ζωγραφικής, βάζοντας τον καμβά πάνω από τα χρώματα. Με την Ευγενική παραχώρηση της Art Seen, Λευκωσία.

νασίου ο καλλιτέχνης αποκαλεί τα έργα του «ημερολόγιο». Ένα ημερολόγιο στο οποίο καταγράφεται το παρόν του, ένα «ημερολόγιο» που διαβάζεται μετέπειτα από το θεατή όταν αυτό «εκδίδεται», όταν «βγαίνει στη δημοσιότητα» στην παρούσα έκθεση. Η έκθεση «Ζωγραφί-

ζοντας Πέρα από την Εικόνα: Διαφάνεια και ο Ενδιάμεσος Χώρος», λοιπόν, μπορεί να θεωρηθεί ως μια ευκαιρία, ή ως μια πρόσκληση, ή ακόμη και ως μια πρόκληση (ή και όλα μαζί) για το θεατή να μάθει την ημερολογιακή γλώσσα του καλλιτέχνη.

Ποιος είναι

Ο Παναγιώτης Δουκανάρης (1991, Λευκωσία, Κύπρος) ζει και εργάζεται στη Θεσσαλονίκη, Ελλάδα και στη Λάρνακα, Κύπρος. Φέτος θα επιστρέψει μόνιμα στη Κύπρο. Σπούδασε Καλές και Εφαρμοσμένες Τέχνες στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και το 2016 έλαβε το Μεταπτυχιακό του διπλώμα στις Καλές Τέχνες από το Birmingham City University, Αγγλία. Το 2016-19 εργάστηκε ως βοηθός καθηγητής στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών Καλών Τεχνών Θεσσαλονίκης. Σήμερα είναι διδακτορικός φοιτητής στο Σχολή Καλών Τεχνών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΙΑΚ).

Πληροφορίες: Γκαλερί ArtSeen, λεωφ. Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' 66Β, Λευκωσία. Εγκαίνια: Παρασκευή, 18 Οκτωβρίου, ώρα 7:00 μ.μ. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή 15:30 - 19:00 ή με ραντεβού. Επικοινωνία: 22006624, info@art-seen.org

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΩΣ
Υπεύθυνος Υλικό: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογία: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΛΑΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εντός Νοεμβρίου οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί

Θα δώσει ώθηση στη μείωση των ΜΕΔ

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

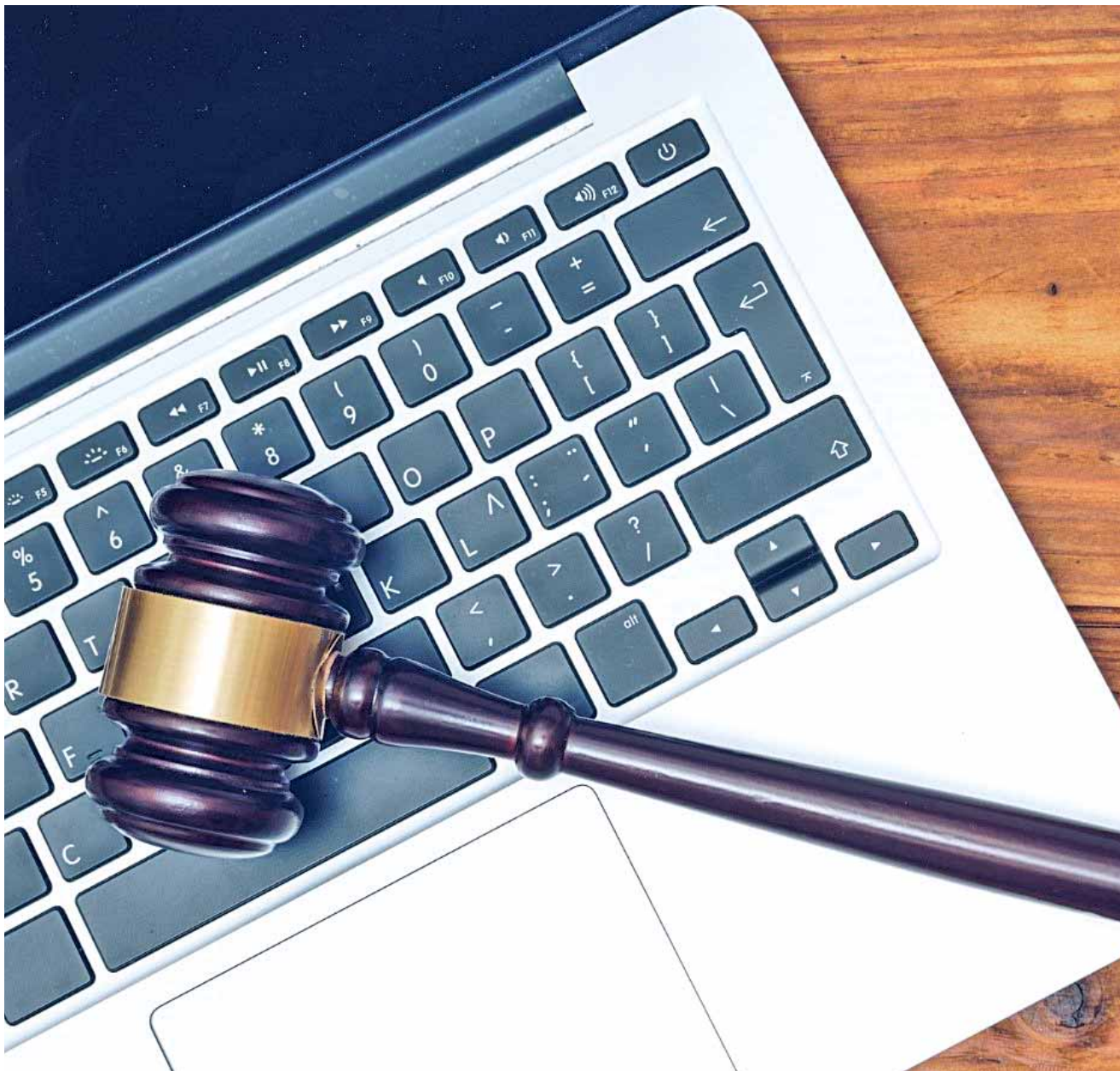
Η «**αναστάτωση**» του καλοκαιριού με τις προσπάθειες της Βουλής για αλλαγές στο νόμο των εκποιήσεων άλλαξαν τα χρονοδιαγράμματα για αρκετές διαδικασίες. Για τις πωλήσεις μεγάλων χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων από τις τράπεζες, την καθυστέρηση του Σχεδίου ΕΣΤΙΑ κληρονομώντας συγχρόνως μικρή συμμετοχή λόγω της αβεβαιότητας που δημιουργήθηκε, αλλά καθυστέρησε και η εφαρμογή των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών. Ενός «project» το οποίο «έτρεξε» λίγους μήνες μετά την ψήφιση των νόμων για την ισχυροποίηση

Όπως γίνεται και στην Ελλάδα, θα καθοριστεί μία συγκεκριμένη ημέρα και ώρα για τη διενέργεια των πλειστηριασμών.

του πλαισίου έναντι των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τον Ιούλιο του 2018. Ο διαγωνισμός που έγινε έδειξε νικητή μία ελληνική εταιρεία, όπως είχε καταγράψει η «Κ» από τον Δεκέμβριο του 2018, την «Newsphone Hellas S.A.». Πρόκειται για εταιρεία που έχει δημιουργήσει επιτυχώς την αντίστοιχη πλατφόρμα ηλεκτρονικών πλειστηριασμών και στην Ελλάδα. Δημοπράτες σημειώνουν στην εφημερίδα πως οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί θα είναι το μέτρο το οποίο θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των πλειστηριασμών στην Κύπρο, διότι έως τώρα προχωρούσε με νηπιακά βήματα. Συμπλήρωσαν δε, πως η κουλτούρα του Κυπρίου αγοραστή επιτρέπει να κινηθεί πίσω από τον μανδύα της ανωνυμίας για

αγορές, γεγονός που δεν μπορεί να γίνει διά της φυσικής του παρουσίας. Πρόσθετα, εκτιμάται πως μεγάλη ώθηση αναμένεται να δοθεί από τους ξένους αγοραστές, αφού θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν. Την ίδια ώρα, μπορεί το Νοέμβριο να γίνει η εισαγωγή του συστήματος, ωστόσο δεν αποκλείεται όπως διαρρέει μέχρι στιγμής, ο ίδιος πλειστηριασμός να «τρέξει» κατά το πρώτο διάστημα και διά φυσικής παρουσίας και ηλεκτρονικώς. Σύμφωνα με στοιχεία του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, εκπρόσωποι της Newsphone Hellas επισκέφθηκαν την Κύπρο για να παραδώσουν το σύστημα ηλεκτρονικών πλειστηριασμών και παρουσίασαν το σύστημα σε τραπεζικά στελέχη, εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Το σύστημα βρίσκεται σε πιλοτική λειτουργία και οι εκπρόσωποι της Newsphone Hellas –όπως αναφέρει ο Συνδεσμος- διεξήγαγαν τρεις εκπαιδύσεις μέσω διαδικτύου για τα στελέχη τραπεζών μελών, της ΚΕΔΙΠΕΣ, Altamira, APS καθώς και της Gordian Holdings. Αυτή τη στιγμή γίνονται δοκιμαστικοί πλειστηριασμοί σε σχετική ιστοσελίδα εκπαίδευσης που έχει δημιουργηθεί. Ο Συνδεσμος Τραπεζών έχει προχωρήσει ήδη σε εισηγήσεις για τροποποιήσεις και έχουν σταλεί στην ελληνική εταιρεία για προσαρμογές.

Όπως γίνεται και στην Ελλάδα, θα καθοριστεί μία συγκεκριμένη ημέρα και ώρα για διενέργεια των πλειστηριασμών. Για παράδειγμα, στην Ελλάδα οι πλειστηριασμοί γίνονται από Τετάρτη έως και Παρασκευή, από τις 10:00 π.μ. έως τις 14:00 ή από τις 14:00 έως τις 18:00. Για τα πράγματα που θα βρίσκονται σε πλειστηριασμό τη συγκεκριμένη ώρα και ημέρα θα υπάρχει δυνατότητα να αποτυπώνονται ως «ακίνητα», «κινητά» και «άλλο». Έπειτα, θα υπάρχει κατηγοριο-

Εκτιμάται πως οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί θα είναι το μέτρο το οποίο θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας στην Κύπρο, η οποία έως τώρα προχωρούσε με νηπιακά βήματα.

ποίηση για «τύπο ακινήτου», όπως κατοικία, κατάσταση, γραφείο, αποθήκη, οικόπεδο, αγροτεμάχιο, ξενοδοχειακή μονάδα και ούτω καθ' εξής. Αξίζει να σημειωθεί πως στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό θα λαμβάνουν μέρος μόνο φυσικά πρόσωπα ή εκπρόσωποι νομικών προσώπων που είναι εγγεγραμμένα μέλη ως υποψήφιοι πλειοδότες.

Πάντως, όπως είχε δηλώσει στην «Κ» ο πρώην Διευθυντής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του Υπουργείου Οικονομικών, Ανδρέας Χαραλάμπος, η διαδικασία του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού δεν είναι διαφορετική από αυτή που διε-

νεργεί ένας φυσικός. Απλώς μεγαλώνει το εύρος των συμμετεχόντων, αφού μπορεί να είναι και εκτός Κύπρου.

Προστατεύονται με αιτήσεις

Όπως εξελίσσονται τα δεδομένα, λογικό είναι να αρχίσουν οι φόβοι πως θα αρχίσει ένα νέο κύμα εκποιήσεων, ώστε έπειτα να οδηγηθούν με τη σειρά τους τα αποκτηθέντα στους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς. Όπως διαβεβαίωσαν όμως πολλοί από το Υπουργείο Οικονομικών, όποιος προχωρήσει σε αίτηση για το Σχέδιο ΕΣΤΙΑ θα προστατευτεί και δεν θα μπορούν οι τράπεζες να προ-

χωρήσουν σε εκποιήσεις μέχρι να εξεταστεί η αίτησή τους και να διαφανεί πως είτε είναι δικαιούχοι του ΕΣΤΙΑ, είτε πως δεν βρίσκονται μακριά από τα κριτήρια που έχουν εισαχθεί. Το ίδιο βέβαια, δεν μπορεί να ειπωθεί για δανειολήπτες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με το δάνειό τους και απέχουν κατά πολύ των κριτηρίων που έχουν θεσπιστεί.

Πολλά ακίνητα

Οι τράπεζες έχουν στη διάθεσή τους μεγάλο κομμάτι ακινήτων και θα θελήσουν να το διοικηθούν στη διαδικασία του «e-auction». Η Τράπεζα Κύπρου, για

Στο επόμενο δεκαπενθήμερο

ο **μηχανισμός** από την Κεντρική Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έχει αναλάβει να δημιουργήσει ένα μηχανισμό ο οποίος θα ελέγχει τις αναδιαρθρώσεις στην Κύπρο, όπως είχε δηλώσει ο Διοικητής της Κωνσταντίνος Ηροδότου στα τέλη Ιουλίου. Ο μηχανισμός αυτός θα λειτουργήσει ως μέτρο μετριασμού του φόβου που έχει η Βουλή για την πορεία των αναδιαρθρώσεων και αν οι τράπεζες ακολουθούν όλες τις ενδεδειγμένες μεθόδους. Η Κεντρική Τράπεζα αναμένεται στις επόμενες δύο εβδομάδες (μέχρι τέλος Οκτωβρίου) να προχωρήσει στην κατάθεση αυτού του μηχανισμού στη Βουλή, ενώ πρώτα θα έχει περάσει από την έγκριση του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

παράδειγμα, έχει ακίνητα αξίας ύψους 1,55 δισ. ευρώ στη Remu, η Ελληνική Τράπεζα ακίνητα που ανέρχονται σε περίπου 150 εκατ. ευρώ και τα διαχειρίζεται η APS, ενώ αρκετά ακίνητα έχουν στη διάθεσή τους Alpha Bank Κύπρου που θα της τα διαχειρίζεται η doValue και η Astrobank που τυγχάνουν εσωτερικής διαχείρισης από την Τράπεζα. Τα παραπάνω ακίνητα που έχουν οι τράπεζες στην διάθεσή τους έχουν αποκτιθεί μέσω της μεθόδου ανταλλαγής χρέους προς ακίνητα, μέθοδος αντιμετώπισης των ΜΕΔ που χρησιμοποιήθηκε όσο καμία άλλη από τα χρόνια που τα ΜΕΔ ανέρχονταν στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα σε 28 δισ. ευρώ. Εκτιμάται πως γύρω στα 8 δισ. μειώθηκαν κατά αυτό τον τρόπο. Το πρόβλημα ωστόσο μετακινήθηκε στις τράπεζες, αφού η δουλειά τους δεν είναι να είναι «real estate agents».

Βάσει των τελευταίων δημοσιευμένων αποτελεσμάτων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για το επίπεδο των ΜΕΔ που δημοσιεύτηκαν το Σεπτέμβριο, τον Απρίλιο ανέρχονταν στα 10,1 δισ. ευρώ, ίδιο ποσό με αυτό του Μαρτίου του 2019. Τα στοιχεία έδειξαν πως τα οικιστικά ΜΕΔ ανέρχονται σε 5,1 δισ. ευρώ και τα επιχειρηματικά στα 4,7 δισ. ευρώ. Ο δείκτης ΜΕΔ προς το σύνολο των δανείων ανέρχεται στο 30,8% στο τέλος Απριλίου 2019. Από την άλλη, ο δείκτης κάλυψης ανήλθε στο 52,2% στο τέλος Απριλίου 2019.

Καλωσορίσατε στη νέα ψηφιακή πλατφόρμα αγοραπωλησίας ακινήτων

Δημοπρασία 23 Οκτωβρίου

Δείτε τα ακίνητα τώρα

bidx1.com

Bidx1.

Εγγραφείτε τώρα για την Δημοπρασία

+357 22 000 380

Ακίνητο 26

Οικόπεδο στην περιοχή Σωτήρος-Λάρνακα

- Οικιστικό Οικόπεδο εντός της Ζώνης «Κα4» με εμβαδόν 586 τ.μ.
- Δυνατότητα αξιοποίησης μεικτής χρήσης (δεδομένου ότι όλες οι απαραίτητες άδειες εκδοθούν) με συντελεστή δόμησης 120%

Επιφυλασόμενη Τιμή €115.000

Ακίνητο 37

Κατοικία 3 Υπνοδωματίων στον Άγιο Τύχωνα-Λεμεσό

- Διώροφη κατοικία 3 υπνοδωματίων
- Με εμβαδόν 165 τ.μ. εσωτερικό περιφραγμένο χώρο, 8 τ.μ. καλυμμένες βεράντες και 28 τ.μ. ακάλυπτες βεράντες.

Επιφυλασόμενη Τιμή €120.000

Ακίνητο 61

Ημιτελές συγκρότημα 7 Διαμερισμάτων στο Μενεού-Λάρνακα

- 7 x διαμερίσματα των δύο υπνοδωματίων με συνολικό εμβαδόν 550 τ.μ.
- Τα 6 διαμερίσματα με εμβαδό 76 τ.μ. το καθένα και ένα διαμέρισμα με εμβαδόν περί 94 τ.μ.

Επιφυλασόμενη Τιμή €160.000

Ακίνητο 29

Οικόπεδο στην περιοχή Αραδίππου-Λάρνακα

- Οικιστικό Οικόπεδο εντός της Ζώνης «Κα5» με εμβαδόν 567 τ.μ.
- Δυνατότητα για οικιστική ανάπτυξη (δεδομένου ότι όλες οι απαραίτητες άδειες εκδοθούν) με συντελεστή δόμησης 100%

Επιφυλασόμενη Τιμή €105.000

Ακίνητο 45

Οικόπεδο στην περιοχή Μοσφιλωτής-Λάρνακα

- Οικόπεδο εντός της οικιστικής ζώνης «H5» με εμβαδόν 835 τ.μ.
- Με συντελεστή δόμησης 30%, συντελεστή κάλυψης κτιρίου 20%, ορόφους και ύψος έως 8,30 μ.

Επιφυλασόμενη Τιμή €35.000

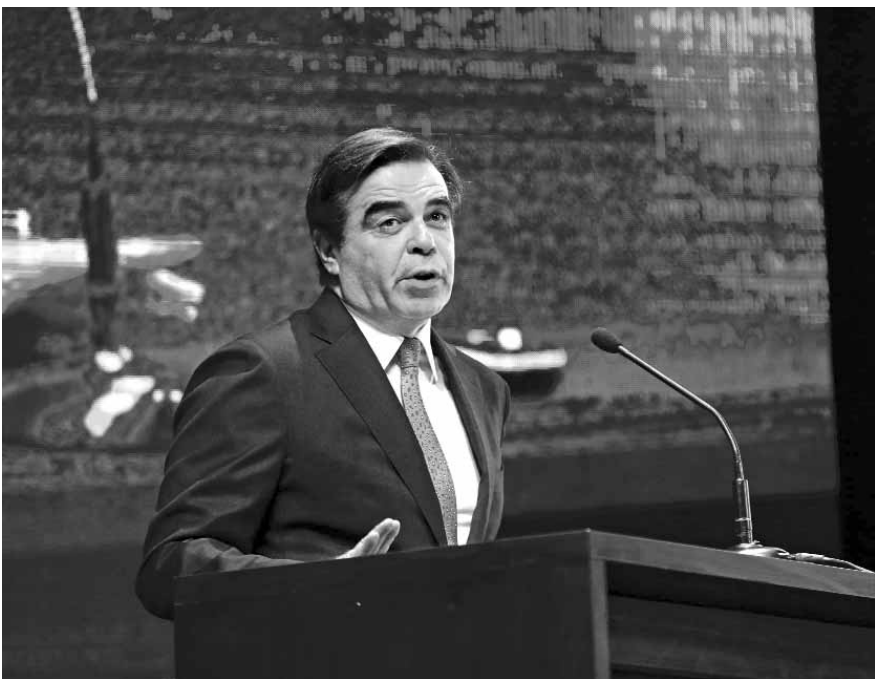

Ακίνητο 62

Διαμέρισμα στην περιοχή Κωνσταντίνου και Ελένης, στο κέντρο της Λευκωσίας

Διαμέρισμα στούντιο στον 3ο Όροφο με εμβαδόν 35 τ.μ. σε εσωτερικούς χώρους και 5 τ.μ. καλυμμένες βεράντες

Επιφυλασόμενη Τιμή €45.000

Ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μαργαρίτης Σχοινάς αναφέρθηκε στις προκλήσεις για την ενίσχυση της ενιαίας ψηφιακής αγοράς, τα νέα επαγγέλματα και δεξιότητες που δημιουργούνται καθώς και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο.

Σε μια πολύ ζωντανή παρουσίαση, ο Daniel Ekstrom τόνισε ότι η τεχνολογία αλλάζει ραγδαία και ότι και το διαδίκτυο θα πρέπει να ακολουθήσει τις νόρμες και τους νόμους που ακολουθεί η κοινωνία.

Ο κόσμος θα εξελιχθεί με πολύ πιο ραγδαίους ρυθμούς πλέον σε σχέση με τις αλλαγές πριν από μερικές εκατοντάδες χρόνια, ανέφερε στην δική του παρουσίαση ο ειδικός στην ασφάλεια δικτύων και πρώην εκπρόσωπος της WikiLeaks στη Γερμανία Daniel Domscheit Berg.

Η Κύπρος στο κέντρο των ψηφιακών εξελίξεων

Οι προκλήσεις, οι προτεραιότητες και οι ευκαιρίες που φέρνει η ψηφιακή εποχή στο συνέδριο του Digital Agenda Summit

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Η προσπάθεια να αφουγκραστεί κανείς τον παλμό των ψηφιακών εξελίξεων δεν είναι απλή υπόθεση. Οι αλλαγές είναι καταγιστρικές και αγγίζουν όλα τα στρώματα της κοινωνίας, της οικονομίας, των μεταφορών, τα επίπεδα της προσωπικής και ιδιωτικής ζωής και την επικοινωνία. Το τεχνολογικό συνέδριο Digital Agenda Summit, το οποίο διοργανώνουν ο όμιλος SPP MEDIA και η εφημερίδα «Η Καθημερινή», επιχειρεί να ρίξει φως σε αυτές τις πτυχές, δίνοντας την σκυτάλη σε προσωπικότητες από την Κύπρο, την Ελλάδα και την Ευρώπη. Ειδικότερα η σκοπιά της Ευρώπης και το πώς η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιδρά στις αλλαγές συγκεντρώνει εξαιρετικό ενδιαφέρον. Απαντήσεις ανέλαβε να δώσει ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μαργαρίτης Σχοινάς, ο οποίος στην εναρκτήρια ομιλία του αναφέρθηκε στις προκλήσεις που υπάρχουν για την ενίσχυση της ενιαίας ψηφιακής αγοράς, τα νέα επαγγέλματα και δεξιότητες που δημιουργούνται στην αγορά εργασίας καθώς και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο.

Οι ψηφιακές εξελίξεις είναι καταγιστρικές και αγγίζουν όλα τα στρώματα της κοινωνίας, της οικονομίας, των μεταφορών, τα επίπεδα της προσωπικής και ιδιωτικής ζωής και την επικοινωνία.

κτυο. Στάθηκε στις προσπάθειες κατά της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος το οποίο απειλεί την ασφάλεια των Ευρωπαίων στο διαδίκτυο και τόνισε ότι θα συνεχίσει η καταπολέμηση του κυβερνο-εγκλήματος και των υβριδικών απειλών σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο.

Ψηφιακή αγορά

Είναι σαφές ότι η Ευρώπη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε αυτές τις αλλαγές και εξέισον σημαντικό είναι ποια θα είναι τελικά η ευρωπαϊκή προσέγγιση στην ψηφιοποίηση. Ήταν σίγουρα σημαντικό βήμα η κατάργηση της χρέωσης του roaming και της περιαγωγής δεδομένων

Στιγμιότυπο από την συζήτηση για την ψηφιακή επανάσταση με τον υπουργό Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη και τον Daniel Domscheit-Berg την οποία συντονίζει ο διευθυντής της εφημερίδας «Η Καθημερινή» κ. Ανδρέας Παράσχος.

η οποία είχε ως πρώτο αποτέλεσμα την αύξηση κατά 500% της χρήσης δεδομένων στην Ευρώπη. Σε μια δεύτερη ανάλυση των αποτελεσμάτων, δημιούργησε νέους κλάδους και ψηφιακά προϊόντα κυρίως δε στον τουρισμό. Αυτή την περίοδο είναι σε εξέλιξη η εφαρμογή του προγράμματος Wifi4U παντού στην Ευρώπη, στο πλαίσιο του οποίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδοτεί ποσό ύψους 15 χιλιάδων ευρώ σε κάθε δήμο ή κοινότητα για δωρεάν wifi. Μέχρι στιγμής στην Κύπρο έχουν επωφεληθεί 51 δήμοι και κοινότητες.

Όπως εξάλλου τόνισε ο κ. Σχοινάς, στις προτεραιότητες της ΕΕ είναι πώς θα καταφέρει να δώσει καλύτερες ψηφιακές υπηρεσίες για πολίτες και επιχειρήσεις της, και πώς θα προστατέψει τις δημοκρατίες από εσωτερικές και εξωτερικές απειλές που παρουσιάζονται. Στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής ατζέντας είναι η βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου, και η προώθηση των νομοθεσιών που εκκρεμούν ενώπιον του ευρωπαϊκού σώματος για την κατοχύρωση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς και σε ψηφιακό επίπεδο. Στόχος, σημείωσε ο κ. Σχοινάς, είναι η ανάπτυξη νέων ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών τα οποία θα είναι προσβάσιμα σε όλους τους ευρωπαίους πολίτες.

Τώρα από τις σημαντικότερες προκλήσεις στην ψηφιακή εποχή είναι η

προστασία της ιδιωτικότητας και των προσωπικών δεδομένων των πολιτών και η Ευρώπη είναι παγκόσμιος πρωταθλητής σε αυτό το πεδίο, όπως τόνισε ο κ. Σχοινάς. Οι νέοι κανόνες GDPR που πέρασε τον περασμένο Μάιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήδη μετρούν ένα χρόνο εφαρμογής, και αποτέλεσαν παγκόσμιο σημείο αναφοράς. Στην βάση αυτού του πλαισίου, οι επιχειρήσεις τακτοποιούν και προσαρμόζονται δημιουργώντας σχέση ευθύνης προς τους πελάτες τους, βελτιώνοντας έτσι την εμπιστοσύνη των πολιτών στην ψηφιακή εποχή. Οι εργασίες της Κομισιόν θα πρέπει ωστόσο να εντατικοποιηθούν και να ληφθούν επιπρόσθετες πρωτοβουλίες κάτω από ένα ρυθμιστικό

πλαίσιο για αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων όπως είναι η τεχνητή νομιόσυνη. Η προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης επικεντρώνεται και στην διατήρηση της διαφάνειας, και του περιορισμού φαινομένων παραπληροφόρησης και ψευδών ειδήσεων τα οποία έχουν κατακλύσει τον κόσμο του διαδικτύου, λειτουργώντας συχνά, κατά τον κ. Σχοινά, κατά του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Αγορά εργασίας

Οι ψηφιακές εξελίξεις αφήνουν το αποτύπωμα τους σαφώς και στην αγορά εργασίας, δημιουργώντας εργαζόμενους δύο ταχυτήτων. Αυτό που θα μετρά είναι

οι δεξιότητες και η καινοτομία υπογράμμισε ο κ. Σχοινάς σημειώνοντας ότι περίπου 250 χιλιάδες εξειδικευμένοι εργαζόμενοι είναι οι ανάγκες εργασίας στον ψηφιακό τομέα, αριθμός ο οποίος θα αυξάνεται με γεωμετρικό ρυθμό τα επόμενα χρόνια, και την αγορά εργασίας να ξεπερνά τα σύνορα των κρατών.

Οι επτά τρόποι

Αυτή την στιγμή γράφουμε το σύνταγμα της ψηφιακής εποχής. Με αυτά τα λόγια ο βραβευμένος Σουηδός δημοσιογράφος και συγγραφέας Andreas Ekstrom έδωσε το στίγμα για την σημασία της παρουσίας γενιάς στην εξέλιξη των επόμενων. Σε μια πολύ ζωντανή παρουσίαση, ο κ. Ekstrom τόνισε ότι η τεχνολογία αλλάζει ραγδαία και ότι και το διαδίκτυο θα πρέπει να ακολουθήσει τις νόρμες και τους νόμους που ακολουθεί η κοινωνία. Παρουσίασε επτά τρόπους με τους οποίους μπορούμε να προσαρμόσουμε στα δικά μας μέτρα την νέα ψηφιακή πραγματικότητα οι οποίοι συνοψίζονται στην σημασία της ψηφιακής ταυτότητας σε αυτή την νέα εποχή και στην σημασία του χρόνου. Σημείωσε ότι οι τράπεζες θα είναι έτοιμες να προσαρμοστούν στην νέα ψηφιακή εποχή και θα παραμείνουν πρωταγωνιστές στην οικονομική καθημερινότητα του μέλλοντος. Αναφέρθηκε επίσης στη σημασία του αλγόριθμου, στην σημασία του να παραμείνουν συνδεδεμένοι με τον άνθρωπο και στην εξέυρεση εργαλείων ώστε να γίνει αυτό εφικτό.

Πληροφορία στην τσέπη μας

Στην νέα ψηφιακή επανάσταση οι πολίτες έχουν στην τσέπη τους μέσω του έξυπνου τηλεφώνου τους, πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες. «Είναι σημαντικό να καταλάβουμε ότι είμαστε ακόμα στην απαρχή της ψηφιακής αλλαγής και ότι τα επόμενα χρόνια ο κόσμος θα εξελιχθεί με πολύ πιο ραγδαίους ρυθμούς σε σχέση με τις αλλαγές πριν από μερικές εκατοντάδες χρόνια», ανέφερε στην δική του παρουσίαση ο ειδικός στην ασφάλεια δικτύων και πρώην εκπρόσωπος της WikiLeaks στη Γερμανία Daniel Domscheit Berg. Υπογράμμισε ότι ο τρόπος εργασίας και κοινωνικοποιήσεων θα αλλάξει ριζικά, μέσα από τα 3D Printing, και τα bio printing organs τα οποία μπορούν να φέρουν νέα δεδομένα στον τομέα της ιατρικής και της μεταμόσχευσης οργάνων.

Το σημερινό πρόγραμμα του Digital Agenda Summit

16 Οκτωβρίου 2019

08:00 Εγγραφές

09:00 Daniel Bobroff – «Οι ρυθμιστές του παιχνιδιού»

Σήμερα έχουμε περισσότερη υπολογιστική δύναμη στις τσέπες μας, από όση είχε κάποτε η Nasa για να στείλει τον άνθρωπο στο φεγγάρι. Έχουμε φωνή η οποία φτάνει διεθνώς και που παλαιότερα ήταν προνόμιο μόνο των πλουσιότερων. Αλλά είμαστε αντιμετώπι με ένα ρυθμό αλλαγών που συνεχίζει να επιταχύνεται και να δημιουργεί ένα ερώτημα : θα αναπτυχθούμε ή απλά θα αντικατασταθούμε;

9:50 Συζήτηση: Daniel Bobroff, Ken Hughes, Μιχάλης Πετρογιάννης

10:20 Ken Hughes - Η χαρά της εμπειρίας του πελάτη στην ψηφιακή εποχή

Η επιτυχία μιας επιχείρησης είναι σχετική. Η κατανόηση του τι θέλουν οι καταναλωτές και πώς επιτυγχάνεται καλύτερα η σχέση των brands και των επιχειρήσεων με αυτές τις ανάγκες, είναι ο τρόπος με τον οποίο επιβιώνουμε. Αλλά τι γίνεται στην περίπτωση που ο σημαντικότερος καταναλωτής έχει πλέον θεμελιώδεις διαφορετικές αξίες σε σχέση με το παρελθόν; Τι γίνεται αν η συμπεριφορά στο διαδίκτυο επανημελείται με τις προσδοκίες του

αληθινού κόσμου; Η ψηφιακή εποχή δεν αφορά απλά την τεχνολογία, αλλά αφορά τον κόσμο τον οποίο διαμορφώνει.

11:00 Διάλειμμα

11:30 Ανδρέας Νεοκλέους, 5G: Από την διαφήμιση στην πραγματικότητα

Το 5G έχει χαρακτηριστεί ως μια τεχνολογία, καθοριστική στην διαμόρφωση του παιχνιδιού, με πρωτοσέλιδο σε όλο τον κόσμο ότι θα αλλάξει πραγματικά τη ζωή μας. Η τελευταία γενιά των G στην οποία εισέρχεται στο δίκτυο κινητής επανδρασής θα επιτρέπει την δημιουργία νέων στόλων αυτόνομων αυτοκινήτων στους δρόμους, και στον τομέα της ιατρικής, οι χειρουργοί θα μπορούν να διενεργούν επεμβάσεις εξ αποστάσεως. Μέσα στο 2019 η τεχνολογία 5G έγινε πραγματικότητα σε πολλές χώρες σε όλο τον κόσμο, με την Κύπρο να είναι έτοιμη να ακολουθήσει εντός του 2020. Γνωρίζουμε ότι το 5G θα καταστήσει ταχύτερες τις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας και διαδικτύου, αλλά πώς το νέο δίκτυο θα αλλάξει στην ουσία τη ζωή του μέσου Κύπριου;

11:50 Συζήτηση – Ποιος έχει φτιάξει αυτούς τους ανόητους κανόνες; Μάριος Λουκαΐδης, Jean Abou Assi, Αναστασία Σιδέρη, Δέσπω Λευκαρίτη

Οι αλγόριθμοι ισχυρίζονται ότι μας γνωρίζουν καλύτερα από ότι εμείς γνωρίζουμε τους ίδιους μας τους εαυτούς. Ως εκ τούτου, μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε καλύτερα στοχευμένα κοινά και καταναλωτές. Χρειάζονται οι στρατηγικές διαφήμισης; Έχουν πλέον τα παραδοσιακά μέσα ένα ρόλο να διαδραματίσουν, το δικό τους ρόλο για την στρατηγική επικοινωνίας; Το ηλεκτρονικό «από στόμα σε στόμα» έχει καταστεί τόσο σημαντικό όσο το παραδοσιακό. Για παράδειγμα οι διευθυντές ξενοδοχείων ανησυχούν για τα αρνητικά σχόλια που αναρτώνται διαδικτυακά. Πώς μπορούν τα brands να προστατέψουν πιο αποτελεσματικά τους εαυτούς τους και την φήμη τους από την κακή κριτική σε διαδικτυακό επίπεδο; Οι καταναλωτές σήμερα αναμένουν ότι όλα μπορούν να γίνουν απλά μέσα από ένα κλικ. Πώς μπορούν τα brands να προσαρμοστούν σε αυτές τις απαιτήσεις;

12:10 Συζήτηση – Επιπρεάζοντας τους Influencers

Θάλεια Καραφιλίδου, Μαρίνα- Λήδα Κουταρέλλι, Γιώνα Σωτηροπούλου, Έβελυν Καζαντζόγλου, Τάσος Τρύφωνος. Η ψηφιακή επιρροή αναπτύσσεται και σε αυτό επηρεάζει όλους μας. Η ψηφιακή τεχνολογία έχει επίδραση στην συμπε-

ριφορά μας και αυτό αποτελεί μεγάλη στροφή από τον υλισμό στην σημασία της εμπειρίας. Οι εταιρείες υιοθετούν στρατηγικές σε αυτή την κατεύθυνση και συνεργάζονται πλέον όχι με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης αλλά με τους influencers. Έχει παρέρθει η εποχή των influencers ή απλά εξελίσσεται;

12:50 Διάλειμμα για γεύμα

14:00 David Clarke - Ο τεχνολογικός κόσμος συναντά τις ανάγκες μας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής

Πώς τα προσωπικά δεδομένα συγκεντρώνονται μέσα από τις καθημερινές μας δραστηριότητες, και πώς οι κανόνες ασφάλειας των προσωπικών μας δεδομένων επηρεάζουν τα δικαιώματα ιδιωτικού απορρήτου; Ποιο είναι το κλειδί ώστε όλοι οι οργανισμοί να διασφαλίσουν ότι εφαρμόζουν τους κανονισμούς και σε ποια σημεία μπορεί να βοηθήσει η τεχνολογία.

14:30 Συζήτηση: David Clarke, Κλεοπάτρα Κιττή, Αθανάσιος Έλλης

14:50 Νικόλαος Μαυρίδης – Από την φιλοσοφία και τον αυτοματισμό στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης και τα ρομπότ Αν και η τεχνητή νοημοσύνη και η ρομποτική ξεκινούν από το 1960 οι ρίζες τους εντοπίζονται πολύ παλαιότερα. Οι απαρχές της μορφοποίησης των μερών της ανθρώπινης σκέψης από τον Αριστοτέλη, των Αυτόματων Αρχαίων ναών και πέραν αυτών. Τα δεδομένα και η τεχνητή νοημοσύνη θα διαδραματίσουν θεμελιώδη ρόλο στη λεγόμενη «4η Βιομηχανική Επανάσταση». Με το Internet of Things, την έλευση των Συνεργατικών Ρομπότ, με τεχνικές πρόσθετης κατασκευής όπως η εκτύπωση 3D, αναμφίβολα είμαστε στο κατώφλι αυτής της νέας επανάστασης.

15:20 Συζήτηση: Νικόλαος Μαυρίδης, Jahnna Otterbacher, Χριστόφορος Χαραλάμπους, Αντώνης Πολεμίτης

15:40 Συζήτηση – Μια νέα σελίδα στην Καινοτομία και Υγεία στην Ευρώπη: Στέλλα Κυριακίδου, Elisabeth Johnson Κλιματική αλλαγή, ψηφιακή τεχνολογία και γεωπολιτικά έχουν ήδη σοβαρές επιδράσεις στη ζωή μας. Χρειάζονται δράσεις σε καιρία θέματα, όπως την ασφάλεια

τροφίμων και την προστασία του περιβάλλοντος. Ποια η μελλοντική εικόνα του συστήματος υγείας και ποια η στρατηγική για την βελτίωση των επιμέρους των καταναλωτών και η υγεία και ευημερία των ζώων.

16:00 Γιώργος Νούνεους – Δημιουργώντας ένα εθνικό κέντρο έρευνας σε μια συνεχώς αναπτυσσόμενη εποχή. Η τεχνολογία αναπτύσσεται ραγδαία και φέρνει αλματώδεις αλλαγές στη ζωή μας σε μια συνεχώς αυξανόμενη επιτάχυνση. Κανέναν τομέα δεν θα μείνει ανεπηρέαστος από τις αλλαγές. Από την ανθρώπινη υγεία στην βιομηχανία τροφίμων, από τις μεταφορές στον βιομηχανικό σχεδιασμό και παραγωγή, από την κρυπτογράφηση στην κυβερνοασφάλεια. Το διάστημα και τα βάθη των ωκεανών είναι οι νέοι κόσμοι για τους γεννηαίους. Ο φόβος της κοινωνικής αστάθειας και της μηχανικής υπεροχής πρέπει να αντικατασταθούν από αισιοδοξία και να προσεγγιστούν με ευελιξία και προσαρμοστικότητα.

16:30 Γιώργος Νούνεους, Κώστας Χριστοφίδης, Γεώργιος Λακκοτρύπης, Αθανάσιος Αθανασίου, Μιχάλης Σοφοκλέους

17:00 Επίλογος: Δημήτρης Λοττίδης

Σκληρή δοκιμασία για την οικονομία της Τουρκίας

Οι αμερικανικές κυρώσεις την οδηγούν σε νέες περιπέτειες

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Την άποψη ότι η τρίτη εισβολή της Τουρκίας στην Συρία ανοίγει μια νέα σελίδα στην τουρκική οικονομία προβάλλουν έμπειροι Τούρκοι και ξένοι αναλυτές. Σύμφωνα με τις νέες αναλύσεις, οι κυρώσεις που ανακοίνωσε ο αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ παρέχουν περιορισμένα περιθώρια ανάσας στην τουρκική οικονομία, η οποία τα τελευταία χρόνια πάει από το κακό στο χειρότερο.

Σύμφωνα με οικονομολόγους και αναλυτές, σε περίπτωση που το Αμερικανικό Κογκρέσο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι κυρώσεις του κ. Τραμπ δεν φέρουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, η Ουάσιγκτον ενδέχεται να προχωρήσει σε πολύ σκληρές οικονομικές κυρώσεις, τις οποίες η κοινή γνώμη έχει να δει από την περίοδο της ιρανικής κρίσης στα τέλη του 20ου αιώνα. Σε μια τέτοια περίπτωση η τουρκική οικονομία θα βρεθεί αντιμέτωπη με ένα εφιαλτικό σενάριο. Σε κάθε περίπτωση, σε ό,τι αφορά το μέλλον της τουρκικής οικονομίας, καθοριστικής σημασίας είναι πλέον τόσο οι εξελίξεις στο πολεμικό μέτωπο της Συρίας όσο και στο εσωτερικό πολιτικό πεδίο της Τουρκίας. Αυτές οι εξελίξεις κρίνονται σε μεγάλο βαθμό το πολιτικό μέλλον του Ρετζέπ Ταγρίπ Ερντογάν και της κυβέρνησής του.

Το χθες και το σήμερα

Τους τελευταίους μήνες η τουρκική λίρα είχε σταθεροποιηθεί και ο πληθωρισμός παρουσιάζε πτωτική τάση, υποδεικνύοντας ότι η οικονομία της Τουρκίας των \$766 δισ., η μεγαλύτερη στη Μέση Ανατολή, είχε αφήσει πίσω τη χειρότερη ύφεση των τελευταίων δύο δεκαετιών. Είχε προηγηθεί μια μεγάλη κρίση στην τουρκική οικονομία,

Από τις εξελίξεις στο πολεμικό μέτωπο της Συρίας και την πολιτική διαμάχη στην Ουάσιγκτον εξαρτάται η ευάλωτη τουρκική οικονομία.

η οποία επιδεινώθηκε μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα και έφερε το μεγάλο κεφάλαιο της Τουρκίας στα χείλη της καταστροφής.

Λίγο πριν από τη νέα τουρκική εισβολή στην Συρία, η κεντρική τράπεζα της Τουρκίας μείωσε τα επιτόκια, για να τυνώσει το δανεισμό. Σε γενικές γραμμές, μέχρι τα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας, οι Τούρκοι οικονομολόγοι εξέφραζαν αισιοδοξία για θετικές εξελίξεις στην τουρκική οικονομία. Ωστόσο, οι ελπίδες χάθηκαν την περασμένη Τετάρτη, με τη νέα εισβολή της Τουρκίας στην Συρία. Λίγο μετά την έναρξη της εισβολής, οι Τούρκοι οικονομολόγοι έκαναν λόγο για νέους κινδύνους στην τουρκική οικονομία, οι οποίοι περιλαμβάνουν υψηλότερα ελλείμματα και κόστος δανεισμού και επιβράδυνση του τουρισμού, σε περίπτωση που ο στρατός της Τουρκίας εγκλωβιστεί στην κρίση της Συρίας για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Υπό την σκιά των νέων εξελίξεων, η τουρκάλα οικονομολόγος Γκιολντέμ Ατάμπαϊ επισημαίνει τα εξής: «Η οικονομία της Τουρκίας υποφέρει ήδη από τις περιορισμένες κυρώσεις των ΗΠΑ και οι αυξημένοι δασμοί για τα μέταλλα προκαλούν μια αξιοσημείωτη νομισματική κρίση. Η ανεργία παραμένει υψηλή – περίπου 20% - η λίρα εξακολουθεί να είναι αδύναμη, ενώ πολλές εταιρείες και τράπεζες επιβαρύνονται με υψηλά επίπεδα χρέους. Ο πληθωρισμός επιβραδύνθηκε σε 9,3% το Σεπτέμβριο, αλλά πριν από την τουρκική εισβολή στην Συρία

αναμενόταν να τερματίσει το 2019 σε διπλά ψηφία. Υπό την σκιά των νέων εξελίξεων, το δημοσιονομικό έλλειμμα της Τουρκίας, το οποίο διπλασιάστηκε το τελευταίο έτος στο 3% του ΑΕΠ, αναμένεται να διευρυνθεί, αυξάνοντας περαιτέρω την ήδη υψηλή κινδύνου πρωτοδότηση. Ο Ερντογάν γνώριζε πολύ καλά ότι η ανάπτυξη δεν θα φτάσει ποτέ στο 5% που υποσχέθηκε ο γαμπρός του, ο υπουργός οικονομικών του Albayrak, ανακοινώνοντας το νέο οικονομικό του πρόγραμμα».

Ο αντίκτυπος των κυρώσεων

Οι αμερικανικές κυρώσεις, σε περίπτωση που δεν δρομολογηθούν με ελεγχόμενο τρόπο, θα μπορούσαν να προκαλέσουν τεράστια καταστροφή

Η τουρκική λίρα είχε σταθεροποιηθεί τις ημέρες πριν από την εισβολή στη Συρία, αλλά ύστερα από τις νέες εξελίξεις αναμένεται να έχει πτώση

στην τουρκική οικονομία. Στο μέτωπο των νέων κυρώσεων, τις προηγούμενες ημέρες, τον πρώτο λόγο τον είχε το αμερικανικό Κογκρέσο. Ο Ρεπουμπλικανός γερουσιαστής Λίντι Γκράχαμ, ένας από τους ισχυρότερους υποστηρικτές του προέδρου

Τραμπ, διαφώνησε με την απόφαση του Προέδρου να «εγκαταλείψει με ντροπιαστικό τρόπο» τους Κούρδους εταίρους των Ηνωμένων Πολιτειών και εισήγαγε ένα δικομματικό νομοσχέδιο την Τετάρτη για να επιβάλει κυρώσεις στην Τουρκία. Οι κυρώσεις

θα στοχεύουν τον πρόεδρο Ερντογάν, τους ανώτερους υπουργούς του και κάθε αλλοδαπό υπήκοο που παρέχει στήριξη στον τουρκικό στρατό. Το νομοσχέδιο στοχεύει επίσης στον ενεργειακό τομέα, απαιτεί την ταχεία επιβολή κυρώσεων για την αγορά των ρωσικών συστημάτων πυραυλικής άμυνας από την Τουρκία και απαγορεύει τις αμερικανικές στρατιωτικές πωλήσεις στην Τουρκία.

Λίγα εικοσιτετράωρα μετά από τις νέες κινήσεις της Γερουσίας και σε μια στιγμή που η αμερικανική ηγεσία δεχόταν πιέσεις και πυρά από διάφορες κατευθύνσεις, ο Πρόεδρος των ΗΠΑ υποχρεώθηκε να επιβάλει στην Τουρκία τις δικές του, ξεχωριστές, περιορισμένες κλίμακας κυρώσεις. Για την νέα εξέλιξη, το κορυφαίο περιοδικό σε ζητήματα διπλωματίας, Foreign Policy, σε δημοσίευσμά του επισμαίνει τα εξής: «Οι κυρώσεις που ανακοινώθηκαν τα Δευτέρα στοχεύουν τρεις Τούρκους αξιωματούχους: τους υπουργούς Άμυνας, Ενέργειας και Εσωτερικών. Επίσης, τερματίζονται οι συνομιλίες για νέα αμερικανοτουρκική εμπορική συμφωνία. Αξιωματούχοι του Πενταγώνου είχαν ζητήσει να παγώσουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου του Ερντογάν, συμπεριλαμβανομένου του Υπουργού Εξωτερικών του, και την απαγόρευση πωλήσεων στρατιωτικού εξοπλισμού στην Τουρκία. Η δήλωση του Τραμπ τη Δευτέρα δεν έκανε αναφορά σε αυτά τα αιτήματα. Πέρα από το γεγονός ότι οι νέες κυρώσεις είναι περιορισμένες κλίμακας, το πρόβλημα έγκειται στο γεγονός ότι, ενώ οι κυρώσεις έχουν γίνει το εργαλείο για τις πρόσφατες διοικήσεις των ΗΠΑ, οι οικονομικές κυρώσεις δεν θα ανατρέψουν την τουρκική εισβολή, ή θα βάλουν τους ισλαμιστές τρομοκράτες πίσω στη φυλακή, ή θα αποκαταστήσουν την αξιοπιστία των ΗΠΑ».

«Με δισταχμένο τρόπο, οι νέες περιορισμένες κυρώσεις βοηθούν τον Ερντογάν», προσθέτει χαρακτηριστικά ο Αγίων Ερντεμίρ, πρώην μέλος του Τουρκικού Κοινοβουλίου και συνεργάτης στο ίδρυμα για την υπεράσπιση της Δημοκρατίας, μια δεξαμενή σκέψης της Ουάσιγκτον. Η συγκεκριμένη άποψη πλέον επικρατεί στην Ουάσιγκτον και σε πολλές ξένες πρωτεύουσες.

Η σκληρή δοκιμασία

Όλα δείχνουν ότι για το μέλλον της τουρκικής οικονομίας πλέον καθοριστικής σημασίας είναι οι εξελίξεις στην Συρία. Σε περίπτωση που λ.χ., το αμερικανικό Κογκρέσο αποφασίσει να προχωρήσει με τις δικές του ξεχωριστές κυρώσεις τότε η τουρκική οικονομία θα αντιμετωπίσει σοβαρούς κινδύνους.

«Η τουρκική κυβέρνηση αναφέρεται στην απόκτηση θετικών χρηματοδοτήσεων για τη δημιουργία 200.000 σπιτιών, καθώς και νοσοκομείων, τζαμιών και σχολείων για το σχέδιο που αποκαλεί ασφαλή ζώνη που ελπίζει να δημιουργήσει στη βορειοανατολική Συρία», τονίζει η κ. Ατάμπαϊ. Προσθέτει ότι τα μεγαλόπνοα σχέδια της κυβέρνησης Ερντογάν ανά πάσα στιγμή μπορούν να οδηγήσουν την Τουρκία σε θύελλα αρνητικών εξελίξεων και κρίσεων, αναλόγως με την τροπή των εξελίξεων στο πολεμικό και διπλωματικό πεδίο.

φεύρεση υρεσιτεχνία πινόηση

Αν το μόνο που λείπει από την ιδέα σου είναι το €

Έλα στην Τράπεζα Κύπρου.

ΔΑΝΕΙΑ InnovFin
Δάνεια InnovFin SME Guarantee Facility για νεοφυείς (startup) και καινοτόμες επιχειρήσεις, με την εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

- Από €25.000 μέχρι και €500.000
- Μειωμένες ή καθόλου απαιτήσεις για παροχή εξασφαλίσεων
- Διάρκεια 12-120 μήνες

www.bankofcyprus.com.cy | 800 00 800
Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στα Καταστήματά μας ή στα Κέντρα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Τράπεζα Κύπρου

ΚΟΙΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΟΓΩΝ

Η χρηματοδότηση υποστηρίζεται από το InnovFin SME Guarantee Facility, τον μηχανισμό εγγύησης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με την οικονομική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται στο 'Ορίζοντας 2020' και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. Ο σκοπός του ΕΤΣΕ είναι να συμβάλει στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση παραγωγικών επενδύσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διασφαλίσει τη δυνατότητα αυξημένης πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

ΑΠΟΨΗ / Του Δρ. ΧΡΗΣΤΟΥ Ε. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τα τέσσερα Δέλτα

Το ταξίδι του ιδρυτή στον κόσμο των οικογενειακών επιχειρήσεων από την αρχή, δηλαδή από τη φάση της Δημιουργίας, μέχρι το τέλος, τη Διαιώνιση, είναι μια διαδικασία που εμείς την ονομάζουμε τα «Τέσσερα Δέλτα»:

1. Δημιουργία,
2. Διαχείριση,
3. Διαδοχή, και,
4. Διαιώνιση.

Η δική μας εκτίμηση είναι ότι αναγνωρίζουμε τη δυσκολία και τον κόπο της Δημιουργίας αλλά προτείνουμε ότι η δυσκολία αυξάνεται εκθετικά όσο ο ιδρυτής «ανηφορίζει» την καμπύλη των τεσσάρων Δέλτα. Η δυσκολία αρχίζει με το δεύτερο Δέλτα, δηλ., τη Διαχείριση. Στην πραγματικότητα η φάση αυτή είναι η μεταπήδηση από τη Φάση Δημιουργία στη Φάση Ανάπτυξη [Το Πρώτο Σημείο Καμπής]. Η Ανάπτυξη όπως την καταλαβαίνουμε εμείς απαιτεί μια καλή Διαχείριση: δημιουργία μιας σωστής οργανωτικής δομής και στρατηγικής. Στην περίπτωση των Οικογενειακών Επιχειρήσεων αυτό υπονοεί και τη συμμετοχή των παιδιών. Συνάθως τα παιδιά κατά τη διάρκεια της Δημιουργίας ή των πρώτων δέκα ετών παρακολουθούν τις ενέργειες του ιδρυτή για να «μάθουν» τι είναι αυτό που κάνει τον ιδρυτή να δημιουργεί αυτό που δημιουργεί...

Στη Φάση της Διαχείρισης — δηλαδή στη αρχή της δεύτερης δεκαετίας — η επιχείρηση πρέπει να αρχίσει να ΑΝΑΠΤΥΣΣΕΤΑΙ. Η ανάπτυξη απαιτεί μερικές αλλαγές στη νοοτροπία του ιδρυτή. Ένα μεγάλο μέ-

ρος αυτών της αλλαγής της νοοτροπίας είναι και η αναγνώριση ότι «τα παιδιά θα πρέπει να αρχίσουν να γίνονται οι ΣΥΝ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ της νέας επιχείρησης.» Με άλλα λόγια ο ιδρυτής θα πρέπει να καλέσει τα παιδιά να προσφέρουν τις γνώμες τους και να συνεργαστούν στη δημιουργία μιας επιχείρησης που θα είναι «κομμένη και ραμμένη» στα ΔΙΚΑ τους μέτρα, θα λέγαμε. Η επιχείρηση αυτή θα συμπεριλαμβάνει «Ο, τι είναι ΠΑΛΙΟ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΟ και ό, τι είναι ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟ.»

Για να επιτευχθεί αυτή η ιδανική περίπτωση απαιτείται μια εξίσου ιδανική συνεργασία μεταξύ γονιού και παιδιών. Αυτό το παιχνίδι πρέπει να βασίζεται στην απλή φιλοσοφία που μπορεί να συνοψιστεί στην παρακάτω συνταγή: Καλύτερος Εγώ + Καλύτερος Εσύ = Καλύτερο Εμείς.

Σε κάθε περίπτωση, τα πράγματα δυσκολεύουν για τον ιδρυτή και την οικογενειακή επιχείρηση στο 3ο «ΔΕΛΤΑ»: τη «ΔΙΑΔΟΧΗ». Η επιτυχημένη διαδοχή είναι το απαραίτητο συστατικό για τη συνέχεια, ανάπτυξη και μακροπρόθεσμη της οικογενειακής επιχείρησης.

Άλλωστε, σύμφωνα με το δικό μας μοντέλο των «Τεσσάρων ΔΕΛΤΑ», χωρίς την επιτυχημένη διαδοχή, δεν μπορεί να υπάρξει Διαιώνιση της οικογενειακής επιχείρησης! (...το τέταρτο Δέλτα...)

Ο Δρ. Χρήστος Ε. Γεωργίου είναι συν-συγγραφέας του βιβλίου: «Η διαδικασία διαδοχής στις οικογενειακές επιχειρήσεις», Εκδόσεις ΚΕΡΚΥΡΑ, 2015, georgiou@gbfc.online.

ΑΡΘΡΟ / Του ΙΕΡΘΘΕΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ενας προϋπολογισμός για την Ευρώπη του μέλλοντος

Κρισιμότητα θα είναι ο σύνδοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 17 και 18 Οκτωβρίου. Φλέγοντα θέματα για το μέλλον της Ευρώπης θα μουν στο τραπέζι.

Το Brexit θα βρίσκεται στην κορυφή της ατζέντας - η άμμος στην κλεψύδρα τελειώνει. Αλλά, εξίσου ψηλά θα βρεθούν και το μεταναστευτικό και οι πρόσφατες τουρκικές ενέργειες στην Συρία και την Ανατολική Μεσόγειο που έχουν αψηχτήσει εξαιρετικά τη διεθνή κοινότητα.

Στο επίκεντρο, ωστόσο, αναμένεται να είναι και ο νέος προϋπολογισμός της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, καθώς τα χρονικά περιθώρια στενεύουν και πιέζουν για την λήψη οριστικών και υπεύθυνων αποφάσεων για το μέλλον της Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σήμερα περισσότερο από ποτέ, πρέπει να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και να αντιμετωπίσει στρατηγικά και αποτελεσματικά τις επιτακτικές προκλήσεις της σημερινής πραγματικότητας και να προσαρμόσει τους στόχους και τις επιδιώξεις της σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο πολλαπλών ταχυτήτων.

Στο πλαίσιο αυτό, έχουμε προτείνει έναν μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό συνολικού ύψους 1.279 δισ. ευρώ (σε αναλήψεις υποχρεώσεων) για την περίοδο 2021-2027, που ισοδυναμεί με το 1,11% του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) της ΕΕ των 27. Ο προϋ-

πολογισμός που προτείνουμε είναι κατά τι μικρότερος από αυτόν της περιόδου 2014-2020, που αντιπροσωπεύει το 1,16% του ΑΕΕ της ΕΕ των 28. Αυτό αντανάκλα και το κενό που δημιουργείται με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου.

Παρά την μείωση αυτή, η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να έχει τις οικονομικές δυνατότητες να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου και να υλοποιήσει τις προτεραιότητές της.

Γι' αυτό και προτείνουμε στον νέο προϋπολογισμό, το 25% ή αλλιώς 320 δισ. του συνόλου να διατεθεί για την κλιματική και περιβαλλοντική πολιτική με έμφαση στην ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Επιπλέον, εισηγούμαστε να αυξησουμε 2,5 φορές τα κονδύλια για την μεταναστευτική πολιτική, ώστε να επιτύχουμε την αποτελεσματική διαχείριση των συνόρων μας, αλλά και κατά 30% την εξωτερική άμυνα και ασφάλεια, για να διατηρήσουμε τον ηγεμονικό ρόλο της Ένωσης στην παγκόσμια γεωπολιτική σκηνή.

Παράλληλα, η επιδίωξη μας να συμβαδίσει η Ευρώπη με τους ανταγωνιστές της σε παγκόσμιο επίπεδο σε θέματα έρευνας, καινοτομίας καθώς και τεχνολογικών και ψηφιακών εξελίξεων μας ωθεί να επενδύσουμε 650 δισ. στα προγράμματα Erasmus+ και Horizon για μια Ευρώπη ψηφιακά σύγχρονη και ανανεωμένη. Πρόκειται για μια αύξηση

της τάξης του 150%, που θα δώσει την ευκαιρία στους φοιτητές και στους εργαζομένους της να διακριθούν και να προσδύσουν.

Όμως, για να γίνουν όλα αυτά, ο προϋπολογισμός δεν μπορεί να είναι χαμηλότερος από ό,τι έχουμε προτείνει. Την ίδια στιγμή, τα Κράτη Μέλη δεν θέλουν να αυξήσουν τις συνεισφορές τους. Γι' αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι έχει φτάσει η στιγμή να εξετάσουμε σοβαρά εναλλακτικές πηγές εσόδων, όπως τα έσοδα από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων ρύπων ή τις συνεισφορές που βασίζονται στις ποσότητες μη ανακυκλωμένων πλαστικών. Η εισαγωγή αυτών των νέων πηγών εσόδων εξυπηρετεί διπλό όφελος: αφενός συνδέεται στενά με την εξυπηρέτηση των πολιτικών προτεραιοτήτων της ΕΕ, όπως η περιβαλλοντική πολιτική και αφετέρου αποτρέπει την αύξηση των εθνικών συνεισφορών.

Θα κάνουμε ό,τι μπορούμε για να βρούμε νέες πηγές εσόδων. Ωστόσο, για να υλοποιήσουμε τους στόχους μας στους τομείς του περιβάλλοντος, της ασφάλειας και της καινοτομίας, κάποια ακόμη χρήματα θα πρέπει να εξοικονομηθούν. Γι' αυτό και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισηγάει την κατάργηση του συστήματος επιστροφών — που επιτρέπει στα πλουσιότερα Κράτη Μέλη να συνεισφέρουν χαμηλότερα ποσά σε σύγκριση με το κατά κεφαλήν εθνικό τους εισόδημα. Και, ενώ η πολιτική συ-

νοχής και η κοινή γεωργική πολιτική θα συνεχίσουν να αποτελούν σημαντικούς πυλώνες για το μέλλον της Ευρώπης, στο νέο προϋπολογισμό προτείνουμε να περιοριστούν κατά περίπου 5%, ώστε να μπορούμε να ενισχύσουμε τις νέες πολιτικές προτεραιότητές.

Έχοντας καταθέσει την πρόταση μας για έναν σύγχρονο, δίκαιο αλλά και ρεαλιστικό προϋπολογισμό που ευθυγραμμίζεται με τις πολιτικές μας προτεραιότητες και ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στους στόχους της Ένωσης, καλούμε με τη σειρά μας, τα Κράτη Μέλη να πράξουν τα δέοντα, ώστε να επιτευχθεί συμφωνία πριν το τέλος του έτους. Ο χρόνος τελειώνει και φθάνει η στιγμή της αλήθειας για τα παιδιά της πολιτικής μας σωστές και υπεύθυνες αποφάσεις για το κοινό μας ευρωπαϊκό μέλλον. Σε τελική ανάλυση, οι επιλογές μας είναι ή να αυξηθούν οι εθνικές συνεισφορές, ή να μειωθούν τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής και της αγροτικής πολιτικής, όπως αναφέρεται παραπάνω. Ειδικά δε θα μπορούσαμε να ενισχύσουμε τις πολιτικές μας προτεραιότητες οι οποίες αποφασίστηκαν από τα ίδια τα κράτη μέλη και τους πολίτες τους και τότε το μέλλον μας διαγράφεται μάλλον θελό και αβέβαιο.

Ο Ιερόθεος Παπαδόπουλος είναι επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κίληρο.

Τα 13 σενάρια του ΥΠΕΣ για 14 νέους Δήμους

Η πρόταση του υπουργείου περιλαμβάνει και τρεις Μητροπολιτικούς Δήμους σε Λευκωσία Πάφο και Λεμεσό – Αποφασίζει η Ένωση Δήμων

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Βαθιές τομές στο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης πραγματοποιεί η προτεινόμενη μεταρρύθμιση του υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα και με το έγγραφος πολιτικής – μελέτης, που ετοιμάστηκε από τεχνοκράτες και από τις 10 Οκτωβρίου έχει παραδοθεί στους Δήμους για μελέτη και σχόλια. Το έγγραφο πολιτικής, το οποίο έχει στην διάθεσή της η «Κ», περιλαμβάνει τις προτάσεις του ΥΠΕΣ για το νέο χάρτη της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στη μελέτη παρουσιάζονται συνολικά 13 σενάρια, με τις προτεινόμενες συνενώσεις δήμων και κοινοτήτων. Στο πρώτο σενάριο ο αριθμός των νέων Δήμων είναι 13 με τη συμπερίληψη 28 κοινοτήτων. Στο δεύτερο σενάριο ο αριθμός των Δήμων είναι 14 με την συμπερίληψη 24 κοινοτήτων. Ένα σημείο με ιδιαίτερο ενδιαφέρον που προκύπτει από τη μελέτη είναι πως προτείνεται η δημιουργία τριών Μητροπολιτικών Δήμων, στη Λευκωσία, Λεμεσό και Πάφο. Το άλλο σημείο με εξίσου ιδιαίτερο ενδιαφέρον αφορά τους οικονομικούς πόρων. Στο πρώτο σενάριο οι εξοικονομήσεις που προκύπτουν είναι της τάξης των 39.324.994 ευρώ ετησίως, ενώ στο δεύτερο 52.654.529. Η μελέτη του ΥΠΕΣ περιλαμβάνει τέσσερα σενάρια για την ελεύθερη Αμμόχωστο, τρία για την Πάφο και από δυο για τις υπόλοιπες επαρχίες. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι ασκήσεις επί χάρτου που αφορούν την ελεύθερη Αμμόχωστο και Πάφο, όπου καταγράφονται αντιδράσεις αλλά και ζυμώσεις για τις επερχόμενες αλλαγές. Η «Κ» παρουσιάζει τα προτεινόμενα σενάρια του ΥΠΕΣ επί των οποίων η Ένωση Δήμων θα τοποθετηθεί στη Γενική Συνέλευση στις 2 Νοεμβρίου.

Αμμόχωστος

Στην ελεύθερη Αμμόχωστο η πρόταση του ΥΠΕΣ προσπαθεί να συγκεράσει τις όποιες απόψεις υπάρχουν σε τοπικό επίπεδο. Στα τέσσερα προτεινόμενα σενάρια τα τρία περιλαμβάνουν από δυο εναλλακτικές επιλογές.

• ΣΕΝΑΡΙΟ Α

Ενιαίος Δήμος (Δήμοι: Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Σωτήρα, και οι κοινότητες Φρέναρου και Λιοπέτρίου).

• ΣΕΝΑΡΙΟ Β

α) Δερύνειας-Σωτήρα
β) Παραλιμνι-Αγία Νάπα

• ΣΕΝΑΡΙΟ Γ

α) Δερύνεια-Σωτήρα-Λιοπέτρι-Φρέναρος
β) Παραλιμνι-Αγία Νάπα

• ΣΕΝΑΡΙΟ Δ

α) Δερύνεια-Παραλιμνι
β) Αγία Νάπα-Σωτήρα

Στο σενάριο του Ενιαίου Δήμου, στο οικονομικό σκέλος – έσοδα του γενικού σκόλιου της μελέτης κάνει λόγο «για έναν εξαιρετικά βιώσιμο Δήμο κυρίως λόγω της τουριστικής ανάπτυξης στα Δημοτικά Διαμερίσματα Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου». Συγκεκριμένα τα ίδια έσοδα υπολογίζονται στα 35.047.765 ευρώ, ενώ οι κρατικές χορηγίες στα 5.721.314 ευρώ. Θετικά είναι τα σχόλια της μελέτης και για τα πρωτογενή αποτελέσματα του Δήμου τα οποία, όπως αναφέρεται, θα είναι πλεονασματικά κατά 1.724.096. Επίσης η συγχώνευση των τεσσάρων Δήμων, εκτιμάται, θα παρουσιάσει σημαντικά πλεονεκτήματα σε σχέση με το σημερινό

Η μελέτη του υπουργείου Εσωτερικών για το νέο χάρτη της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι ουσιαστικά το τελευταίο βήμα πριν το πακέτο των μεταρρυθμίσεων αποσταλεί στη Βουλή για συζήτηση και ψήφιση. Η Ένωση Δήμων θα τοποθετηθεί επί των προτάσεων στις 2 Νοεμβρίου, ημερομηνία κατά την οποία έχει συγκαλέσει Γενική Συνέλευση.

σύστημα κατακερματισμού, σε τέσσερις σχετικά μικρούς Δήμους. Ο Ενιαίος Δήμος (τέσσερις Δήμοι) θα είναι έκτασης 211 τετραγωνικών χλμ με συνολικό πληθυσμό 29.493 κατοίκους, εκ των οποίων οι 21.859 είναι ψηφοφόροι.

Λάρνακα

Για την Λάρνακα τα δυο σενάρια που υπάρχουν με τρεις επιλογές το καθένα, αλλάζουν την υφιστάμενη κατάσταση, με τη μελέτη να κάνει ειδική αναφορά στο προτεινόμενο σύμπλεγμα Λάρνακας, Λιβαδινού Μενεού/Δρομολαξιάς. Όπως αναφέρεται στη μελέτη του ΥΠΕΣ, ο νέος Δήμος Λάρνακας «θα είναι ένας από τους ισχυρότερους και πιο βιώσιμους Δήμους της Κύπρου. Η προσθήκη των δύο αυτών Δήμων βελτιώνει σημαντικά τη δυνατότητα ενιαίας αντιμετώπισης των τοπικών προβλημάτων, τα οποία λόγω της μορφολογίας του οικιστικού ιστού είναι ενιαία». Για την περίπτωση του Δήμου Λευκάρων η συγχώνευση των έξι κοινοτήτων θεωρείται μονόδρομος, από πληθυσμιακής απόψεως. Επί πλέον η προσθήκη των κοινοτήτων αυτών κρίνεται απολύτως απαραίτητη για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του Δήμου Πάνω Λευκάρων, αναφέρεται στην μελέτη. Και στα δυο σενάρια για τη Λάρνακα, τα Λεύκαρη δεν

συμπεριλαμβάνονται σε κάποιο σχήμα με άλλους δήμους της επαρχίας, ενώ η Αθηνού παραμένει ως έχει μόνο στο δεύτερο σενάριο.

• ΣΕΝΑΡΙΟ Α

α) Λάρνακα-Λιβάδια-Μενεού/Δρομολαξιάς
β) Λεύκαρη και 6 Κοινότητες (Βάβλας, Δελικήπου, Κάτω Δρυσ, Κάτω Λεύκαρη, Κόρνος, Κοφίνου)
γ) Αθηνού-Αραδίππου-Αβδελερό

• ΣΕΝΑΡΙΟ Β

α) Λάρνακα-Λιβάδια-Μενεού/Δρομολαξιά-Αραδίππου
β) Λεύκαρη και 6 Κοινότητες (Βάβλας, Δελικήπου, Κάτω Δρυσ, Κάτω Λεύκαρη, Κόρνος, Κοφίνου)
γ) Αθηνού

Πάφος

Στα γενικά συμπεράσματα για τις συνενώσεις στην επαρχία Πάφου, η μελέτη κινείται προς την πλευρά των πλεονεκτημάτων σε σχέση με το σήμερα. Όπως καταγράφεται τα «πλεονεκτήματα αυτά εντοπίζονται όχι μόνο στις σημαντικές οικονομίες κλίμακας που προσφέρει κάθε εναλλακτική επιλογή που μελετήθηκε, αλλά και στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες και την προώθηση ενός ολοκληρωμένου ανα-

Το πρώτο σενάριο της μελέτης του ΥΠΕΣ προνοεί τη σύσταση 13 δήμων, ενώ το δεύτερο 14. Στα σενάρια του ΥΠΕΣ περιλαμβάνονται πέραν της μιας επιλογής, με τις επαρχίες Αμμοχώστου και Πάφου να έχουν το μεγαλύτερο αριθμό.

πτυξιακού προγραμματισμού. Οι δυνατότητες συνενώσεων περιορίζονται ειδικά όσον αφορά στη δυτική πλευρά της Επαρχίας, λόγω κυρίως του απομονωμένου από άλλους Δήμους χαρακτήρα του Δήμου Πόλης Χρυσοχούς». Στην Πάφο από την μελέτη αναδεικνύονται δυο ισχυρά σενάρια για το νέο χάρτη της επαρχίας. Το πρώτο αφορά την δημιουργία ενός Μητροπολιτικού Δήμου Πάφου, ο οποίος θα ενοποιήσει το παραλιακό μέτωπο και θα δημιουργήσει προϋποθέσεις ενιαίας και συντονισμένης τουριστικής και οικιστικής ανάπτυξης στην περιοχή καθώς και ομογενοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους κατοίκους και τους επισκέπτες, όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά. Ο νέος Δήμος θα έχει 59.075 κατοίκους εκ των οποίων οι 34.244 θα είναι ψηφοφόροι. Η έκταση που θα είναι 112,29 τετραγωνικά χλμ. Στο οικονομικό σκέλος του νέου Δήμου, το σύνολο των εσόδων θα ανέρχεται σε 41.230.171 ευρώ, με σημαντικότερη πηγή τα έσοδα του Δήμου Πάφου τα οποία ανέρχονται σε 20.092.653 ευρώ.

Για το σενάριο συνένωσης της Πάφου με τη Γεροσκήπου η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ενός ισχυρού και βιώσιμου οικονομικά Δήμου, με πολύ υψηλό βαθμό ενδοδημοτικής συνοχής, που θα

είναι σε θέση να προγραμματίζει και να υλοποιεί ολοκληρωμένες πολιτικές για το σύνολο της πόλης. Η επιλογή συγχώνευσης της Πάφου με την Πέγεια και κοινότητες, όπως τονίζεται, «παρουσιάζει σημαντικά μειονεκτήματα σε σχέση με την εναλλακτική της συγχώνευσης της Γεροσκήπου με την Πάφο».

• ΣΕΝΑΡΙΟ Α

α) Πάφος-Γεροσκήπου
β) Πόλη Χρυσοχούς και 6 Κοινότητες (Αργάκα, Μακούντα, Γουδί, Στενή, Πελαθούσα Χρυσοχούς)
γ) Πέγεια και 4 Κοινότητες (Έμπας, Λέμπας, Κισσόνεργας και Χλώρακα)

• ΣΕΝΑΡΙΟ Β

α) Πάφος-Πέγεια και οι Κοινότητες (Κισσόνεργας, Χλώρακα και Λέμπας)
β) Πόλη Χρυσοχούς και 6 Κοινότητες (Αργάκα, Μακούντα, Γουδί, Στενή, Πελαθούσα, Χρυσοχούς)
γ) Γεροσκήπου και 3 Κοινότητες (Αχέλεια, Τίμη, Αγία Μαρινούδα)

• ΣΕΝΑΡΙΟ Γ

Μητροπολιτικός Δήμος Πάφου (Δήμοι: Πάφου, Γεροσκήπου, Πέγεια και οι κοινότητες Αχέλειας, Τίμης, Αγίας Μαρινούδας, Χλώρακας Έμπας, Λέμπας, Κισσόνεργας).

Λευκωσία

Στη Λευκωσία τα δυο ισχυρά σενάρια που εκ των πραγμάτων παρουσιάζουν έντονο ενδιαφέρον αφορούν τις συνενώσεις με το δήμο της πρωτεύουσας. Το σενάριο ενός Μητροπολιτικού Δήμου κυριαρχεί μιας και ενδεχόμενη πρόκρισή του, θα τον μετατρέψει σε μια «μικρή κυβέρνηση». Ο νέος Δήμος θα έχει πληθυσμό 174.167 κατοίκους εκ των οποίων οι 114.089 θα είναι ψηφοφόροι. Η συνολική του έκταση θα είναι 128,73 τετραγωνικά χλμ. Στα θετικά καταγράφεται η πλήρης ενοποίηση, από γεωγραφικής απόψεως, των περιοχών του νέου δήμου οικονομικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά και πολιτιστικά. Στα αρνητικά επισμαίνονται

ενδεχόμενες δυσκολίες «στην ομογενοποίηση της οργάνωσης και λειτουργίας του Δήμου και αρνητικές οικονομίες κλίμακας στην παροχή υπηρεσιών, με την έννοια ότι ο Δήμος αναγκαστικά θα λειτουργεί με υψηλό βαθμό αποκέντρωσης των υπηρεσιών του, στα δημοτικά διαμερίσματα». Επίσης η μελέτη αναφέρεται και σε σημαντικές επιπτώσεις στους υπόλοιπους δήμους της Λευκωσίας. Στο οικονομικό κομμάτι τα έσοδα του Μητροπολιτικού Δήμου διαμορφώνονται ετησίως σε 61.015.598 ευρώ.

• ΣΕΝΑΡΙΟ Α

α) Λευκωσία-Άγιος Δομέτιος- Έγκωμη-Αγλανζιά
β) Στρόβολος-Λακατάμεια-Τσέρι
γ) Λατσιά-Γέρι-Δάλι

• ΣΕΝΑΡΙΟ Β

α) Μητροπολιτικός Δήμος (Λευκωσία-Στρόβολος-Άγιος Δομέτιος- Έγκωμη-Αγλανζιά)
β) Λακατάμεια-Τσέρι
γ) Λατσιά-Γέρι-Δάλι.

Λεμεσός

Για τη Λεμεσό η μελέτη του ΥΠΕΣ κινείται σε δυο σενάρια, με αριθμό επιλογών το καθένα. Στα συμπεράσματα, δίδεται προβάδισμα στο πρώτο σενάριο. Συγκεκριμένα όπως τονίζεται η «δημιουργία ενός μεγάλου μητροπολιτικού Δήμου στη Λεμεσό θα προσφέρει όχι μόνο σημαντικές εξοικονομήσεις αλλά και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα, για το σύνολο του μητροπολιτικού συγκροτήματος, αυξάνοντας την ικανότητα διακυβέρνησης των τοπικών υποθέσεων της πόλης». Ο μητροπολιτικός Δήμος Λεμεσού θα έχει πληθυσμό 141.316 κατοίκους εκ των οποίων οι 90.722 θα είναι ψηφοφόροι. Η έκταση του, θα είναι 63,13 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Τα συνολικά έσοδα του νέου Δήμου θα ανέρχονται σε 47.541.322 ευρώ ετησίως. Από αυτά τα 32.976.439, δηλαδή το 69,4%, θα είναι ίδια έσοδα. Ο νέος Δήμος Ανατολικής Λεμεσού θα έχει πληθυσμό 34.956 κατοίκους εκ των οποίων οι 18.783 θα είναι ψηφοφόροι. Η έκταση του νέου Δήμου θα είναι 70,56 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Ο πληθυσμός του νέου Δήμου Δυτικής Λεμεσού θα είναι συγκρίσιμος με το μέγεθος του αντίστοιχου Δήμου Ανατολικής Λεμεσού, η δε έκτασή του θα είναι 111,97 τετραγωνικά χλμ.. Ο πληθυσμός θα ανέλθει στους 25.147 κατοίκους, εκ των οποίων οι 15.579 θα είναι ψηφοφόροι.

• ΣΕΝΑΡΙΟ Α

α) Δήμος Ανατολικής Λεμεσού (Δήμοι: Γερμασόγειας, Αγίου Αθανασίου και οι Κοινότητες Αγίου Τύκωνα, Μουτταγιάκα, Φοινικάρια και Ακρούντα).

β) Μητροπολιτικός Δήμος Λεμεσού (Δήμοι: Λεμεσού, Μέσα Γετονιάς, Κάτω Πολεμιδιών και η Κοινότητες Άνω Πολεμιδιών).

γ) Δήμος Δυτικής Λεμεσού (Δήμος Ύψωνα και οι Κοινότητες Ασωμάτων, Ερήμη, Τρακωνί, Καντού, Ακρωτήρι, Τσιερκέζ-Τσιολί και Κολόσσι).

• ΣΕΝΑΡΙΟ Β

α) Δήμος Ανατολικής Λεμεσού (Δήμοι: Γερμασόγειας, Αγίου Αθανασίου και οι κοινότητες, Αγίος Τύκωνας, Μουτταγιάκα, Φοινικάρια και Ακρούντα).

β) Λεμεσός-Μέσα Γετονιά
γ) Δήμος Βόρειας Λεμεσού (Δήμοι Ύψωνα, Κάτω Πολεμιδιών και η Κοινότητα Άνω Πολεμιδιών).

Κατήγγειλε πραξικόπημα εντός ΔΗΚΟ ο Τρυφωνίδης

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Πραξικόπημα από την ηγεσία του ΔΗΚΟ καταγγέλλει ο αντιπρόεδρος του κόμματος Αλέκος Τρυφωνίδης, μέσω επιστολής που απέστειλε ηλεκτρονικά σε όλα τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ. Αφορμή της αντίδρασης του κ. Τρυφωνίδη, υπήρξε η προώθηση εκδηλώσεων που πραγματοποιεί το κόμμα με αφορμή την επέτειο της ανεξαρτησίας της Κύπρου κατά την οποία, μεταξύ άλλων, θα μιλήσει και ο εκτελεστικός διευθυντής του Κέντρου Μελετών Τάσος Παπαδόπουλος και μέλος της γραμματείας Χρύσις Παντελίδης, ο οποίος έχει ήδη εκδηλώσει το ενδιαφέρον να κατέλθει ως υποψήφιος βουλευτής στην επαρχία Λευκωσίας. Κίνηση, που θεωρείται από τον κ. Τρυφωνίδη ως προώθηση του Χ. Παντελίδη και απουσία ισονομίας στην προώθηση στελεχών.

Η αφορμή της κόντρας

Την περασμένη βδομάδα γνωστοποιήθηκε στην Κεντρική Επιτροπή του ΔΗΚΟ, εκδήλωση που πραγματοποιεί το κόμμα με αφορμή την επέτειο της ανεξαρτησίας της Κύπρου στις 17 Οκτωβρίου. Την εκδήλωση διοργανώνουν οι επαρχιακές επιτροπές ΓΟΔΗΚ, ΝΕΔΗΚ, ΔΗΚΟ Πάφου και θα τοποθετηθεί εκ μέρους του κόμματος ο εκτελεστικός διευθυντής του Κέντρου Μελετών Τάσος Παπαδόπουλος και μέλος της γραμματείας, Χρύσις Παντελίδης, για τη σημασία της συνέχισης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η κίνηση αυτή ήταν αρκετή για να προκαλέσει την αντί-

Αφορμή της αντίδρασης υπήρξε η προώθηση εκδηλώσεων που πραγματοποιεί το κόμμα, στην οποία θα είναι ομιλητής ο Χρύσις Παντελίδης.

δραση του αντιπρόεδρου του ΔΗΚΟ, αφιόνοντας εκ νέου αιχμές για προώθηση συγκεκριμένων στελεχών από τον Πρόεδρο του ΔΗΚΟ. Ο Αλέκος Τρυφωνίδης, σε απάντηση προς όλα τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής, έκανε λόγο για πραξικόπημα της ηγεσίας στο οποίο και συμμετέχει η Κεντρική Επιτροπή και προειδοποίησε πως έπεται ωρολογιακή βόμβα που θα εκραγεί μέσα στα χέρια των «αρμοδίων». «Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ενώ δείχνουμε ότι υπερασπιζόμαστε την Κυπριακή Δημοκρατία, παραμένουμε στις διακρίσεις και εκδηλώσεις μεταξύ μας και δεν πάμε να δώσουμε μάχες εκεί που πρέπει... π.κ. Βρυξέλλες. Επίσης συμμετέχετε, ίσως άθελά σας και εσείς, με πλάγιο και έντεκνο τρόπο στο γενικότερο πραξικόπημα που άρχισε και συνεχίζεται στην ηγεσία του ΔΗΚΟ. Παρά τις δεκάδες παρεμβάσεις μου σε όλα τα συλλογικά όργανα του κόμματος για ισονομία και δικαιοσύνη, οι αρμόδιοι σφυρίζουν αδιάφορα. Ας μην έχουν παράπονο αν η ωρολογιακή βόμβα εκραγεί μέσα στα χέρια τους», σημειώνεται χαρακτηριστικά στο ηλεκτρονικό μήνυμα

Εντείνεται η εσωστρέφεια στο ΔΗΚΟ ενόψει και των βουλευτικών του 2021, με στελέχη να βλέπουν προώθηση της στενής ομάδας του ΔΗΚΟ.

που απέστειλε ο κ. Τρυφωνίδης.

Τόσο ο κ. Τρυφωνίδης, όσο και άλλα στελέχη που προέρχονται από την επαρχία Λευκωσίας, έχουν εκφράσει παράπονα για παραγκωνισμό τους και προώθηση συγκεκριμένων στελεχών. Στελεχών, που βρίσκονται κοντά στον Νικόλα Παπαδόπουλο, όπως οι Άθως Αντωνιάδης, Χρύσις Παντελίδης και Γιώργος Σολωμού. Αυτό αναμένεται να ενταθεί το επόμενο διάστημα ενόψει και των βουλευτικών εκλογών του 2021, αλλά και εξαιτίας του ότι το μέλος της γραμματείας Χρύσις Παντελίδης διεκδικεί εκλογή στην επαρχία Λευκωσίας στην οποία διεκδικούν (εκτός από τους υφιστάμενους βουλευτές Λευκωσίας

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Μαρίνος Μουσιούττας) και ο Αλέκος Τρυφωνίδης. Όπως ανέφερε και την περασμένη Κυριακή η «Κ», στο κόμμα του Κέντρου υποβόσκει εδώ και καιρό εσωστρέφεια με παραδοσιακά στελέχη όπως ο αντιπρόεδρος Αλέκος Τρυφωνίδης, ο Χρίστος Σενέκας, ο βουλευτής Λευκωσίας Μαρίνος Μουσιούττας, ο βουλευτής Λεμεσού Άγγελος Βότσας, ο βουλευτής Λάρνακας Γιώργος Προκοπίου οι οποίοι εκφράζουν διαφωνίες με καταστάσεις. Γνωστές οι αναρτήσεις με νόημα στα κοινωνικά μέσα δικτύωσης κάποιων εξ αυτών, όπως οι Σενέκας, Μουσιούττας, Τσίγκης και Τρυφωνίδης για υπερπροβολή κάποιων συγκεκριμένων στε-

λεχών και παραγκωνισμό των ίδιων. Γνωστή και η κίνηση του Μαρίνου Μουσιούττα να αποστείλει επιστολή στο κρατικό κανάλι, ζητώντας να μάθει ποιος αποφασίζει εντός καναλιού για το ποια στελέχη εκπροσωπούνται στα τηλεοπτικά πάνελ. Ζήτηση για την εκπροσώπηση στα ΜΜΕ έχει θέσει πολλές φορές και ο Αλέκος Τρυφωνίδης στον Πρόεδρο του ΔΗΚΟ Νικόλα Παπαδόπουλο.

Όμως το πρόβλημα δεν περιορίζεται μόνο στην επαρχία Λευκωσίας. Οι εντάσεις αναμένεται να κορυφωθούν το επόμενο διάστημα και σε άλλες επαρχίες ενόψει βουλευτικών. Όπως είχε αναφέρει η «Κ», η κίνηση της ηγεσίας του Δημοκρατικού Κόμματος να ενισχύσει την ομάδα του γραφείου τύπου του κόμματος με τις Κατερίνα Χριστοφίδου και Νικολέτα Νικολαΐδου Λαδά την περασμένη βδομάδα θεωρήθηκε μήνυμα για το ποιους θα «σπρώξει» η ηγεσία στις επικείμενες βουλευτικές εκλογές και συγκεκριμένα στην επαρχία Λεμεσού και Αμμόχωστου, αντίστοιχα. Ήδη ο Πανίκος Λεωνίδου παρακολουθεί με ενδιαφέρον το γεγονός ότι δύο νέα πρόσωπα στο κόμμα, όπως ο Παύλος Μυλωνάς, η Κατερίνα Χριστοφίδου τα οποία θα διεκδικήσουν μαζί του στην επαρχία Λεμεσού το 2021, θα έχουν επικονωνιακό προβάδισμα λόγω του πόστου τους στο γραφείο τύπου. Ούτε και για τον Χρίστο Σενέκη φαίνεται να περνά με αδιαφορία η επιλογή της ανταγωνιστικής του για το '21 Νικολέττας Λαδά για τη θέση της αναπληρώτριας εκπροσώπου τύπου, μία θέση που διεκδικούσε άλλωστε ο ίδιος.

Εξκίνησε αποπληρωμές στο κράτος η ΚΕΔΙΠΕΣ

Την πρώτη πληρωμή προς το κράτος ύψους €60 εκ. ευρώ κατέβαλε σήμερα η ΚΕΔΙΠΕΣ, έναντι της κρατικής βοήθειας που είχε δοθεί στη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα. Η συνολική αποπληρωμή για το 2019 σε μετρητά θα ανέλθει στα €120 εκ.

Παράλληλα, η αποπληρωμή κρατικής βοήθειας γίνεται και μέσω της παραχώρησης ακινήτων στο κράτος η αξία των οποίων ανέρχεται σε περίπου €85εκ. ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη η διαδικασία επιλογής και παραχώρησης ακινήτων προς το κράτος άλλων ακινήτων αξίας περίπου €35 εκ. ευρώ.

Επιπρόσθετα, μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, μεταφέρονται προς την Κυπριακή Δημοκρατία τρεις σημαντικές συλλογές έργων τέχνης, νομισμάτων και αρχαιοτήτων συνολικής αξίας περίπου €800.000 έναντι της οφειλής προς το κράτος.

Η ΚΕΔΙΠΕΣ στα πλαίσια της αποστολής της στοχεύει στην αποτελεσματική διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και στην μεγιστοποίηση της αποπληρωμής της κρατικής βοήθειας. Από το 2020 η αποπληρωμή της κρατικής βοήθειας θα γίνεται σε τακτική τριμηνιαία βάση.

Οι αγαπημένοι ήρωες της Disney
έρχονται με την υπογραφή ενός θρύλου
του παγκόσμιου κόμικ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κοινωνική Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Αυτή την Κυριακή μαζί με την Καθημερινή

Στον αναπνευστήρα μικρομεσαίες εταιρείες

Δεν δανείζουν εύκολα οι τράπεζες, σε αδιέξοδο πολλές επιχειρήσεις ελλείπει άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Στις στατιστικές πτωχεύσεων του Εφόρου Εταιρειών κινδυνεύει να καταλήξει αριθμός μικρομεσαίων επιχειρήσεων λόγω δυστοκίας χρηματοδότησης ως απόρροια περιορισμών στην σύναψη δανείων από τις τράπεζες και έλλειψης άλλων ουσιαστικών επιλογών χρηματοδότησης. Η απειλή για την βιωσιμότητα εταιρειών δεν είναι κάτι το οποίο διατυμπανίζουν οι αρμόδιοι φορείς, φροντίζουν ωστόσο παρασκηνιακά να προχωρούν σε διαβουλεύσεις με τις τράπεζες, ώστε να μην χρονοτριβούν στην έγκριση δανείου, στις περιπτώσεις που εταιρείες είναι κερδοφόρες. Εταιρείες βρίσκουν συνήθως κλειστές πόρτες και στο αίτημά τους για αύξηση των διευκολύνσεων τους ή παροχής επιπρόσθετου δανείου. Η συμπεριφορά των τραπεζών αποδίδεται στις αυστηρές οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας, που έχουν ως στόχο να μην επαναληφθούν αμαρτήματα του παρελθόντος. Ελλείψει άλλων επιλογών, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις βασίζονται σε δικές τους δυνάμεις, κόβουν έξοδα με αντικτύπο στο προσωπικό κινδυνεύοντας συχνά με λουκέτο.

Επτά στις δέκα

Εκτιμήσεις των επιχειρηματικών συνδέσμων αναφέρουν ότι επτά στις δέκα εταιρείες έχουν σε κάποιο βαθμό πρόβλημα χρηματοδότησης και βιωσιμότητας. Πρόκειται για επιχειρήσεις που απασχολούν προσωπικό από 2 μέχρι 249 υπαλλήλους. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2019 δήλωσαν πτώχευση 1.479 εταιρείες, ενώ το 2018

Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2019 δήλωσαν πτώχευση 1.479 εταιρείες, ενώ το 2018 δήλωσαν πτώχευση 2.378, χωρίς να διευκρινίζεται ο τύπος των επιχειρήσεων.

δήλωσαν πτώχευση 2.378 εταιρείες χωρίς να διευκρινίζεται ο τύπος των επιχειρήσεων. Γνωρίζουμε ωστόσο βάσει υπολογισμών των επιχειρηματικών φορέων ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν το 99,6% του συνόλου των εταιρειών στην Κύπρο.

Λιγότερα δάνεια

Πιο ξεκάθαρη εικόνα δίνουν τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας όπου φαίνεται η μείωση στα δάνεια κάτω του ενός εκατομμυρίου ευρώ, τα οποία σχετίζονται με μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Εξαιρουμένων των αναδιαρθρώσεων, τα καθαρά νέα δάνεια ήταν 299,1 εκατ. ευρώ μέχρι τον Αύγουστο του 2019. Για την αντίστοιχη περσινή περίοδο τα καθαρά νέα δάνεια μέχρι ενός εκατομμυρίου ευρώ ήταν περίπου 330 εκατομμύρια ευρώ (329,8 εκατ. ευρώ). Από την άλλη, αύξηση καταγράφεται στα δάνεια που παραχωρήθηκαν από τον Ιανουάριο μέχρι τον Αύγουστο του 2019 σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Τα καθαρά νέα δάνεια που αφορούν πέραν του ενός εκατ. ευρώ ήταν από τον Ιανουάριο μέχρι τον Αύγουστο πέραν του ενός δισεκατομμυρίου ευρώ. Τα νέα δάνεια πέραν του ενός εκατομμυρίου ευρώ ήταν το 2018 (Ιανουάριος-Αύγουστος), λιγότερα σε σχέση με την αντίστοιχη φετινή περίοδο και ανήλθαν στα 883,3 εκατ. ευρώ. Στα σχόλια της η Κεντρική Τράπεζα αναφέρει ότι για τον Αύγουστο του 2019 τα νέα δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για ποσά μέχρι 1 εκατομμύριο κατέγραψαν μείωση, στα €31,6 εκ., σε σύγκριση με €41,6 εκ. τον προηγούμενο μήνα. Από την άλλη τα νέα δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για ποσά άνω του €1 εκ. σημείωσαν άνοδο στα €197,2 εκ., σε σύγκριση με €72,8 εκ. τον προηγούμενο μήνα.

Στον αναπνευστήρα οι μικροί

Δυσκολότερη η κατάσταση για τις μικρές επιχειρήσεις κυρίως στον τομέα της μεταποίησης του χονδρικού και του λιανικού εμπορίου, στις οποίες εργοδοτούνται 1-5 υπάλληλοι. Σύμφωνα με τον γ.γ. της ΠΟΒΕΚ Στέφανο Κουροάρη, πέραν των 30 χιλιάδων μικρών εταιρειών είναι στον

αναπνευστήρα, έχοντας υποθηκευμένες είτε την επαγγελματική στέγη, είτε την κατοικία τους, ενώ δεν λαμβάνουν έγκριση για δάνεια, λόγω απαίτησης των τραπεζών, όπως η εταιρεία δείξει κερδοφορία των τελευταίων τριών ετών πριν από την υποβολή της αίτησης για δάνειο. Προϋπόθεση η οποία δεν βοηθά τις εταιρείες και τις αφήνει συχνά εκτός πλαισίου αδειοδότησης μιας και προσπαθούν ακόμα να ανακάμψουν από ζημιές των προηγούμενων ετών.

Σκοιάζει επίσης ότι λόγω του μικρού μεγέθους τους οι εταιρείες δεν είναι πρώτες στην λίστα ούτε για τα ευρωπαϊκά κονδύλια. Τα δεδομένα, καθιστούν ως εκ των ων ουκ άνευ την δημιουργία κρατικού εργαλείου το οποίο να προσφέρει τη δυνατότητα παροχής χρηματοδότησης ή λύσεων χρηματοδότησης προς αυτές τις επιχειρήσεις ή εγγυήσεων χρηματοδότησης προς αυτές τις επιχειρήσεις.

Οι επιλογές

Στο παρόν στάδιο, τα μοναδικά χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουν στα χέρια τους οι επιχειρήσεις είναι τα τραπεζικά δάνεια, και τα κονδύλια από την ευρωπαϊκή τράπεζα επενδύσεων. Τον Ιούνιο ήρθε να προστεθεί και η πρωτοβουλία του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας για δημιουργία Ειδικού Ταμείου Χρηματοδότησης Ιδίων Κεφαλαίων. Ωστόσο, οι μικρομεσαίοι εξακολουθούν να κτυπούν την πόρτα σε ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, αφού δεν βρίσκουν λύση στο πρόβλημα χρηματοδότησής τους. Η ανάγκη εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις είχε απασχολήσει και συνέδριο στην Βουλή των Αντιπροσώπων, το οποίο κατέληξε στην ανάγκη αναζήτησης εναλλακτικών τρόπων, όπως χρήση επενδυτικών ταμείων του εξωτερικού.

Δικό της ταμείο η ΟΕΒ

Σε μια προσπάθεια να καλύψει κάποια κενά στο θέμα, τις τελευταίες εβδομάδες συνεχίζεται η προσπάθεια εκ μέρους της ΟΕΒ για δημιουργία επενδυτικού ταμείου, το οποίο να καλύπτει τις χρηματοδοτικές ανάγκες επενδύσεων στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Οι διεργασίες είναι σε εξέλιξη, όπως πληροφορεί την «Κ» ο γενικός διευθυντής της ΟΕΒ Μιχάλης Αντωνίου, και επικεντρώνονται στην εξεύρεση λύσεων για τα νομικά κωλύματα που ενδεχομένως να υπάρχουν για την δημιουργία και την λειτουργία του ταμείου. Δευτερεύον ζήτημα θεωρείται τουλάχιστον επί του παρόντος η εξεύρεση χρημάτων, αν και εκτιμάται ότι με το που θα ξεπεραστούν τα νομικά θέματα, τότε το θέμα της άντλησης κεφαλαίων θα είναι πιο απλή υπόθεση. Στην περίπτωση που η παρούσα πρωτοβουλία προχωρήσει, τότε θα αποτελέσει την απαρχή για χρηματοδότηση βιώσιμων επενδύσεων και σε άλλους τομείς, αναφέρει η ΟΕΒ.

ΚΕΒΕ καλεί Υπ. Εμπορίου

Για υπερβάλλουσα ρευστότητα η οποία θα μπορούσε να διοχετευτεί στην αγορά κάνει λόγο το ΚΕΒΕ, βάζοντας ωστόσο στην άλλη πλευρά της ζυγαριάς το πρόβλημα των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, τα οποία υποχρεώνουν τις τράπεζες να διατηρήσουν μια πιο συντηρητική προσέγγιση του θέματος. Ο γ.γ. του ΚΕΒΕ Μάριος Τσιακκάς σχολιάζει στην «Κ» ότι ως ΚΕΒΕ «αναμένουμε ότι οι τράπεζες κάνουν σωστή και προσεκτική ανάλυση των δεδομένων των εταιρειών και όταν μια εταιρεία είναι βιώσιμη και μπορεί να αποπληρώνει οι τράπεζες να τις δανειοδοτούν. Θετική εξέλιξη είναι, όπως τονίζει ο κ. Τσιακκάς, η απόφαση του συμβουλίου ανταγωνιστικότητας για την σύσταση του ταμείου για χρηματοδότηση εταιρειών, κυρίως για ενίσχυση του κεφαλαίου και της κεφαλαιουχικής τους δράσης. Από την πλευρά του αναφέρει ότι κατά καιρούς το Επιμελητήριο αναζητεί κίνητρα από το Υπουργείο Εμπορίου προς τις επιχειρήσεις είτε για εκσυγχρονισμό, είτε για τεχνολογική αναβάθμιση, προγράμματα έρευνας και τεχνολογίας, που είναι κεφάλαια που ενισχύουν την χρηματοδότηση των επιχειρήσεων και τα δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σε συνεργασία με τις τράπεζες.

Πέραν των 30 χιλιάδων μικρών εταιρειών στον τομέα της μεταποίησης και του λιανικού εμπορίου αντιμετωπίζουν σοβαρό θέμα βιωσιμότητας, αφού δύσκολα εξασφαλίζουν δάνεια από τράπεζες και χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Λιγότερα φέτος τα δάνεια στις ΜμΕ

ΚΑΘΑΡΑ ΝΕΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΤΩ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΕΚΑΤ.

2019 (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ- ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ) **299,1** ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

2018 (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ- ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ) **329,8** ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

► Τριάντα εκατομμύρια ευρώ λιγότερα φέτος τα δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Τους περνούν από κόσκιο οι τράπεζες ακολουθώντας οδηγίες της Κεντρικής.

ΚΑΘΑΡΑ ΝΕΑ ΔΑΝΕΙΑ ΠΕΡΑΝ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

2019 (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ- ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ) **1078,8** ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

2018 (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ- ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ) **883,3** ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Χρηματοδότηση των επιχειρήσεων σε μετρητά

Το ειδικό Ταμείο Χρηματοδότησης Ιδίων Κεφαλαίων είναι μία προσπάθεια εναλλακτικής χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Πρόκειται για εισήγηση του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας προς την Κυβέρνηση. Η βασική διαφορά από την παραδοσιακή τραπεζική χρηματοδότηση είναι ότι το επενδυτικό αυτό ταμείο θα παραχωρεί μετρητά σε μια επιχείρηση συμμετέχοντας στο κεφάλαιό της (equity funding) και θα μπορεί να έχει αποδόσεις. Βάσει της σύστασης, το ταμείο αυτό θα ξεκινήσει με κρατικούς πόρους, με προοπτική να εισρεύσουν μελλοντικά πόροι από ευρωπαϊκά κονδύλια και διεθνείς ε-

πενδυτικούς θεσμούς όπως, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων το Ταμείο Γούνκερ ή το InvestEU, καθώς και ιδιώτες επενδυτές. Σύμφωνα με τον κ. Κληρίδη, το ταμείο θα μπορεί να ξεκινήσει με κρατικό χρήμα που εκτιμάται μεταξύ €10 και €20 εκατομμυρίων και στη συνέχεια μπορεί να αντλήσει πόρους από άλλες πηγές. «Το ταμείο μπορεί να μεγαλώσει περισσότερο. Θα γίνει η αρχή με μια μικρή κυβερνητική χορηγία αλλά πολύ γρήγορα μια ευρωπαϊκή χορηγία και υπάρχουν και συγκεκριμένα προγράμματα για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε το 99% των κυπριακών επιχειρήσεων», είπε. Σύμφωνα με τον κ. Κληρίδη, το ταμείο

αυτό θα διοικείται από ιδιώτες με γνώσεις στο αντικείμενο και τη συμμετοχή του κράτους, με το τελευταίο να έχει ένα ε-ποπτικό ρόλο αλλά όχι διοικητικό και αποφασιστικό ρόλο στη διαχείριση του ταμείου. Θα μπορεί να διοικείται από ένα διαχειριστή επενδυτικού ταμείου (fund manager), είπε χαρακτηριστικά. Βάσει της πρότασης, η διοίκηση των πόρων του Ταμείου θα γίνεται κατά προτεραιότητα στις νεοφυείς επιχειρήσεις (startups), σε επενδύσεις που προάγουν την καινοτομία, την τεχνολογική αναβάθμιση, τον εξαγωγικό προσανατολισμό ή διεθνοποίηση των επιχειρήσεων, καθώς και στην ανάπτυξη νέων τομέων.

Τέλος των 350 ευρώ

Εν μέσω χρηματοδοτικής στενότητας οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να καταβάλουν και το ετήσιο τέλος των 350 ευρώ, αν και γίνονται συζητήσεις για σταδιακή κατάργησή του. Πηγές από επιχειρηματικούς κύκλους σχολιάζουν ότι τα 350 ευρώ είναι πολύ μικρός συντελεστής μπροστά στο πραγματικό πρόβλημα εξεύρεσης χρηματοδότησης. Υπάρχουν, όπως τονίζουν, επιχειρήσεις για τις οποίες η βιωσιμότητα είναι αμφίβολη και ίσως τον επόμενο χρόνο να περάσουν στα στοιχεία των πτωχεύσεων στο αρχείο του εφόρου εταιρειών.

Λάρνακα → Αθήνα • Θεσσαλονίκη Βουκουρέστι

Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερα

LIGHT

CLASSIC

PREMIUM

www.flyblueair.com

Σε χαμηλό δεκαετίας το παγκόσμιο εμπόριο

Θα ενισχυθεί φέτος μόλις κατά 1,2%, σύμφωνα με πρόβλεψη του ΠΟΕ

ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΔΕΣ

Ο σινοαμερικανικός εμπορικός πόλεμος καταφέρει πλήγμα στο παγκόσμιο εμπόριο και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ) διαπιστώνει τις δυσάρεστες εξελίξεις. Και η οικονομία της Ευρωζώνης επιβραδύνεται με αποτέλεσμα να δυσχεραίνονται περαιτέρω οι προσπάθειες της κεντρικής τράπεζας να επιταχύνει τον πληθωρισμό, που παραμένει αναμικτός. Η δυσοίωση εικόνα αναδύεται ανάγλυφη από τα τελευταία στοιχεία πουδόθηκαν χθες στη δημοσιότητα και φέρουν τον μεταποιητικό τομέα της Ευρωζώνης να επιβραδύνεται περαιτέρω και να βρίσκεται πλέον στα χαμηλότερα επίπεδα του από τον Οκτώβριο του 2012. Προκύπτουν, όμως, και από τις εκτιμήσεις του ΠΟΕ που βλέπει το παγκόσμιο εμπόριο προϊόντων να αναπτύσσεται μόνον κατά 1,2% φέτος, όταν η προηγούμενη πρόβλεψη μόλις τον περασμένο Απρίλιο μίλούσε για ανάπτυξη 2,6%.

Πρόκειται για σημαντική επιβράδυνση καθώς στη διάρκεια του 2018 η ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου προϊόντων έφτασε στο 3%. Αν επαληθευτεί η απαισιόδοξη πρόβλεψη του ΠΟΕ, τότε θα πρόκειται για τη μικρότερη ετήσια αύξηση από το 2009. Ο παγκόσμιος οργανισμός ευελπιστεί, βέβαια, πως το παγκόσμιο εμπόριο θα ανακάμψει το επόμενο έτος, σημειώνοντας αύξηση 2,7%, αλλά υπογραμμίζει πως αυτό θα εξαρτηθεί από το «κατά πόσον θα επιστρέψουμε σε πιο φυσιολογικές εμπορικές σχέσεις». Προειδοποιεί, άλλωστε, πως αν επιβληθεί και νέο κύμα δασμών, μπορεί το αποτέλε-

σμα να είναι ένας καταστρεπτικός κύκλος αλληλοκατηγοριών και μέτρων αντεκδίκησης.

Όπως διαπιστώνει ο διεθνής οργανισμός, η ανταλλαγή δασμών ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου έχει περιορίσει σημαντικά τις μεταξύ τους εμπορικές συναλλαγές. Οικονομολόγοι στην Barclays αναφέρουν πως τους πρώτους επτά μήνες του έτους οι εισαγωγές των ΗΠΑ από την Κίνα μειώθηκαν κατά 12% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2018, ενώ στις εισαγωγές της Κίνας από τις ΗΠΑ η μείωση ήταν υπερδιπλάσια καθώς έφτασε στο 28%. Και βέβαια οι δύο χώρες δεν αύξησαν τις εισαγωγές τους από άλλες χώρες τόσο ώστε να καλύψουν το κενό στις μεταξύ τους συναλλαγές. Η επιβράδυνση στην ανάπτυξη του εμπορίου έχει εξωθήσει τις μεγαλύτερες κεντρικές τράπεζες, μεταξύ των οποίων και τις ΕΚΤ και Federal Reserve, να υιοθετήσουν ξανά πολιτική στήριξης της οικονομίας.

Οι προσπάθειες τους όμως αποδεικνύονται ατελέσφορες, όπως φαίνεται από τα τελευταία στοιχεία. Στην Ευρωζώνη ο δείκτης πευθύνων προμηθειών (PMI) υποχώρησε στις 45,7 μονάδες τον Σεπτέμβριο από τις 47 στις οποίες βρισκόταν τον Αύγουστο όταν ήδη πρόδιδε αισθητή επιβράδυνση στον κλάδο. Η ατμομηχανή της ευρωπαϊκής οικονομίας, η Γερμανία, που βρίσκεται στα πρόθυρα ύφεσης, εμφανίζει τη χειρότερη εικόνα στον μεταποιητικό της τομέα με τον σχετικό δείκτη να έχει υποχω-

Τους πρώτους επτά μήνες του έτους οι εισαγωγές των ΗΠΑ από την Κίνα μειώθηκαν κατά 12% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2018, ενώ στις εισαγωγές της Κίνας από τις ΗΠΑ η μείωση ήταν υπερδιπλάσια, καθώς έφτασε στο 28%.

Στην Ευρωζώνη η μεταποίηση επιβραδύνεται και ο πληθωρισμός αυξήθηκε οριακά 0,2% τον Σεπτέμβριο.

ρήσει στις 41,7 μονάδες. Η εικόνα είναι εξίσου ανησυχητική και για τις άλλες μεγάλες οικονομίες της Ευρωζώνης, Ιταλία, Ισπανία και Γαλλία, οι οποίες εμφανίζουν εικόνα χειρότερη από τις προβλέψεις έστω και αν η τελευταία σημειώνει ελαφρά ανάπτυξη στη μεταποίηση. Παράλληλα, αποκαρδιωτική είναι η εξέλιξη του πληθωρισμού στην Ευρωζώνη καθώς, παρά τα μέτρα τόνωσης που εξήγγειλε προσφάτως η ΕΚΤ, ο δείκτης παραμένει αναμικτός και σε μεγάλη απόσταση από τον στόχο του 2%.

Σύμφωνα με την Eurostat, οι τιμές καταναλωτή στις 19 χώρες της Ευρωζώνης αυξήθηκαν κατά 0,2% τον Σεπτέμβριο σε σύγκριση με τον Αύγουστο. Πρόκειται για το χαμηλότερο επίπεδο που έχει κα-

ταγραφεί από τον Νοέμβριο του 2016 και οφείλεται κατά κύριο λόγο στην υποχώρηση κατά 1,8% που σημείωσαν οι τιμές της ενέργειας τους τελευταίους 12 μήνες. Σε ετήσια βάση, άλλωστε, σημείωσαν αύξηση μόλις 0,9%, μολονότι οι οικονομικοί αναλυτές πρόβλεπαν πως ο πληθωρισμός θα παρέμενε αμετάβλητος στο 1,9%.

Απαισιόδοξες εκτιμήσεις

Η εικόνα του μεταποιητικού τομέα στις ΗΠΑ είναι εξίσου, αν όχι και περισσότερο, ανησυχητική με εκείνη της Ευρωζώνης. Ο σχετικός δείκτης υποχώρησε τον Σεπτέμβριο στις 47,8 μονάδες, καταγράφοντας τα χαμηλότερα επίπεδα του κλάδου από τον Ιούνιο του 2009. Διέψευσε, άλλωστε, τις προσδοκίες των αναλυτών που προσέβλεπαν σε ανάκαμψη του κλάδου, με τον σχετικό δείκτη να αναρριχάται πάνω από το επίπεδο των 50 μονάδων, που καταδεικνύουν ανάπτυξη. Την ίδια στιγμή, είναι απαισιόδοξες οι προβλέψεις οικονομικών αναλυτών και διεθνών φορέων. Σχολιάζοντας τη μεγάλη επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου και τη σκιά που

αυτή αφήνει πάνω στις προοπτικές ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας, ο Μπράιαν Κούλτον, επικεφαλής των οικονομολόγων της Fitch Ratings, υπογραμμίζει πως «μετά τη δεκαετία του 1930, ελάχιστες φορές απειλήθηκε η παγκόσμια ανάπτυξη τόσο πολύ από τα προβλήματα στο διεθνές εμπόριο».

Η επισήμανσή του συνάδει με εκτιμήσεις οικονομολόγων και αναλυτών, όπως εκείνων του ελβετικού τραπεζικού ομίλου UBS, που εκτιμά ότι αυτή τη στιγμή η παγκόσμια οικονομία αναπτύσσεται με ρυθμό 2,3%, σχεδόν κατά μία εκατοστιαία μονάδα λιγότερο από τις αρχές του τρίτου τριμήνου. Παράλληλα, οικονομολόγοι της δανικής τράπεζας Danske Bank προειδοποιούν ότι υπάρχουν 30% πιθανότητες να διολισθήσει η παγκόσμια οικονομία σε ύφεση μέσα στην επόμενη διετία. Η κατάσταση δεν είναι απαραίτητα χαμηλό πραγματικό φορολογικό συντελεστή. Παράλληλα, δεν μένει σχεδόν τίποτε ώστε να φορολογήσουν οι μεγάλες οικονομίες όπου πραγματοποιούν οι πολυεθνικές τον κύριο όγκο των πωλήσεων τους. Για να το πετύχει αυτό, ο διεθνής οργανισμός σπάει ένα ταμπού της διεθνούς εταιρικής φορολογίας, ότι δηλαδή τα κράτη έχουν το δικαίωμα να φορολογήσουν μία εταιρεία μόνο αν αυτή έχει φυσική παρουσία σε μια χώρα.

Στην εποχή των ψηφιακών υπηρεσιών αυτή η αρχή δεν έχει νόημα. «Οι σημερινοί κανόνες χρονολογούνται από τον δεκαετία του 1920 και πλέον δεν επαρκούν για να διασφαλίσουν τη δίκαιη κατανομή των δικαιωμάτων φορολόγησης σε πανάσταση. Κάποιες έρευνες, ωστόσο, είναι αισιόδοξες διότι προβλέπουν, παράλληλα, τη δημιουργία νέων επαγγελματιών από την επέκταση του αυτοματισμού. Σύμφωνα με έρευνα του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (WEF), αν και αναμένεται να καταργηθούν 75 εκατ. θέσεις εργασίας μέχρι το 2022, θα δημιουργηθούν 133 εκατ. νέες μέχρι τότε. Το WEF υποστηρίζει πως η χρήση ρομπότ και αλγόριθμων μπορεί να βελτιώσει σε μεγάλο βαθμό την παραγωγικότητα σε υφιστάμενα επαγγέλματα και να δημιουργήσει νέα εντός των επόμενων ετών. Τον Ιούλιο, η PwC προέβλεψε πως η τεχνητή νοημοσύνη θα δημιουργήσει τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας που θα καταργηθούν λόγω ραγδαίας τεχνολογικής πρόοδου.

Η χρήση των ρομπότ ρίχνει τους μισθούς στις ΗΠΑ

Ο αυτοματισμός έχει ήδη πλήξει τους μισθούς των εργαζομένων και τους αποτρέπει να διεκδικήσουν αυξήσεις από τον φόβο μην τυχόν αντικατασταθούν από μηχανές, σύμφωνα με νέα έρευνα που δημοσιεύθηκε από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα του Σαν Φρανσίσκο. Οι μισθοί των εργαζομένων στις ΗΠΑ αντανάκλουν στο 56% του εθνικού εισοδήματος των ΗΠΑ από το 63% που ίσχυε το 2000, κάτι που αποδίδεται στην αύξηση της χρήσης ρομπότ και άλλων τεχνολογιών καινοτομιών στην μεταποίηση. Όπως αναφέρουν οι οικονομολόγοι Σίλβαν Λεντούκ και Ζενγκ Λίου της Fed στο Σαν Φρανσίσκο, «οι επιχειρήσεις έχουν σήμερα περισσότερες επιλογές για την αυτοματοποίηση θέσεων εργασίας». Προσθέτουν δε πως «με τις ραγδαίες ε-

Οι αμοιβές των εργαζομένων αντανάκλουν στο 56% του εθνικού εισοδήματος από 63% το 2000.

ξελίξεις που έχουν σημειωθεί στη ρομποτική και στην τεχνητή νοημοσύνη, οι μηχανές μπορούν να εκτελούν περισσότερες λειτουργίες που μόλις λίγα χρόνια πριν αναλάμβαναν εργαζόμενοι».

Εξαιτίας της εκτεταμένης χρήσης της νέας τεχνολογίας στον χώρο εργασίας, οι εργαζόμενοι διαστάζουν να ζητήσουν υψηλότερους μισθούς διότι φοβούνται μήπως αντικατασταθούν από ρομπότ, αναφέρει

Οι εργάτες δεν ζητούν αυξήσεις διότι φοβούνται μήπως αντικατασταθούν από μηχανές.

σχετικό δημοσίευμα του πρακτορείου Bloomberg. Επίσημα στοιχεία δείχνουν πως οι πραγματικοί μισθοί στις ΗΠΑ, κατά μέσον όρο, έχουν λίγο έως πολύ την ίδια αγοραστική δύναμη κατά τη διάρκεια της τελευταίας 40ετίας. Έρευνα του Pew Research Center δείξει πως ακόμη και οι αυξήσεις που έχουν δοθεί αφορούν τα υψηλότερα μισθολογικά στρώματα. Τα τελευταία χρόνια έχουν δοθεί στη δημοσιότητα διάφορες δυσόδοξες έρευνες για τις επιπτώσεις της ρομποτικής και του αυτοματισμού στην αγορά εργασίας. Τον περασμένο Αύγουστο, ο επικεφαλής οικονομολόγος της Τράπεζας της Αγγλίας, Αντι Χάλνταν, προειδοποίησε πως τα ρομπότ μπορεί να οδηγήσουν στην κατάργηση χιλιάδων θέσεων εργασίας στη Βρετανία, αναφέρει το BBC σε σχετικό

Ευσεβείς πόθοι της τουρκικής κυβέρνησης για ανάπτυξη 5% το 2020

Φιλόδοξοι είναι οι στόχοι της τουρκικής κυβέρνησης για την ανάπτυξη της χώρας και άκρως αντιφατικές οι προβλέψεις του υπουργείου Οικονομικών, επισημαίνουν οι Financial Times. Ο Μπεράκ Αλμπαράκ, υπουργός Οικονομικών της Τουρκίας και γαμπρός του πρόεδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, διαβλέπει πως η οικονομία θα καλπάζει με ρυθμό 5% το 2020. Ο ίδιος προβλέπει, επίσης, πως ο πληθωρισμός θα δαμαστεί σε μονοψήφιο ποσοστό ενώ το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα είναι χαμηλό, αντανακλώντας ένα απίθανο σενάριο για την τουρκική οικονομία ύστερα από τις περιπέτειες που έχει περάσει το τελευταίο 12μηνι.

Όπως δηλώνει στους Financial Times ο οικονομολόγος της ιαπωνικής τράπεζας Nomura, Ιβάν Ντεμπίρ, «είναι δύσκολο να συμψηφίσουμε την υπόθεση για τη έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών της τάξεως του 1,2% μαζί με ρυθμό ανάπτυξης 5%». Εξηγεί στη συνέχεια ότι, συνήθως, η εγχώρια ζήτηση είναι κι-

Το πρώτο εξάμηνο του 2018 καταγράφηκε συρρίκνωση της οικονομίας.

νιτήριος δύναμη στην ανάπτυξη της τουρκικής οικονομίας. «Όταν η εγχώρια ζήτηση είναι ισχυρή, τότε αυξάνεται η κατανάλωση για τα εισαγόμενα προϊόντα.

Και η αύξηση των εισαγωγών διευρύνει το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών». Με άλλα λόγια, εάν η ανάπτυξη κινηθεί με ρυθμό 5%, τότε το πιθανότερο είναι να αυξηθεί το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών και να οδηγηθεί χαμηλότερα η τουρκική λίρα». Υπό αμφισβήτηση είναι, επίσης, η πρόβλεψη της τουρκικής κυβέρνησης για πληθωρισμό 8,5% μέχρι τα τέλη του 2020 αντί του 12% που ισχύει σήμερα.

Για το τρέχον έτος, το οποίο διανύει το τελευταίο τρίμηνο, ο Αλμπαράκ αναθεώρησε προς τα κάτω

Οικονομικοί αναλυτές διαπιστώνουν πως το μοντέλο ανάπτυξης δεν είναι βιώσιμο διότι στηρίζεται σε δάνεια.

τις προβλέψεις για ανάπτυξη από το 2,3% στο 0,5% που φαίνεται πιο ρεαλιστικό, δεδομένης της συρρίκνωσης της οικονομίας κατά 2,4% το α' τρίμηνο και 1,5% το β' τρίμηνο. Οικονομικοί παρατηρητές διαπιστώνουν, σε γενικές γραμμές,

πως το μοντέλο ανάπτυξης της τουρκικής οικονομίας δεν είναι βιώσιμο, διότι στηρίζεται σε δάνεια. Έχουν συστήσει στην Αγκυρα να λάβει μέτρα για τη διαχείριση των κόκκινων δανείων που επιβαρύνουν περισσότερο τις εταιρείες του ε-

νεργειακού και του κατασκευαστικού κλάδου. Μία εβδομάδα πριν, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προειδοποίησε πως το τρέχον περιβάλλον προεξοφτεί «φαίνεται εύθραυστο» και τόνισε πως δεν είναι εφικτή η ισχυρή ανάπτυξη της οικονομίας χωρίς να προωθηθούν μεταρρυθμίσεις.

Στα μέσα Σεπτεμβρίου, η κεντρική τράπεζα της Τουρκίας μείωσε το βασικό επιτόκιο κατά 300 μονάδες βάσης, από το 19,75% στο 16,75%, ενισχύοντας σενάρια που θέλουν το καθεστώς του Ταγίπ Ρετζέπ Ερντογάν να στηρίζει την ανάπτυξη της χώρας στο φθινόβο κόστος δανεισμού. Προ ενός έτους, ο Τούρκος πρόεδρος είχε δηλώσει πως τα υψηλά επιτόκια είναι «μπερδεύουν όλων των δεινών». Εκτοτε ενέτεινε τις πιέσεις για τη χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής παρά το γεγονός ότι ο πληθωρισμός κινείται εδώ και καιρό σε διψήφια ποσοστά, με αποκορύφωμα το 25,24% που καταγράφηκε τον Οκτώβριο του 2018.

Ο οργανισμός προτείνει το μοντέλο να αφορά επιχειρήσεις με παγκόσμιες πωλήσεις άνω των 750 εκατ. ευρώ.

Αλλαγή στη φορολόγηση πολυεθνικών κολοσσών προτείνει ο ΟΟΣΑ

Προτάσεις για τη ριζική αλλαγή του τρόπου φορολόγησης εταιρειών ώστε να φορολογούνται με βάση τα κέρδη τους παγκοσμίως και να μην έχει νόημα η μεταφορά των κερδών σε φορολογικούς παραδείσους, όπου καταβάλλουν ελάχιστο φόρο, κατέθεσε ο ΟΟΣΑ. Εφόσον υιοθετηθούν οι προτάσεις από το G20 τον Ιανουάριο, οι μεγάλοι κερδοσκόποι θα είναι ανεπτυγμένες οικονομίες με μεγάλη αγορά, όπως ΗΠΑ, Κίνα, Βρετανία, Γερμανία, Γαλλία και Ιταλία, αλλά και αναπτυσσόμενες οικονομίες, ιδίως αυτές με μεγάλη αγορά, που θα αποκτήσουν το δικαίωμα να φορολογηθούν τα κέρδη από τις πωλήσεις προϊόντων και υπηρεσιών που γίνονται στην επικράτεια τους. Μεγάλοι χαμένοι θα είναι οι πολυεθνικές εταιρείες, οι φορολογικοί παράδεισοι και οι χώρες με πολύ ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, όπως η Ιρλανδία. Βασικός στόχος του ΟΟΣΑ είναι να σταματήσει την πρακτική πολυεθνικών εταιρειών που μεταφέρουν τα κέρδη τους σε κράτη όπως Ιρλανδία, Λουξεμβούργο και Ελβετία, όπου απολαμβάνουν εξαιρετικά χαμηλό πραγματικό φορολογικό συντελεστή. Παράλληλα, δεν μένει σχεδόν τίποτε ώστε να φορολογήσουν οι μεγάλες οικονομίες όπου πραγματοποιούν οι πολυεθνικές τον κύριο όγκο των πωλήσεων τους. Για να το πετύχει αυτό, ο διεθνής οργανισμός σπάει ένα ταμπού της διεθνούς εταιρικής φορολογίας, ότι δηλαδή τα κράτη έχουν το δικαίωμα να φορολογήσουν μία εταιρεία μόνο αν αυτή έχει φυσική παρουσία σε μια χώρα.

Στην εποχή των ψηφιακών υπηρεσιών αυτή η αρχή δεν έχει νόημα. «Οι σημερινοί κανόνες χρονολογούνται από τον δεκαετία του 1920 και πλέον δεν επαρκούν για να διασφαλίσουν τη δίκαιη κατανομή των δικαιωμάτων φορολόγησης σε πανάσταση. Κάποιες έρευνες, ωστόσο, είναι αισιόδοξες διότι προβλέπουν, παράλληλα, τη δημιουργία νέων επαγγελματιών από την επέκταση του αυτοματισμού. Σύμφωνα με έρευνα του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (WEF), αν και αναμένεται να καταργηθούν 75 εκατ. θέσεις εργασίας μέχρι το 2022, θα δημιουργηθούν 133 εκατ. νέες μέχρι τότε. Το WEF υποστηρίζει πως η χρήση ρομπότ και αλγόριθμων μπορεί να βελτιώσει σε μεγάλο βαθμό την παραγωγικότητα σε υφιστάμενα επαγγέλματα και να δημιουργήσει νέα εντός των επόμενων ετών. Τον Ιούλιο, η PwC προέβλεψε πως η τεχνητή νοημοσύνη θα δημιουργήσει τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας που θα καταργηθούν λόγω ραγδαίας τεχνολογικής πρόοδου.

έναν όλο και περισσότερο παγκοσμιοποιημένο κόσμο», αναφέρει ο ΟΟΣΑ. Ο διεθνής οργανισμός προτείνει τα κράτη να έχουν το δικαίωμα να φορολογούν ένα μέρος του κέρδους που αποκομίζουν παγκοσμίως μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες ασχέτως του σε ποια χώρα έχουν μεταφέρει τα κέρδη τους. Η Γαλλία, παραδείγματος χάριν, θα αποκτήσει το δικαίωμα να φορολογήσει τα κέρδη της Google από την πώληση διαφημίσεων στη Γαλλία. Οι Ηνωμένες Πολιτείες θα αποκτήσουν το δικαίωμα να φορολογήσουν μερίδιο από τα κέρδη που αποκομίζουν γαλλικές εταιρείες ειδών πολυτελείας από τις πωλήσεις προϊόντων στην αμερικανική αγορά. Οι αναπτυσσόμενες οικονομίες, π.χ. η Κίνα και η Ινδία, θα απο-

Να φορολογούνται με βάση τα κέρδη τους παγκοσμίως, ώστε να μην έχει νόημα η μεταφορά τους σε φορολογικούς παραδείσους.

κτύσουν για πρώτη φορά το δικαίωμα να φορολογήσουν τα κέρδη πολυεθνικών επιχειρήσεων που πουλάνε προϊόντα στις αγορές τους μέσω δικτύων διανομής αλλά δεν έχουν φυσική παρουσία. Ο ΟΟΣΑ προτείνει νέοι κανόνες να αφορούν επιχειρήσεις με παγκόσμιες πωλήσεις άνω των 750 εκατ. ευρώ και μάλιστα προς καταναλωτές (και όχι προς επιχειρήσεις). Εφόσον υιοθετηθούν, οι νέοι κανόνες θα αφορούν και γίγαντες του Ιντερνέτ και της ψηφιακής οικονομίας, όπως οι Google, Amazon, Facebook. Θα αφορούν επίσης και μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας, όπως οι Apple και Samsung, αλλά και μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες..

ΠΩΛΕΙΤΑΙ BMW 730

Πωλείται λιμουζίνα BMW 730 σε άριστη κατάσταση. Με πρόσφατα service, αλλαγή λαδιού και MOT! Με πολλά extras, εγγραφή τον Δεκέμβριο του 2003. Ειδική έκδοση χρώματος μέσο-έξω, οικονομικό στην κατανάλωση βενζίνης, δερμάτινα θερμαινόμενα, ηλεκτρικά ρυθμιζόμενα καθίσματα, sensors μπρος-πίσω, αυτοματισμό στον κλιματισμό και στην οδηγηση, πόρτες που κλείνουν με το σύστημα soft closing κ.ά. Όλα τα services σε συγκεκριμένο συνεργείο της BMW.

Τιμή €7.800. Τηλ. 99300909, 99610809

Pyxida CYCLES ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Τα εστιατόρια Πυξίδα ζητούν σερβιτόρους με εμπειρία τουλάχιστον 2 χρόνων σε εστιατόριο για όλες τις πόλεις (Λευκωσία, Λάρνακα, Λεμεσό) για full time work ή part time τα Σαββατοκύριακα. Επίσης ζητούν μαγειρούς για την Λευκωσία και Λεμεσό για full time work. Τηλέφωνο επικοινωνίας 97828511 Email επικοινωνίας info@pyxidafishtavern.com Γίαννος Χριστοφόρου - Ώρες επικοινωνίας 10.00-12.00

Ανακύκλωση

Ο **ιταλικός** οίκος μόδας και ειδών πολυτελείας Prada έχει θέσει στόχο να αντικαταστήσει με ανακυκλώσιμα υλικά, φιλικά προς το περιβάλλον τα περίπου 700.000 μέτρα νάιλον που χρησιμοποιεί κάθε χρόνο. Πρόκειται για ανακυκλώσιμο πλαστικό που χρησιμοποιούν ήδη οι Stella McCartney, Adidas και Triumph, για να κατοχυρώσουν το οικολογικό τους προφίλ.

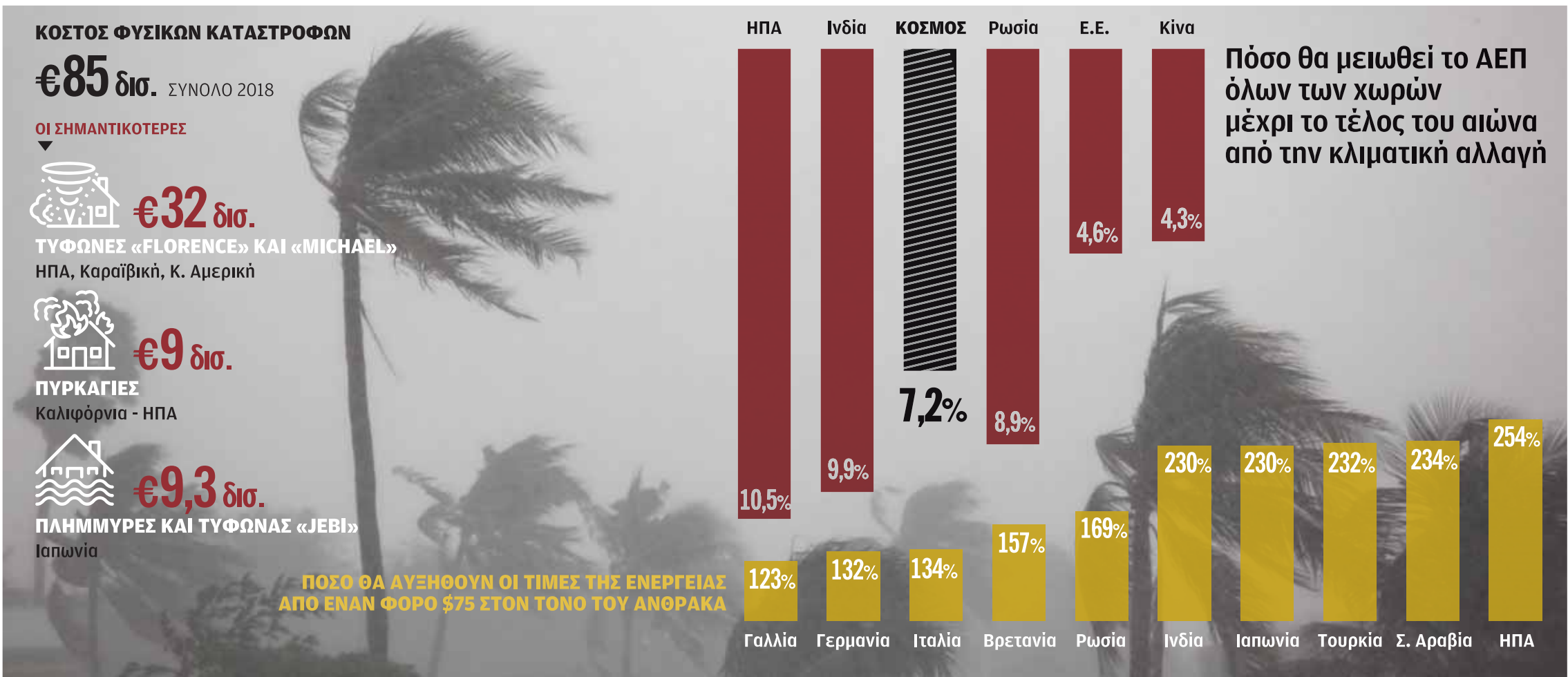
Το νέο μετάξι

Ο **γαλλικός** οίκος υψηλής ραπτικής Chanel επενδύει στη νεοφυή εταιρεία Evolved by Nature, που προσπαθεί να υποκαταστήσει όσα επιβαρυντικά για το περιβάλλον υλικά χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία μόδας με ένα νέο είδος μεταξίου. Ενδεχομένως σύντομα να μπορεί να παράγει τις ίνες από τις οποίες θα υφαινόταν οι πολυτελείς εσάρπες του οίκου Chanel, αξίας 475 δολαρίων.

Οι οικονομολόγοι

«**Είναι δύσκολο** να φανταστούμε τι είδους καιρικές συνθήκες μπορεί να προκύψουν», επισμαίνουν οι Ντέιβιντ Μάκι και Τζέσικα Μουρέι, οικονομολόγοι της JPMorgan, που διαπιστώνουν πως οι σχετικές μελέτες έχουν διαφορές μεταξύ τους όσον αφορά το κόστος της κλιματικής αλλαγής. Αμφιβάλλουν αν θα μπορέσουν οι κυβερνήσεις να επιβάλουν πολιτικές για την προστασία του κλίματος.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Συναγερμός για την κλιματική αλλαγή

Οι επενδυτές πιάζουν τις επιχειρήσεις και κυβερνήσεις να μειώσουν τους ρύπους - Σκληρά μέτρα προτείνει το ΔΝΤ

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Δύσκολα μπορεί κάποιος να παρομοιάσει την περιρρέουσα ατμόσφαιρα των τελευταίων μηνών με κάποιαν αντίστοιχη στο παρελθόν, καθώς η ανθρωπότητα και μαζί με αυτήν η παγκόσμια οικονομία βρίσκονται ενώπιον πρόκλησης πρωτοφανούς στη γνωστή ιστορία της. Επενδυτές ασκούν πιέσεις σε κυβερνήσεις και επιχειρήσεις να ενδιαφερθούν για το κλίμα, οι βιομηχανίες διατείνουν ότι προσαρμόζονται με αλλαγές στο επιχειρηματικό τους μοντέλο και το ΔΝΤ καλεί τους ηγέτες του κόσμου να περιφρουρήσουν την παγκόσμια οικονομία από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Το Ταμείο προτείνει μέτρα για την αντιμετώπισή της, αλλά προειδοποιεί για το πολιτικό και κοινωνικό κόστος που θα αντιμετωπίσουν όσες ηγεσίες επιχειρήσουν να τα εφαρμόσουν. Είναι σαφές πως η αλλαγή του κλίματος έχει πλέον βρει τους δαύλους προς την παγκόσμια οικονομία,

διοχετεύεται σε όλα τα κλιμάκιά της και θα τη διαμορφώσει στο εγγύς μέλλον. Στην ηχηρότερη ίσως έως τώρα κρούση του προς τις πολιτικές ηγεσίες του κόσμου, που δόθηκε στη δημοσιότητα μέσα στην εβδομάδα, το ΔΝΤ συνιστά την επιβολή φόρου στην κατανάλωση άνθρακα ως το πλέον αποτελεσματικό μέτρο όταν υπάρχει επιτακτική ανάγκη για άμεσα αποτελέσματα. Προειδοποιεί πως ένας φόρος 75 δολαρίων ανά τόνο άνθρακα θα οδηγήσει σε εκτίναξη των τιμών της ενέργειας, σε ορισμένες περιπτώσεις έως και πάνω από 200%. Τονίζει πως η αύξηση αυτή θα είναι δυσβάστακτη για τα νοικοκυριά και ειδικότερα για τις φτωχές χώρες, και το πολιτικό κόστος δύσκολα διαχειρίσιμο. Ενδεικτική περίπτωση ατυχούς απόπειρας αναφέρει την προσπάθεια της κυβέρνησης Μακρόν στη Γαλλία να εισαγάγει φόρο 50 δολαρίων στον τόνο άνθρακα, που θα έπληττε εισοδηματικά ευάλωτες τάξεις και πριν από ένα χρόνο περίπου οδήγησε στο κίνημα των «Γκιτρων

Γιλέκων». Στον αντίποδα, προτείνει την προσέγγιση της Σουηδίας, που επέλεξε τη σταδιακή και προσεκτική αύξηση του σχετικού φόρου από 28 δολάρια το 1991 στα 127 δολάρια φέτος. Η κυβέρνηση της Σουηδίας έδωσε χρόνο για προσαρμογή, ενώ στο μεταξύ αύξησε τις κοινωνικές δαπάνες και τα επιδόματα κάθε είδους ώστε να αντισταθμίσει το κοινωνικό κόστος για τα εισοδηματικά ασθενέστερα στρώματα.

Το ΔΝΤ δεν παραλείπει να ενημερώσει τις κυβερνήσεις για το επώδυνο κόστος που θα έχει το αναγκαιο μέτρο του φόρου στον κόσμο της εργασίας καθώς θα πλήξει τις βιομηχανίες του κλάδου και θα μειώσει δραματικά την απασχόληση, αλλά και τις περιοχές που εξαρτώνται από αυτές. Ενδεικτικά αναφέρει ότι σε ορισμένες βιομηχανικές ζώνες των ΗΠΑ η ανεργία μπορεί να εκτιναχθεί από το 8% στο 55% εξαιτίας του επίμαχου φόρου. Δεν επικριεί, άλλωστε, να καθησυχάσει ως προς τη δυσκολία του εγχειρήματος, καθώς αναγνωρίζει πως θα

δημιουργηθούν μεν θέσεις εργασίας στους νέους τομείς της καθαρής ενέργειας, αλλά θα βρίσκονται σε άλλες γεωγραφικές ζώνες.

Στο μεταξύ, βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη ένα είδος «κινήματος» των επενδυτών, που ασκούν εντεινόμενες πιέσεις στον επιχειρηματικό κόσμο ζητώντας από επιχειρηματικούς και βιομηχανικούς κολλοσσούς να μειώσουν τις εκπομπές καυσαερίων και να θέσουν φιλόδοξους και δεσμευτικούς στόχους για να εξακολουθήσουν να τους δανεύουν. Τελευταία, ασκεί πιέσεις και στις πολιτικές ηγεσίες που έχουν τη δυνατότητα να αποφασίσουν τις πιο δύσκολες πολιτικές επιλογές. Στις αρχές του καλοκαιριού, μάλιστα, κι ενώ οι ηγέτες του G20 ετοιμάζονταν να συναντηθούν στην Οσάκα της Ιαπωνίας, 477 θεσμικοί επενδυτές με περιουσιακά στοιχεία ύψους 34 τρισ. δολαρίων ζήτησαν να καθιερωθεί παγκοσμίως η τμηολόγηση των καυσίμων και να λάβουν οι κυβερνήσεις μέτρα ώστε να καταργηθεί σταδιακά η χρήση λιθάνθρακα για την παραγωγή ηλεκτρι-

κής ενέργειας. Ανάμεσά τους συγκαταλέγονται οι Legal & General Investment Management και το συνταξιοδοτικό ταμείο της Καλιφόρνιας. Η πρωτοβουλία τους αποτελεί κορύφωση ενός κινήματος που ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας και έχει θέσει στο στόχαστρό του, μεταξύ άλλων, και τους πετρελαιοκούς κολλοσσούς. Κορυφαία στιγμή του κινήματος ήταν τον Απρίλιο του 2011 το «σχέδιο δημοσιοποίησης των επιπέδων άνθρακα» ή CDP, πρωτοβουλία που ανακοίνωσαν τότε 34 θεσμικοί επενδυτές με περιουσιακά στοιχεία άνω των 7,6 τρισ. δολαρίων. Ανάμεσά τους οι Aviva Investors, CCLA Investment Management και Scottish Widows Investment Partnership. Έτσι, υπό την πίεση των επενδυτών, οι ενεργειακοί κολλοσσοί ExxonMobil, Shell, BP, Eni, Repsol, Statoil, Total και Wintershall έχουν από τον Νοέμβριο του 2017 υποσχεθεί να μειώσουν περαιτέρω τις εκπομπές μεθανίου στις μονάδες του φυσικού αερίου ανά τον κόσμο.

Το παγκόσμιο ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 7,22% έως το τέλος του αιώνα

Αν για τις επιχειρήσεις το κίνητρο μιας φιλικότερης προς το περιβάλλον στρατηγικής είναι η χρηματοδότηση από τους επενδυτές, για τις πολιτικές ηγεσίες το διακύβευμα είναι οι οικονομίες τους και οι ρυθμοί ανάπτυξης. Κι αυτό γιατί όσο επώδυνες κι αν πρόκειται να είναι οι επιπτώσεις από τη μείωση της χρήσης άνθρακα, είναι στο χέρι των πολιτικών ηγεσιών να λάβουν μέτρα για την προστασία των κοινωνιών τους. Δεν είναι, όμως, στο χέρι τους να αποτρέψουν τις συνέπειες που θα έχει γενικότερα στις οικονομίες η κλιματική αλ-

λαγή και τα συνεπακόλουθά της. Σύμφωνα με μελέτη που εκπόνησαν προ διμήνου το ΔΝΤ, το Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ και το Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας, οι υψηλές θερμοκρασίες υπονομεύουν την παραγωγικότητα των περισσότερων τομέων της οικονομίας, από τον αγροτικό τομέα μέχρι τη μεταποίηση. Οι ερευνητές μελέτησαν τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής σε 174 χώρες στο χρονικό διάστημα από τη δεκαετία του 1960 έως και το 2014. Διαπίστωσαν μάλιστα ότι η αύξηση των βροχοπτώσεων ή ακόμη και άλλων α-

κράϊων φαινομένων δεν επηρεάζει τόσο το ΑΕΠ των χωρών όσο το πλήττει η άνοδος της θερμοκρασίας. Κατάληγουν έτσι στην πρόβλεψη πως, αν δεν υπάρξει ουσιαστική αλλαγή πολιτικής που να αποτρέψει την άνοδο της θερμοκρασίας έως το τέλος του αιώνα, το παγκόσμιο ΑΕΠ θα έχει μειωθεί κατά 7,22% σε σχέση με αυτό που θα ήταν χωρίς την κλιματική αλλαγή. Το πλήγμα θα είναι μεγαλύτερο για την υπερδύναμη, καθώς στο διάστημα των επόμενων 81 ετών μέχρι το τέλος του αιώνα το αμερικανικό ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 10,5%, σύμ-

φωνα πάντα με τα υφιστάμενα στοιχεία. Όσον αφορά τη δεύτερη οικονομία στον κόσμο, την Κίνα, το ΑΕΠ της θα μειωθεί κατά 4,3% και της Ε.Ε. κατά 4,6%. Όπως επισημαίνουν οι ερευνητές, ο αντίκτυπος αναμένεται να είναι δυσανάλογα μεγάλος για τη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο. Θα μειωθεί το ΑΕΠ της, η παραγωγικότητα της εργασίας και η απασχόληση, όσο και οι ρυθμοί ανάπτυξης σε τουλάχιστον 10 τομείς της οικονομίας. Ο λόγος είναι ότι η θερμοκρασία αυξάνεται ταχύτερα στις ΗΠΑ από όσο στον υπόλοιπο κόσμο.

Όπως χαρακτηριστικά τονίζουν στη σχετική μελέτη τους, «ορισμένοι τομείς της αμερικανικής οικονομίας μπορεί να έχουν προσαρμοστεί στις υψηλότερες θερμοκρασίες, αλλά η οικονομική δραστηριότητα στις ΗΠΑ τόσο στο σύνολό της όσο και σε επίπεδο διαφορετικών τομέων αποδυναμώνεται επιρρεπής στην αλλαγή των θερμοκρασιών». Όσον αφορά τις αυξημένες βροχοπτώσεις, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι πλήττουν την ανάπτυξη, αλλά ορισμένοι επιχειρηματίες πιθανολογούν πως μπορεί να πλήξουν την κερδοφορία τους.

Καταστrophές αλλά και επιχειρηματικές ευκαιρίες από το λιώσιμο των πάγων

Μεγάλους κινδύνους για την οικονομική δραστηριότητα εγκυμονεί η άνοδος της επιφάνειας της θάλασσας. Σύμφωνα με τις τελευταίες μελέτες που δόθηκαν στη δημοσιότητα μέσα στο τρέχον έτος, μέχρι το τέλος του αιώνα η επιφάνεια της θάλασσας ενδέχεται να σημειώσει άνοδο κατά δύο μέτρα. Ο αντίκτυπος στην οικονομική δραστηριότητα εκτιμάται πως θα είναι τεκτονικός. Σύμφωνα με το Εθνικό Ωκεανογραφικό Ινστιτούτο της Βρετανίας, μέχρι το 2100 το κόστος της ανόδου της θάλασσας θα έχει φτάσει στα 14 τρισ. δολάρια ετησίως. Κι αυτό, γιατί η άνοδος της θάλασσας θα έχει καταστρέψει ευάλωτες υποδομές, μονάδες παραγωγής ενέργειας, εγκαταστάσεις

διαχείρισης υδάτων, υπόγεια δίκτυα επικοινωνιών αλλά και υποδομές μεταφορών, λιμάνια και σιδηροδρομικούς σταθμούς. Ωστόσο, δύο οικονομολόγοι της JPMorgan Chase & Co., οι Ντέιβιντ Μάκι και Τζέσικα Μουρέι, ανησυχούν για το πόσα θα μπορέσουν πραγματικά να κάνουν οι κυβερνήσεις αν χρειαστεί να πείσουν για την ανάγκη λήψης μέτρων κατά της κλιματικής αλλαγής επικαλούμενες το κόστος για την οικονομία.

Οι δύο οικονομολόγοι θεωρούν πιθανό να είναι εσφαλμένες οι συνθήκες έρευνες για την κλιματική αλλαγή καθώς δεν συμπεριλαμβάνουν το ακραίο σενάριο να οδηγηθεί ο πλανήτης σε συνθήκες που δεν έχουν υπάρξει παρά μόνον πριν από

Το ετήσιο κόστος από την άνοδο της επιφάνειας της θάλασσας θα φτάσει τα 14 τρισ. δολ. το 2100.

εκατομύρια χρόνια. Σχολιάζουν μάλιστα την έρευνα που εξεικόνισαν από κοινού ΔΝΤ, Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ και Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας, και ειδικότερα το συμπέρασμά της πως αν δεν ληφθούν μέτρα, το παγκόσμιο ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 7,22% μέχρι το τέλος του αιώνα. Όπως τονίζουν, ο παγκόσμιος πλούτος αυξάνεται έτσι κι αλλιώς

και αυτό σημαίνει ότι απλώς θα έχει αυξηθεί λιγότερο από όσο θα μπορούσε να έχει αυξηθεί. Κι η διαφορά θα είναι μικρή. Επομένως, θα είναι δύσκολο να πείσουν πραγματικά οι κυβερνήσεις στην περίπτωση που αντιμετωπίσουν ακραίες αντιδράσεις είτε από τις επιχειρήσεις είτε από την κοινωνία.

Η συλλογιστική τους εμπνέει πραγματικά ανησυχία, ιδιαιτέρως αν λάβει κανείς υπόψη του ότι ακόμη και στην περίπτωση της κλιματικής αλλαγής, ακόμη και στους πάγους που λιώνουν, κάποιοι βλέπουν ευκαιρίες για πλουτισμό και όχι μια υπαρξιακή απειλή για την ανθρωπότητα. Η πλέον ακραία περίπτωση είναι αυτή της Γροιλανδίας, της χώρας των

πάγων, όπου οι Αρχές προσβλέπουν σε μεγάλη αύξηση των φορολογικών εσόδων από τις εξορύξεις πετρελαίου και φυσικού αερίου στο υπέδαφός της. Σε αυτούς τους φυσικούς πόρους της Γροιλανδίας προσέβλεπε, άλλωστε, ο Αμερικανός πρόεδρος όταν προ διμήνου πρότεινε στη Δανία να του πουλήσει τη Γροιλανδία. Η αγοραπωλησία δεν συμφωνήθηκε, βέβαια, αλλά στο εσωτερικό της παγωμένης χώρας αναπτύσσεται ήδη τουριστική βιομηχανία εν αναμονή ραγδαίας αύξησης του τουρισμού καθώς η περιοχή δεν θα είναι πλέον τόσο δυσπρόσιτη για τους ταξιδιώτες.

Και δεν τελειώνουν εδώ οι επιχειρηματικές ευκαιρίες που προσφέρουν οι

πάγοι λιώνοντας. Εδώ και μερικά χρόνια, οι Ολλανδοί, παγκοσμίως φημιζόμενοι για τις δεξιότητές τους στη διαχείριση υποδάτων και κάθε είδους πλημμύρας, εμπορεύονται την τεχνολογία τους σε χώρες που κινδυνεύουν από την άνοδο της επιφάνειας της θάλασσας. Ισραηλινές εταιρείες αξιοποιούν την τεχνολογία της αφαλάτωσης για να παρασκευάσουν τεχνητό χιόνι ώστε να το εμπορευτούν σε χιονοδρομικά κέντρα στις Άλπεις όταν αυτά θα έχουν θερμότερους χειμώνας. Και πολλές ασφαλιστικές εταιρείες έχουν αρχίσει να προσφέρουν εξατομικευμένες υπηρεσίες κατάσβεσης πυρκαγιάς για τους ιδιοκτήτες κατοικιών σε ευάλωτες περιοχές όπως η Καλιφόρνια.

Expertise Solutions Value

www.pwc.com.cy

Πρωταθλητής στις εκπομπές CO₂ ο κλάδος των ορυκτών καυσίμων

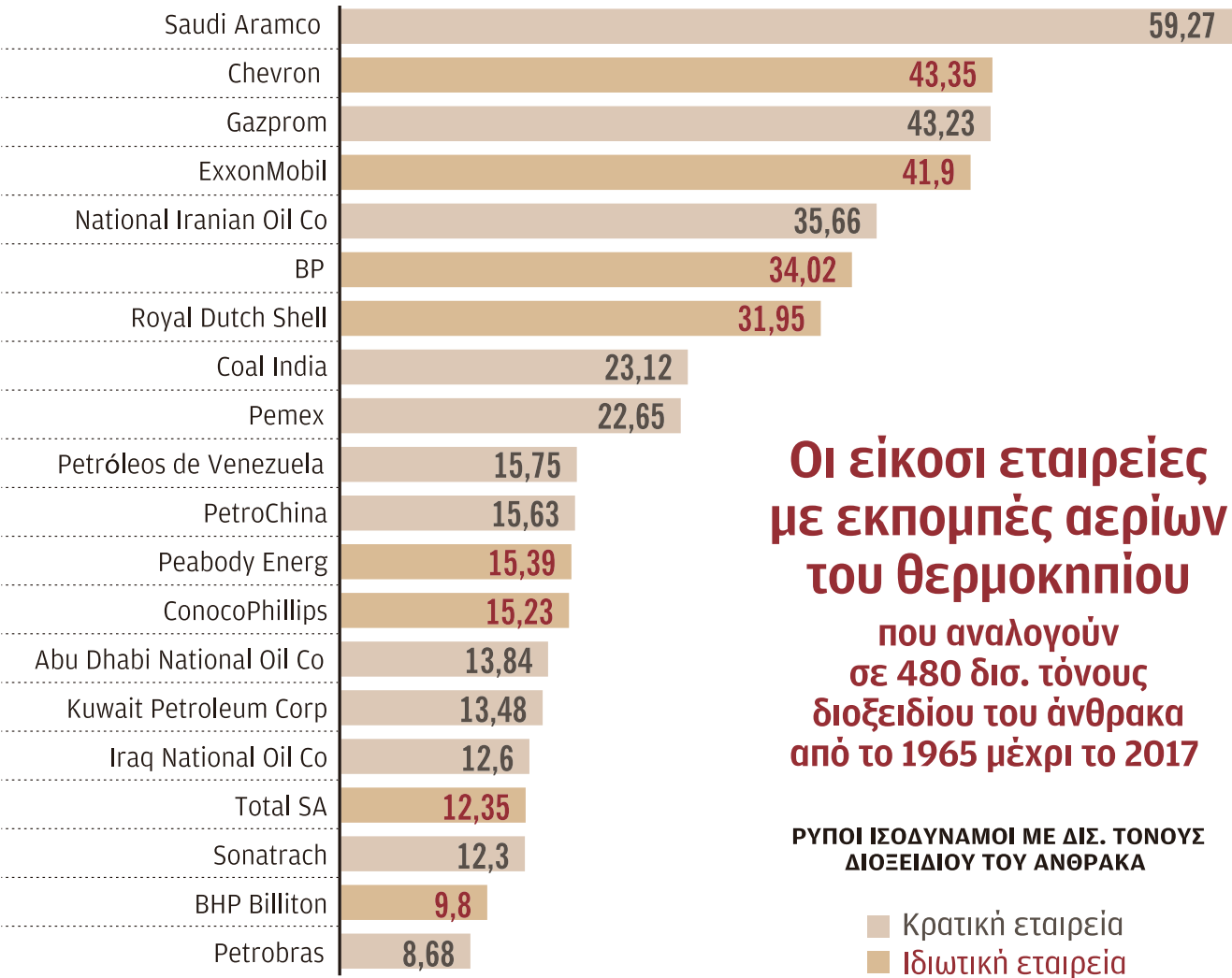
Από τα προϊόντα που παράγει εκλύεται το 35% των αερίων του θερμοκηπίου

Είκοσι εταιρείες ορυκτών καυσίμων συνδέονται άμεσα με πάνω από το ένα τρίτο όλων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, «εκμεταλλευόμενες αδιάκοπα τα αποθέματα πετρελαίου, φυσικού αερίου και άνθρακα», σύμφωνα με αποκλειστική έρευνα της βρετανικής εφημερίδας Guardian. «Νέα στοιχεία από διακεκριμένους παγκοσμίως ερευνητές αποκαλύπτουν πώς αυτή η κουστωδία κρατικών και πολυεθνικών εταιρειών έχει οδηγήσει το κλίμα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, θέτοντας υπό απειλή το μέλλον της ανθρωπότητας, και παρουσιάζουν με λεπτομέρεια πώς αυτές συνέχισαν να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους παρά το γεγονός πως γνώριζαν για την ολέθρια επίδρασή τους στον πλανήτη», αναφέρει χαρακτηριστικά ο Guardian. Δώδεκα από τις είκοσι εταιρείες είναι κρατικές και η εξαγωγή ορυκτών καυσίμων αναλογεί στο 20% των συνολικών εκπομπών αερίων του θερ-

Το ένα δέκατο των εκπομπών προέρχεται από την εξόρυξη, διύλιση και παράδοση των τελικών καυσίμων.

μοκηπίου από το 1965 έως το 2017. Οι εκπομπές αερίων αυτών των 20 εταιρειών –και των προϊόντων που παράγουν– την περίοδο 1965-2017 ισοδυναμούν με 450 δισ. τόνους διοξειδίου του άνθρακα, καλύπτοντας το 35% σε παγκόσμια κλίμακα. Οι εταιρείες που βρίσκονται στην κορυφή της λίστας είναι η Saudi Aramco της Σαουδικής Αραβίας, η αμερικανική Chevron, η ρωσική Gazprom και η επίσης αμερικανική ExxonMobil.

Το δημοσίευμα της βρετανικής εφημερίδας σπριζίζει, κυρίως, σε μελέτη που πραγματοποιήσε το αμερικανικό Climate Accountability Institute υπό την εποπτεία του επικεφαλής του ινστιτούτου, Ρίτσαρντ Χιντ. Σχολιάζοντας τα πορίσματα της έρευνας, ο Μάικλ Μαν, ένας από τους πιο αναγνωρισμένους επιστήμονες για το κλίμα, κάλεσε τους πολιτικούς που θα συμμετέσχουν στη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Κλίμα –δρομολογημένη για τις 2 με 13 Δεκεμβρίου στο Σαντιάγο της Χιλή– να πάρουν άμεσα μέτρα

ΠΗΓΗ: Guardian

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

για να θέσουν όρια στη δραστηριότητα των εταιρειών αυτών. Η μελέτη του ινστιτούτου καταλήγει στο συμπέρασμα πως το 90% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που αφορούν αυτές τις 20 εταιρείες απορρέει, ουσιαστικά, από τη χρήση προϊόντων τους, όπως είναι το πετρέλαιο, τα καύσιμα για αεριοθεούμενα (jet), το φυσικό αέριο και η χρήση άνθρακα για την παραγωγή θερμότητας. Το ένα δέκατο προέρχεται από την εξόρυξη, διύλιση και παράδοση των τελικών καυσίμων. Τα συμπεράσματα αυτά βασίζονται σε στοιχεία των εταιρειών για την ετήσια παραγωγή τους σε πετρέλαιο, φυσικό

αέριο και άνθρακα. Μετά το Climate Accountability Institute υπολόγισε την ποσότητα του άνθρακα και του μεθανίου των καυσίμων αυτών που έχει διοχετευθεί στην ατμόσφαιρα μέσα από όλη την αλυσίδα προσφοράς από την εξαγωγή μέχρι την τελική χρήση.Σε διαφορετικό αλλά παρεμφερές άρθρο, η βρετανική εφημερίδα αναφέρεται σε έρευνα της νορβηγικής Rystad Energy, βάσει της οποίας οι 50 μεγαλύτερες πετρελαϊκές εταιρείες πρόκειται να αυξήσουν την ημερήσια παραγωγή τους κατά ακόμη 7 εκατ. βαρέλια την επόμενη περίπου δεκαετία παρά τις προειδοποιήσεις των επιστη-

μών για τους κινδύνους του φαινομένου του θερμοκηπίου. Όπως τονίζει ο ίδιος ο Guardian, οι Shell και ExxonMobil θα είναι μεταξύ των εταιρειών που θα πρωτοστατήσουν στην προβλεπόμενη αύξηση της παραγωγής, καλύπτοντας πάνω από το 35% από το 2018 έως το 2030.

Η αύξηση της παραγωγής πετρελαίου που διαβλέπει η Rystad Energy έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις προειδοποιήσεις των επιστημόνων για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 45% έως το 2030 προκειμένου να συγκρατηθεί η υπερθέρμανση του πλανήτη στον 1,5 βαθμό Κελσίου.

Η παχυσαρκία απειλεί υγεία και βιομηχανία σνακ

Όλο και περισσότεροι άνθρωποι στις πλούσιες δυτικές χώρες είναι παχύσαρκοι και το κόστος για την υγεία των πασχόντων είναι πολύ υψηλό: απειλούνται πολύ περισσότερο από τον υπόλοιπο πληθυσμό από ασθένειες που σχετίζονται με την παχυσαρκία, όπως ο διαβήτης, ενώ το προσδόκιμο ζωής τους αναμένεται να μειωθεί κατά τρία χρόνια τα επόμενα 30 χρόνια, σύμφωνα με νέα έκθεση του ΟΟΣΑ. Παράλληλα, υπάρχει και σημαντικό οικονομικό κόστος τόσο για τους ανθρώπους που πάσχουν από παχυσαρκία, όσο και για τα κράτη. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, τα 36 κράτη-μέλη του χάνουν κατά μέσον όρο το 3,3% του ΑΕΠ τους εξαιτίας της παχυσαρκίας. Όμως, η παχυσαρκία δεν απειλεί μόνο την υγεία και τα οικονομικά ανθρώπων και κρατών, αλλά και τη βιομηχανία των σνακ που τα επόμενα χρόνια αναμένεται να δεχθεί ισχυρή πίεση ώστε να αρχίσει να παράγει πιο υγιεινά προϊόντα.

Σύμφωνα με έκθεση του ΟΟΣΑ για την παχυσαρκία που δημοσιεύθηκε χθες, σχεδόν το 25% του πληθυσμού σε 34 από τα 36 μέλη του πάσχει από παχυσαρκία. Πάνω από το 50% του πληθυσμού θεωρείται υπέρβαρο. Οι χώρες του ΟΟΣΑ αφιερώνουν ήδη το 8,4% του προϋπολογισμού τους για την υγεία και την αντιμετώπιση ασθενειών που σχετίζονται με την παχυσαρκία. Αυτό α-

ντιστοιχεί σε περίπου 311 δισ. δολάρια τον χρόνο ή 209 δολάρια ανά άτομο. Παράλληλα, η παχυσαρκία ενισχύει την εισοδηματική ανισότητα και την ανεργία. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γυναίκες και άνδρες που ανήκουν στη χαμηλότερη εισοδηματική ομάδα του πληθυσμού είναι κατά 90% και κατά 50% πιθανότερο, αντίστοιχα, να είναι παχύσαρκοι απ' ό,τι γυναίκες και άνδρες που έχουν υψηλότερα εισοδήματα. Άνθρωποι που πάσχουν από τουλάχιστον μία ασθένεια που σχετίζεται με το γεγονός πως είναι υπέρβαροι έχουν 8% λιγότερες πιθανότητες να έχουν εργασία. Όταν έχουν εργασία, οι πιθανότητες να απουσιάζουν από τη δουλειά τους ή να είναι λιγότερο παραγωγικοί είναι αυξημένες κατά 3,4%.

Η κατάσταση είναι ακόμη χειρότερη για τα παιδιά. Όσα είναι παχύσαρκα έχουν λιγότερο καλή πορεία στο σχολείο, είναι πιθανότερο να κάνουν απουσίες και στη συνέχεια έχουν λιγότερες πιθανότητες να ολοκληρώσουν πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Κατά τον ΟΟΣΑ, η επένδυση σε μέτρα όπως περιορισμός της διαφήμισης ανθυγιεινών τροφίμων σε παιδιά και η υποθέτηση αναγραφής πληροφοριών για τα φαγητά που πωλούνται σε εστιατόρια θα οδηγήσει σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων και θα προφυλάξει πολλούς ανθρώπους από σοβαρά προβλήματα

Η μείωση κατά 20% των θερμίδων που περιέχουν τα πατατάκια και τα γλυκά θα μπορούσε να προφυλάξει ένα εκατομμύριο ανθρώπους τον χρόνο από χρόνιες παθήσεις που σχετίζονται με την παχυσαρκία, ιδιαίτερα καρδιοπάθειες,

Σύμφωνα με έκθεση του ΟΟΣΑ, το 25% του πληθυσμού σε 34 από τα 36 μέλη του πάσχει από παχυσαρκία.

υγείας. Η μείωση κατά 20% των θερμίδων που περιέχουν τα πατατάκια και τα γλυκά θα μπορούσε να προφυλάξει ένα εκατομμύριο ανθρώπους τον χρόνο από χρόνιες παθήσεις που σχετίζονται με την παχυσαρκία, ιδιαίτερα καρδιοπάθειες. Κάθε ένα δολάριο που επενδύεται στην πρόληψη της παχυσαρκίας έχει εξαπλάσια απόδοση σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ. Κατά τον Κρις Χιούζ, αρθρογράφου του Bloomberg, εταιρείες που κυριαρχούν στη βιομηχανία των σνακ, από τη Mondelez International και την Coca Cola και από τη Nestle μέχρι την Kraft Heinz Company, θα πρέπει να εξετάσουν σοβαρά τη στρατηγική τους αν δεν θέλουν να βρεθούν αντιμέτωπες με σοβαρούς περιορισμούς.

Στη Βρετανία ενδέχεται η βιομηχανία σνακ να βρεθεί αντιμέτωπη με ανώτατα όρια θερμίδων και όρια στις μερίδες, υψηλότερο ΦΠΑ για ανθυγιεινά τρόφιμα, ενώ τα έξοδα διαφήμισης και μάρκετινγκ για ανθυγιεινά τρόφιμα ενδέχεται να μην αφαιρούνται από τη φορολογία. «Αυτό συμβαίνει όταν μια βιομηχανία αποτυγχάνει να αυτορρυθμιστεί. Οι κυβερνήσεις ξυπνάνε.

Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών απασχολεί πολλούς υπαλλήλους και πληρώνει πολλούς φόρους. Ακόμη και έτσι, τα οικονομικά στοιχεία συνηγορούν υπέρ της παρέμβασης του κράτους», λέει ο Κρις Χιούζ.

Η Delta Air Lines δεν αγόρασε 737 MAX και βγαίνει κερδισμένη

Σε μια εποχή που αρκετές αεροπορικές εταιρείες δέχονται πιέσεις στην κερδοφορία τους από την απαγόρευση των πτήσεων με το 737 MAX της Boeing, η αμερικανική Delta Air Lines σπεύδει να προσλάβει περισσότερους πιλότους, αεροσυνδυούς και να αυξήσει το προσωπικό στις κρατήσεις και στο προσωπικό εδάφους χάρη στην αύξηση της επιβατικής κίνησης. Ο λόγος είναι ότι η Delta Air Lines δεν διαθέτει κανένα 737 MAX στον στόλο της, με αποτέλεσμα να παρουσιάζει μεγαλύτερη του αναμενόμενου αύξηση των κερδών το γ' τρίμηνο. Οι πτήσεις με το συγκεκριμένο μοντέλο της Boeing απαγορεύτηκαν από τον Μάρτιο, έπειτα από δύο μοιραίες πτήσεις που κόστισαν τη ζωή 346 επιβατών κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Η αμερικανική αεροπορική εταιρεία θα μπορούσε να είναι εκτεθειμένη στους δασμούς 10% που επέβαλε πρόσφατα η κυβέρνηση του Ντόναλντ Τραμπ στις εισαγωγές αεροσκαφών της Airbus από την Ευρώπη, καθώς αναμένει να παραλάβει τις υπόλοιπες παραγγελίες από την εταιρεία αεροναυπηγικής. Ωστόσο, ο Εντ Μπλάστιαν, διευθύνων σύμβουλος της Delta Air Lines, είπε πως δεν επηρεάζεται, διότι οι παραλαβές θα γίνουν από το εργοστάσιο της Airbus στην Αλαμπάμα. Πρόσθεσε ότι «η Delta εξερεύνησε τις επιλογές για να μην επωμισθεί τις όποιες αυξήσεις στις τιμές προκύπτουν εις βάρος της Airbus», αναφερόμενος στη δέσμευση που έδωσε τον περασμένο μήνα για την αγορά 40 επιπλέον

Η Delta Air Lines δεν διαθέτει στον στόλο της κανένα αεροσκάφος Boeing 737 MAX, κάτι που σημαίνει ότι το πτητικό της πρόγραμμα δεν επηρεάστηκε από την καθήλωση των συγκεκριμένων αεροσκαφών, με αποτέλεσμα να αυξηθούν τα κέρδη της.

A350 που συναρμολογούνται στην Ευρώπη. Η κυβέρνηση Τραμπ επέβαλε μία εβδομάδα πριν δασμούς σε εισαγωγές από την Ε.Ε. συνολικού ύψους 7,5 δισ. δολαρίων, ύστερα από απόφαση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, που έκρινε παράνομη την οικονομική στήριξη της Airbus από ευρωπαϊκές κυβερνήσεις.

Αξίζει να σημειωθεί πως οι υπερωρίες που πλήρωσε η Delta Air Lines κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού έφθασαν σε επίπεδο ρεκόρ, καθώς η αεροπορική εταιρεία εκτέλεσε ένα βαρύ πρόγραμμα δρομολογίων, που όμως οδήγησε σε αύξηση καθαρών κερδών κατά 13% το τρίμηνο που έληξε στα τέλη Σεπτεμβρίου. Η Delta προβλέπει πως η παραγωγική της ικανότητα θα ενισχυθεί κατά 4,5% κατά τη διάρκεια του 8' τριμήνου.

Η Harley-Davidson ευελπιστεί ότι η απουσία συμπλέκτη και κιβωτίου ταχυτήτων καθιστά πιο εύκολη την οδήγηση της μοτοσικλέτας και πως θα προσελκύσει νεαρούς και με περιβαλλοντικές ανησυχίες αναβάτες.

Δεν συγκινεί τους νεαρούς αναβάτες η ηλεκτρική Harley

Η αμερικανική εταιρεία κατασκευής μοτοσικλετών Harley-Davidson θεωρεί ότι οι ηλεκτρικές μοτοσικλέτες θα είναι αυτές που θα της δώσουν πρόσβαση σε νεαρότερης ηλικίας καταναλωτικό κοινό, ώστε να αντιστρέψει την πατωτική πορεία των πωλήσεων στην αμερικανική αγορά. Ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν πολλές ενδείξεις ότι η στροφή της εμβληματικής εταιρείας είναι επιτυχημένη. Όταν είχε ανακοινώσει πέρυσι την κυκλοφορία της πρώτης ηλεκτρικής Harley-Davidson, με την ονομασία LiveWire, ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Μαρ Λέβαττις είχε εκφράσει την ελπίδα πως η απουσία συμπλέκτη και κιβωτίου ταχυτήτων καθιστά πιο εύκολη την οδήγηση της μοτοσικλέτας και ότι θα προσελκύσει νεαρούς και με περιβαλλοντικές ανησυχίες αναβάτες. Καθώς η H-D στέλνει στις αντιπροσωπείες τις πρώτες ηλεκτρικές LiveWire, προκύπτει ένα σημαντικό πρόβλημα: η τιμή της. Με κόστος 29.799 δολάρια, η μοτοσικλέτα είναι πολύ ακριβή, σχεδόν όσο ένα ηλεκτρικό αυτοκίνητο Model 3 της Tesla. Η νέα Harley είναι διαθέσιμη για προπαραγγελία ήδη από τον Ιανουάριο, ωστόσο η πλειονότητα των παραγγελιών έχει γίνει από υπάλληλους και μεγαλύτερους σε ηλικία πελάτες, σύμφωνα με ρεπορτάζ του Reuters, σε 40 από τις 150 αντιπρο-

σωπείες που θα πωλούν τη μοτοσικλέτα. Σύμφωνα με τον Τζέφρεϊ Σέπε, διευθυντή πωλήσεων στην αντιπροσωπεία της H-D στο Σικάγο, η ηλεκτρική LiveWire απευθύνεται σε καταναλωτές που ήδη οδηγούν μοτοσικλέτα. Η αντιπροσωπεία του έχει λάβει 4 προπαραγγελίες για την ηλεκτρική μοτοσικλέτα, όλες από μεγαλύτερους σε ηλικία αναβάτες. Ωστόσο, σύμφωνα με έρευνα μεταξύ νεαρών σε ηλικία μοτοσικλετιστών που είχε γίνει τον Φεβρουάριο στις ΗΠΑ, το 69% αυτών είχε δηλώσει ότι το ενδιαφέρον οι ηλεκτρικές μοτοσικλέτες. Στις αντιπροσωπείες της Harley-Davidson, οι πωλητές δηλώνουν ότι νεαρά σε ηλικία άτομα ενδιαφέρονται για τη LiveWire αλλά ότι οι ίδιοι οι υπάλληλοι δυσκολεύονται πολύ να μετατρέψουν σε πωλήσεις το ενδιαφέρον αυτό. «Το ενδιαφέρον είναι πολύ έντονο», λέει ένας πωλητής σε αντιπροσωπεία του Νιου Τζέρσεϊ που επιθυμεί να παραμείνει ανώνυμος. «Όταν όμως φτάσουμε στην τιμή, τότε το ενδιαφέρον πηγαίνει περίπατο». Μάλλον λογικό, αν αναλογιστεί κανείς ότι η τιμή μιας Harley με κινητήρα εσωτερικής καύσης αρχίζει από τις 6.900 δολάρια και πως πάνω από το 50% των απόφοιτων πανεπιστημίων στις ΗΠΑ καταβάλλει 200 με 300 δολάρια τον μήνα για το φοιτητικό δάνειο που είχε πάρει.

“BDO. *What matters to you, matters to us*”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Ναρκοθετημένη η βόρεια Συρία για τον Ερντογάν

Συριακά στρατεύματα στο Μανμπίτζ-
κουρδική αντεπίθεση στο Ρας αλ Αϊν

Αμφιφώντας, μαζί με τις διεθνείς αγορές, τις αναμικτές κυρώσεις που ανακοίνωσε κατόπιν εορτής ο Ντόναλντ Τραμπ κατά της Τουρκίας, ο Ταγίπ Ερντογάν διεμήνυσε εκ νέου ότι θα συνεχίσει τη στρατιωτική εκστρατεία στη βόρεια Συρία έως ότου πετύχει τον πλήρη εξοστρακισμό της κουρδικής πολιτοφυλακής YPG. Ωστόσο, οι εξελίξεις στο πεδίο της μάχης δεν διαγράφονται ρόδινες για την

Να αποσύρουντα πυρηνικά τους από το Ιντσιρλίκ σκέφτονται, σύμφωνα με πληροφορίες, οι Αμερικανοί.

Αγκυρα, καθώς οι Κούρδοι προβάλλουν σθεναρή αντίσταση, ενδυναμωμένοι από την αποστολή στρατευμάτων του Σύρου προέδρου Μπασάρ αλ Ασαντ.

Όπως μετέδωσαν το Γαλλικό Πρακτορείο και το Συριακό Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι Κούρδοι πέρασαν στην αντεπίθεση στην πόλη Ρας αλ Αϊν, την οποία είχαν ισχυριστεί ότι κατέλαβαν τα τουρκικά στρατεύματα και οι τοπικοί σύμμαχοί τους. Οι υπό κουρδικό έλεγχο Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις (SDF) αμύνονταν τις προηγούμενες μέρες μέσα από ένα πυκνό δίκτυο σπαράγγων και χαρακωμάτων, ενώ τη νύχτα της Δευτέρας προς Τρίτη

επιχείρησαν εκτεταμένη αντεπίθεση κατά των εισβολέων. Οι συγκρούσεις συνεχίζονταν στη διάρκεια της χθεσινής ημέρας, παρά το γεγονός ότι ο Ασαντ δεν έχει στείλει προς το παρόν στρατό στο Ρας αλ Αϊν, ούτε στην πόλη Ταλ Αμπιάντ, η οποία έχει πέσει στα χέρια των Τούρκων.

Αντιθέτως, δυνάμεις του συριακού στρατού εισήλθαν χθες στη στρατηγικής σημασίας πόλη Μανμπίτζ, δυτικά του Ευφράτη, καλύπτοντας γρήγορα το κενό που άφησε η αποχώρηση των αμερικανικών στρατευμάτων. Η υπό κουρδικό έλεγχο πόλη δέχεται πυρά από τον τουρκικό στρατό και τους συμμάχους του, ενώ ο Ερντογάν κατέστησε σαφές ότι εννοεί να την καταλάβει τα επόμενα εικοσιτετράωρα, κάτι που απειλεί να φέρει στο χείλος της στρατιωτικής σύγκρουσης τις δύο γειτονικές χώρες. Περισσότερο σιβυλλικός εμφανίζεται ο Τούρκος πρόεδρος αναφορικά με το Κομπάνι, μεγάλη κουρδική πόλη στην ανατολική όχθη του Ευφράτη και, λογικά, επόμενο στόχο του μετά το Μανμπίτζ.

Στο μεταξύ, ο Τραμπ στέλνει στη Μέση Ανατολή τον αντιπρόεδρο Μάικ Πενς και τον σύμβουλο Εθνικής Ασφαλείας Ρόμπερτ Ο' Μπράιαν, σε μια προσπάθεια αμερικανικής μεσολάβησης για την επίτευξη εκκευρίας. Η πρόεδρος της Βουλής Νάνσι Πελόσι χαρακτήρισε ανεπαρκέστες τις κυρώσεις που ανακοίνωσε την προηγούμενη ημέρα ο Αμερικανός

Παραστρατιωτικοί που υποστηρίζονται από την Τουρκία βάλλουν εναντίον κουρδικών θέσεων στα περίχωρα του Μανμπίτζ.

πρόεδρος εναντίον τριών υπουργών της Τουρκίας (Αμυνας, Εσωτερικών και Εξωτερικών), μαζί με την αύξηση των δασμών στις τουρκικές εξαγωγές χάλυβα και τη διακοπή των διαπραγματεύσεων για διμερή εμπορική συμφωνία. Αίσθθη

προκάλεσε δημοσίευμα των New York Times, σύμφωνα με το οποίο η κυβέρνηση Τραμπ σκέφτεται να αποσύρει τα αμερικανικά πυρηνικά όπλα από την τουρκική βάση του Ιντσιρλίκ.

REUTERS, A.P.

Οι Ρώσοι άρχισαν περιπολίες μεταξύ Τούρκων και Σύρων

Την ώρα που οι Αμερικανοί αποσύρουν τους 1.000 στρατιώτες τους από τη βόρεια Συρία προς τα σύνορα με την Ιορδανία και το Ιράκ, η Ρωσία αναδεικνύεται σε αποφασιστικό παράγοντα των εξελίξεων, καθώς είναι η μόνη που μπορεί να μεσολαβήσει ανάμεσα στα αντιμαχόμενα στρατόπεδα.

Όπως ανακοίνωσε το ρωσικό υπουργείο Αμυνας, «η ρωσική στρατιωτική αστυνομία διεξάγει περιπολίες στα βορειοδυτικά σύνορα της περιοχής γύρω από την πόλη Μανμπίτζ, κατά μήκος της γραμμής επαφής» μεταξύ των συριακών και των τουρκικών στρατευμάτων που βρίσκονται εκεί, ώστε να αποτρέψει την επανειλούμενη σύγκρουση. Προηγουμένως, ήταν η Μόσχα εκείνη που πρώτη ανακοίνωσε ότι δυνάμεις του συριακού κυβερνητικού στρατού μπήκαν στο Μανμπίτζ και ελέγχουν πλήρως την πόλη.

Από την πλευρά του, ο Αλεξάντρ Λαβρέντιεφ, ειδικός απεσταλμένος του προέδρου Πούτιν για το Συριακό, διεμήνυσε χθες ότι η χώρα του δεν θα επιτρέψει ανοικτή στρατιωτική αντιπαράθεση μεταξύ Συρίας και Τουρκίας, ενδεχόμενο που, όπως είπε, ουδείς επιθυμεί. «Η ασφάλεια των τουρκοσυριακών συνόρων πρέπει να εξασφαλιστεί με την ανάπτυξη του κυβερνητικού συριακού στρατού κατά μήκος των συνόρων», τόνισε ο Λαβρέντιεφ, για να προσθέσει: «Ποτέ δεν υποστηρίξαμε την ιδέα ότι πρέπει να αναπτυχθούν τουρκικές δυνάμεις».

Σε άλλο σημείο των δηλώσεών του, ο ειδικός απεσταλμένος του Κρεμλίνου αποκάλυψε ότι ήδη έχουν ξεκινήσει συνομιλίες ανάμεσα στην κυβέρνηση της Δαμασκού και στην πολιτική ηγεσία

Ερντογάν και Πούτιν στην τελευταία συνάντησή τους για το Συριακό, που έγινε τον περασμένο μήνα στην Αγκυρα.

Δεν θα επιτρέψουμε σύγκρουση μεταξύ των δύο στρατών, δηλώνει ο ειδικός απεσταλμένος του Κρεμλίνου στη Συρία.

των Κούρδων. Οι συνομιλίες διεξάγονται στη ρωσική στρατιωτική βάση της Χμεϊμίμ, αλλά ο Ρώσος αξιωματικός δεν θέλησε να δώσει πληροφορίες για το περιεχόμενό τους. Σε μια ένδειξη αυξανόμενων τριβών στις σχέσεις της Μόσχας με την Αγκυρα, χαρακτήρισε «απαράδεκτη» την τουρκική εισβολή και τόνισε ότι η Ρωσία δεν έδωσε ποτέ τη συγκατάθεσή της.

REUTERS, TASS

Μπόλτον: Ο Τζουλιάνι είναι μια χειροβομβίδα

Η προσπάθεια του Λευκού Οίκου να επηρεάσει την Ουκρανία προκάλεσε την ανησυχία του πρώην συμβούλου εθνικής ασφαλείας των ΗΠΑ, Τζον Μπόλτον, πείθοντάς τον να επικοινωνήσει με δικηγόρο, σύμφωνα με δηλώσεις πρώην βοηθού του.

Ο Μπόλτον προειδοποίησε επίσης ότι ο προσωπικός δικηγόρος του προέδρου Τραμπ, Ρούντι Τζουλιάνι, ο οποίος φέρεται να ήταν εκείνος που πίεσε την κυβέρνηση του Κιέβου να αποκαλύψει επιβαρυντικά στοιχεία για τις επιχειρη-

Με δικηγόρο επικοινωνήσε ο πρώην σύμβουλος εθνικής ασφαλείας του προέδρου Τραμπ.

ματικές δραστηριότητες του γιου του Τζο Μπάιντεν, Χάντερ, στην Ουκρανία, είναι «μια χειροβομβίδα που θα ανατινάξει τους πάντες», σύμφωνα με δηλώσεις της πρώην συνεργάτη του Μπόλτον,

Ο Τζον Μπόλτον το 2005, κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Γερουσίας για τον διορισμό του ως πρέσβη στον ΟΗΕ.

Φίονα Χιλ στους Times της Νέας Υόρκης. Η αποστροφή αυτή του Μπόλτον ειπώθηκε μετά την ολοκλήρωση της κλεισμένων των θυρών κατάθεσης της Φίονα Χιλ ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής

της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η Χιλ είπε στην κατάθεσή της ότι ύστερα από «έντονη συζήτηση» μεταξύ του Μπόλτον και του Αμερικανού πρεσβευτή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Γκόρντον Σόντλαντ,

ο οποίος συνεργαζόταν με τον Τζουλιάνι στην εκστρατεία άσκησης πιέσεων προς την κυβέρνηση του Κιέβου, ο Μπόλτον ζήτησε από τη Χιλ να έρθει σε επαφή με δικηγόρο του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας.

Αναφερόμενος στον υπηρειακό προσωπάρχη του Λευκού Οίκου Μικ Μαλβέινι, ο Μπόλτον είπε: «Δεν συμμετέχω σε όποια συμφωνία για διακίνηση ναρκωτικών έχουν συνάψει ο Ρούντι και ο Μαλβέινι». Το βράδυ της Δευτέρας, ο Τζουλιάνι είπε: «Δεν γνωρίζω τη Φίονα Χιλ και δεν μπορώ να φανταστώ τι είναι αυτά που λέει». Την περασμένη εβδομάδα, οι New York Times αποκάλυψαν ότι και ο ίδιος ο Τζουλιάνι αντιμετώπιζε ομοσπονδιακή δικαστική έρευνα για τις συναλλαγές του με το Κιέβο για λογαριασμό του προέδρου Τραμπ. Τον Σεπτέμβριο, ο πρόεδρος Τραμπ απέλυσε τον Μπόλτον, ενώ η Χιλ εγκατέλειψε την κυβέρνηση Τραμπ λίγο πριν από την επίμαχη τηλεφωνική συνομιλία του Ιουλίου μεταξύ Τραμπ και Ουκρανού προέδρου Ζελένσκι.

REUTERS

Πολιτικό το θέμα της Καταλωνίας, λέει ο Μπορέλ

Ο Ισπανός υπηρειακός υπουργός Εξωτερικών Ζοζέπ Μπορέλ επισήμανε χθες ότι το πολιτικό πρόβλημα στην Καταλωνία παραμένει, ανεξάρτητα από δικαστικές αποφάσεις. Η ανακοίνωση, τη Δευτέρα, της καταδικαστικής απόφασης εις βάρος Καταλώνων αυτονομιστών πυροδότησε διαδηλώσεις, οι οποίες οδήγησαν σε ακύρωση 100 πτήσεων από το αεροδρόμιο Ελ Πρατ της Βαρκελώνης τη Δευτέρα και 45 πτήσεων χθες.

«Χθες, σήμερα και αύριο, παραμένει ένα πολιτικό πρόβλημα που χρειάζεται λύση», είπε ο σοσιαλιστής Μπορέλ. «Ο ρόλος των δικαστών δεν είναι να λύνουν

πολιτικά προβλήματα». Στους επικεφαλής της αυτόνομης κυβέρνησης της Καταλωνίας, που το 2017 οργάνωσαν δημοψήφισμα για την απόσχιση της επαρχίας, επιβλήθηκαν ποινές κάθειρξης από εννέα έως δεκατρία έτη. Οι ποινές ήταν πιο ήπιες από αυτές που είχε ζητήσει ο εισαγγελέας, αλλά προκλήτικες για τους Καταλανούς αυτονομιστές, που μιλούν για πολιτικούς κρατούμενους.

Η απόφαση έφερε το ζήτημα της Καταλωνίας ξανά στο επίκεντρο της πολιτικής συζήτησης, ενώ το προεκλογικό κλίμα ενόψει των βουλευτικών εκλογών του Νοεμβρίου ενισχύει την πόλωση. Η

Οι καταδικές πυροδότησαν διαδηλώσεις, οι οποίες οδήγησαν στην ακύρωση 145 πτήσεων από το αεροδρόμιο της Βαρκελώνης.

προσέγγιση του Σοσιαλιστικού Κόμματος απέχει από εκείνη του Λαϊκού Κόμματος, το οποίο, όσο βρίσκεται στην εξουσία, διαχειρίζεται το καταλανικό ζήτημα αποκλειστικά ως ζήτημα παραβίασης της

συνταγματικής νομιμότητας. Το Λαϊκό Κόμμα πιέζεται για όλο και πιο άτεγκτες θέσεις στο ζήτημα αυτό από το ακροδεξιό Vox, το οποίο κέρδισε δημοφιλία μέσω της δίκης των αυτονομιστών, όπου εκπρόσωποί του συμμετείχαν ως κατήγοροι.

Στις χθεσινές διαδηλώσεις, που ήταν μικρότερες από εκείνες που ξέσπασαν τη Δευτέρα, αυτονομιστές απέκλεισαν οδικές αρτηρίες και σιδηροδρομικούς σταθμούς. Στο αεροδρόμιο, οι χθεσινές ακυρώσεις υπήρξαν συνέπεια των προχθεσινών διαδηλώσεων, ενώ οι Αρχές προσδοκούν ότι σήμερα η κατάσταση θα εξομαλυνθεί.

Αστεγιοι στο Τόκιο εκδιώχθηκαν από καταφύγιο εν μέσω τυφώνα

Από καταφύγιο στα περίχωρα του Τόκιο κατά τη διάρκεια του τυφώνα «Χαγκίμπις» εκδιώχθηκαν δύο άστεγοι, επειδή δεν διέθεταν διεύθυνση κατοικίας. Το περιστατικό, που σημειώθηκε το πρωί του Σαββάτου, ενώ οι δύο άστεγοι προσπαθούσαν να εισέλθουν στο καταφύγιο, στην εργατική συνοικία Τάιτο της ιαπωνικής πρωτεύουσας, οδήγησε τον Ιάπωνα πρωθυπουργό Σινζό Αμπε να δηλώσει ότι τα καταφύγια για τους τυφώνες πρέπει να είναι ανοικτά σε όλους. Στην ερώτηση υπαλλήλου του δήμου για τον τόπο κατοικίας τους, οι δύο άστεγοι απάντησαν ότι δεν διαθέτουν κατοικία και τότε ο υπάλληλος τους ζή-

τησε να εγκαταλείψουν τον χώρο.

Ο ένας από τους δύο κατέφυγε κάτω από γέφυρα γειτονικού αυτοκινητόδρομου. Ο τυφώνας «Χαγκίμπις» προκάλεσε τον θάνατο τουλάχιστον 66 ανθρώπων. «Αυτή είναι η χώρα που θα φιλοξενήσει Ολυμπιακούς Αγώνες το 2020;

Οι κάτοικοι ξένων χωρών θα διαβάσουν γι' αυτό και θα θεωρήσουν ότι η χώρα μας είναι φρικτική», έγραφε χθες Ιάπωνας χρήστης του Twitter. Οι περισσότεροι από τους περίπου 1.200 άστεγους στο Τόκιο διαβιούν σε πάρκα και κάτω από γέφυρες, αποφεύγοντας να έρχονται σε επαφή με το κοινό.

REUTERS

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Έργων

- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Ψηφιακή Τραπεζική

- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Λεπτές ισορροπίες στη Σύνοδο

Η στρατηγική της Αθήνας για το πλέγμα των σχέσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

Αναχωρεί σήμερα για τις Βρυξέλλες για την προσύνοδο του ΕΛΚ και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που αρχίζει αύριο ο Κυριάκος Μητσοτάκης και στο οποίο αναμένεται να πρωταγωντισθούν το Brexit και η Τουρκία, υπό τη σκιά των εξελίξεων στη Συρία. Ο πρωθυπουργός καλείται να τηρήσει λεπτή ισορροπία, που θα απευθύνει αυστηρά μηνύματα στην Τουρκία για τη συμπεριφορά της στην κυπριακή ΑΟΖ και ταυτόχρονα θα συνδέει την όποια αύξηση της κοινοτικής χρηματοδότησης προς την Αγκυρα για το προσφυγικό με τη συμμόρφωσή της με το Διεθνές Δίκαιο και το κοινοτικό κεκτημένο.

Η τακτική «μαστιγίου και καρότου» καθίσταται πιο δύσκολη υπό τη σκιά των εξελίξεων στη Συρία και το βαρύ κλίμα για την Τουρκία, καθώς, σύμφωνα με πληροφορίες, το Βερολίνο στηρίζει σθεναρά την αύξηση της χρηματοδότησης προς την Αγκυρα για το προσφυγικό, αίτημα που συναντά την α-

Το Βερολίνο στηρίζει την αύξηση της χρηματοδότησης προς την Αγκυρα για το προσφυγικό, αίτημα που συναντά την αντίδραση της Γαλλίας.

ντίδραση πολλών κρατών-μελών, συμπεριλαμβανομένης της Γαλλίας. Υπό αυτό το πρίσμα, η Αθήνα δεν έχει κανένα λόγο να εμφανίζεται επισπεύδουσα. Πολύ περισσότερο, δεδομένου και του αιτήματος της Λευκωσίας να κλιμακωθούν οι κυρώσεις έναντι της Αγκυρας για τις ενέργειες στην κυπριακή ΑΟΖ. Δεν είναι τυχαίο ότι ο Κυριάκος Μητσοτάκης έδωσε έμφαση (στη συνέντευξή του στον ΑΝΤ1 και στον Νίκο Χατζηνικολάου) στην καταδική της τουρκικής εισβολής στη Συρία, ενώ σημείωσε ότι «η Ευρώπη συνολικά στη Σύνοδο θα παρέμβει δυναμικά για να στηρίξει την Κύπρο. Αυτό θα σημαίνει κλιμάκωση των κυρώσεων που έχουν ήδη επιβληθεί».

Η χθεσινή αποστοφή του κυβερνητικού εκπροσώπου Στέλιου Πέτσα ήταν επίσης χαρακτηριστική: «Οποί-

«Η **Ευρώπη** συνολικά στη Σύνοδο θα παρέμβει δυναμικά για να στηρίξει την Κύπρο. Αυτό θα σημαίνει κλιμάκωση των κυρώσεων που έχουν ήδη επιβληθεί», υπογράμμισε ο κ. Μητσοτάκης.

αδήποτε χρηματοδότηση προς την πλευρά της Τουρκίας, για την οποία κανείς με ανθρωπιστικά αισθήματα δεν είναι αντίθετος, θα πρέπει να συνδυάζεται με σαφείς ενέργειες της Τουρκίας που θα τερματίζουν την προκλητική της συμπεριφορά. Προς αυτό εργαζόμαστε μαζί με τις άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες».

Την ίδια ώρα, η τουρκική εισβολή στη Συρία περιπλέκει την εξέλιξη και –δεδομένης και της πρόσθεσης στην εξέλιξη πιθανότητας νέων προσφυγικών ροών που μπορεί να πυροδοτήσουν οι εξελίξεις– το πρόβλημα ενδέχεται να αποκτά νέα, προσφυγική, και άρα ευρωπαϊκή διάσταση. Σε κάθε περίπτωση, εκτιμάται ότι κάποια κοנדύλια αναμένεται να δοθούν στην Τουρκία, με τη μορφή χρηματοδότησης σε ΜΚΟ –θέση που υποστηρίζει και ο πρόεδρος

του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ντόναλντ Τουσκ.

Αλλαγή εκλογικού νόμου

Την ίδια ώρα, ο κ. Μητσοτάκης επανέλαβε (ΑΝΤ1) ότι είναι ανοικτός σε συζήτηση για την ψήφο Ελλήνων του εξωτερικού και, υπονοώντας ότι είναι έτοιμος να υποχωρήσει στο ζήτημα της επιστολικής ψήφου προκειμένου να επιτευχθεί συναίνεση, «έδειξε» προς το ΚΚΕ. Επανέλαβε ότι επιδιώκει να εξαντλήσει την τετραετία και ότι δεν προτίθεται να συνδέσει την αλλαγή του εκλογικού νόμου με τη συσταγματική αναθεώρηση. Προειδοποίησε, ωστόσο, θέτοντας τους πάντες προ των ευθυνών τους, ότι, αν δεν βρεθούν οι απαιτούμενες 200 ψήφοι, οι επόμενες εκλογές θα γίνουν με απλή αναλογική και, λόγω αδυναμίας σχηματισμού κυβέρνησης, θα είναι διπλές.

Μάλιστα, αναφερόμενος στον νέο εκλογικό νόμο, τόνισε ότι αυτός θα εξασφαλίζει την αναλογικότητα και την κυβερνησιμότητα και ότι θα δίνει τη δυνατότητα σε ένα κόμμα που λαμβάνει 40% «να μπορεί να έχει αυτοδύναμη κοινοβουλευτική παρουσία». Ο ίδιος έδειξε ότι θα επιδιώξει συναίνεσεις, ωστόσο πάντα με αυτό το κριτήριο. «Το πώς μπορεί να δοθεί το μπόνους και υπό ποιες προϋποθέσεις και αν πρέπει να συνδέεται με το απόλυτο ποσοστό του κόμματος, όλα αυτά είμαι διατεθειμένος να τα συζητώ. Δεν κάνω έκπτωση, όμως, στην κεντρική μου αρχή ότι η απλή αναλογική είναι καταστροφική για τη χώρα και ότι αυτός ο εκλογικός νόμος θα αλλάξει», σημείωσε. Αναφερόμενος στον Αλέξη Τσίπρα, τόνισε ότι οι πολιτικές διαφορές δεν πρέπει να προσοπιοποιούνται και ότι έχει αποφασισθεί διάλυος μαζί του.

«Απειλεί» με βιβλίο για το 2015 ο κ. Αλ. Τσίπρας

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Με την «απειλή» πως μπορεί και ο πρωταγωνιστής της εποχής, δηλαδή ο ίδιος, να γράψει για τα όσα διαδραματίστηκαν το πρώτο εξάμηνο του 2015, ο κ. Τσίπρας επικείμενη να περάσει στην αντιμετώπιση, μετά την επαναφορά της συζήτησης στην πρώτη περίοδο της διακυβέρνησής του. Μιλώντας στο τοπικό κανάλι Ionian TV, από την Αχαΐα όπου περιόδευσε το προηγούμενο διήμερο, ο τώως πρωθυπουργός δήλωσε χαρακτηριστικά: «Ίσως κάποια στιγμή και ο βασικός πρωταγωνιστής αυτής της πολύ σημαντικής περιόδου για τη σύγχρονη ιστορία του τόπου, δηλαδή εγώ, να αισθανθώ την ανάγκη να τοποθετηθώ με ονόματα και διευθύνσεις πάνω στα πραγματικά γεγονότα».

Η αναφορά Τσίπρα κρίθηκε απαραίτητη, καθώς εδώ και αρκετές ημέρες η συζήτηση γύρω από την «αυτοκριτική», που έμπαινε διαρκώς κάτω από το χαλί, βγήκε τελικά στην επιφάνεια, παρά το γεγονός ότι ο κ. Αλέκος Φλαμπουράρης είχε ζητήσει να παρακαμφθεί, λέγοντας πως δεν θα βγουν συμπεράσματα. Το αξιοσημείωτο είναι πως η κριτική προήλθε από στελέχη του κόμματος που είχαν υψηλές θέσεις στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, «αναγκάζοντας» τον κ. Τσίπρα να πάρει θέση. Χθες ήταν η σειρά του κ. Μάρδα, ο οποίος δήλωσε (Real FM) πως στο υπουργικό στις 5 και 9 Ιουλίου του 2015 ο κ. Τσίπρας τούς είχε μιλήσει για δύο επιλογές –ή νέο μνημόνιο ή επιστροφή στη δραχμή–, ενώ επανέλαβε πως τότε ο κ. Λαφαζάνης είχε προτείνει να μπουν στο Νομισματοκοπείο και να πάρουν τα χρήματα, κάτι στο οποίο αντέδρασε το υπόλοιπο υπουργικό.

Είχε προηγηθεί μια σειρά τοποθετήσεων από άλλα στελέχη, τα οποία επανέφεραν το πρώτο εξάμηνο του 2015 στην επικαιρότητα. Ο τώως πρόεδρος της Βουλής Νίκος Βούτσος, ο τώως ΥΠΟΙΚ Ευκλείδης Τσακαλώτος και τελευταίος ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ Γιάννης Δραγασάκης ήταν εκείνοι που άνοιξαν δημοσίως τη συζήτηση. Ο κ. Δραγασάκης, μάλιστα, πήγε ένα βήμα παρακάτω με την προσωπική επίθεση που εξαπέλυσε στον πρώτο υπουργό Οικονομικών της κυβέρνησης Τσίπρα, Γ. Βαρουφάκη. Η σκληρή φρασσεολογία –μίλησε για «κακοσχεδιασμένες τακτικές», πως «αντί

Η **αναφορά** Τσίπρα κρίθηκε απαραίτητη, καθώς εδώ και αρκετές ημέρες η συζήτηση γύρω από την «αυτοκριτική», που έμπαινε διαρκώς κάτω από το χαλί, βγήκε τελικά στην επιφάνεια

Ο κ. Μάρδας δήλωσε πως στο υπουργικό ο κ. Τσίπρας είχε μιλήσει για νέο μνημόνιο ή επιστροφή στη δραχμή, ενώ ο κ. Λαφαζάνης είχε προτείνει να μπουν στο Νομισματοκοπείο.

να χτίζει συμμαχίες και γέφυρες, άνοιγε μέτωπα με όλους» και δεν είχε κανένα σχέδιο–, που σκιαγραφεί έναν ανεύθυνο πολιτικό, υποδηλώνει σαφώς και την πρόθεση από πλευράς ΣΥΡΙΖΑ να ανοίξει μέτωπο με τον πρόεδρο του ΜΕΡΑ25, πιέζοντας τον πολιτικά. Δεν είναι τυχαίο το ότι ακολούθησε και ο κ. Κούλογλου στο ίδιο ροτίβο, δηλώνοντας πως ο κ. Βαρουφάκης «κατασκεύασε μια πολιτική διαφωνία για να διαφοροποιηθεί και να κάνει πολιτική καριέρα», προκαλώντας τη διπλή αντίδραση Βαρουφάκη, που έκανε λόγο για «ομολογία του εγκλήματος εναντίον του ελληνικού λαού». Τέλος, χθες ο κ. Τσίπρας, από την Αχαΐα, ανακοίνωσε το άνοιγμα της πλατφόρμας isyrtiza.gr, στην οποία μπορεί κάποιος να γραφτεί «σε δύο λεπτά» μέλος του ΣΥΡΙΖΑ.

Σε έκτακτη ανάγκη η Σάμος μετά τα νέα επεισόδια

Φωτιά και συμπλοκές, το βράδυ της Δευτέρας, στον καταυλισμό του νησιού

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Σε τέσσερις συλλήψεις για τις συμπλοκές στη Σάμο και τα επεισόδια που ακολούθησαν στο κέντρο υποδοχής και ταυτοποίησης (ΚΥΤ) του νησιού προχώρησε, χθες, η ΕΛ.ΑΣ. Οι τρεις από τους συλληφθέντες καταγγέλλονται ότι πήραν μέρος στη συμπλοκή που έγινε νωρίς το βράδυ έξω από τον Δημοτικό Κήπο Σάμου. Ο τέταρτος φέρεται να συμμετείχε στα γεγονότα που εκτυλίχθηκαν στη διάρκεια της νύχτας στον καταυλισμό. Ακόμα οκτώ αλλοδαποί κρατούνταν στην Αστυνομική Διεύθυνση Σάμου και εξετάζονταν ως ύποπτοι για συμμετοχή στα προκείμενα γεγονότα. Σύμφωνα με την

Συνελήφθησαν τέσσερα άτομα για συμμετοχή στην αιματηρή συμπλοκή και στις ταραχές στο κέντρο υποδοχής και ταυτοποίησης, ενώ ακόμα οκτώ κρατούνταν και ανακρίνονταν.

επίσημη ενημέρωση από την Αστυνομία, η συμπλοκή έγινε στις 7.15 μ.μ. μεταξύ Σύρων και Αφγανών και είχε ως αποτέλεσμα να τραυματιστούν από χτυπήματα με μαχαίρι τρεις υπήκοοι Συρίας. Μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο του νησιού, όπου οι δύο παρέμειναν για νοσηλεία και ο τρίτος αποχώρησε αφού του παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες. Τα επεισόδια στο ΚΥΤ ξέσπασαν στις 10.30 μ.μ. και από τη φωτιά που εκδηλώθηκε καταστράφηκαν ολοσχερώς 31 παραπήγματα και σκηνές. Σύμφωνα με αστυνομικές πηγές, οι διαπληκτισμοί μεταξύ Σύρων και Αφγανών ξεκίνησαν το πρωί

της Δευτέρας στον καταυλισμό με αφορμή τη διανομή του φαγητού και κλιμακώθηκαν το απόγευμα, όταν οι δύο ομάδες νεαρών συναντήθηκαν στην πόλη της Σάμου και συγκεκρίμένα έξω από τον Δημοτικό Κήπο. Άλλες πηγές ενημέρωσης αποδίδουν τα γεγονότα σε εθνοτικές, θρησκευτικές διαφορές, που έχουν αναζωπυρωθεί με αφορμή και τις πρόσφατες εξελίξεις στη Συρία. Πάντως, στο άκουσμα της είδησης ότι τρεις συμπατριώτες τους μαχαιρώθηκαν από Αφγανούς, ομάδες Σύρων εξεγέρθηκαν μέσα στον καταυλισμό. Εβζαλαν φωτίες σε κάδους, τους οποίους μετέτρεψαν σε οδοφράγματα και συνεπλάκισαν αρχικά με Αφγανούς και στη συνέχεια με την αστυνομία, που στο μεταξύ είχε κάνει την εμφάνισή της στο ΚΥΤ για να καταστείλει την εξέγερση. Στις 10.30 μ.μ. πυρκαγιά εκδηλώθηκε και εξωτερικά του καταυλισμού, η οποία κατασβέστηκε λίγο πριν από τα μεσάνυχτα μετά την επέμβαση της Πυροσβεστικής. Από τα επεισόδια και τις φωτιές καταστράφηκαν 16 παραπήγματα, καθώς επίσης και 15 σκηνές χωρτικότητας άνω των 15 ατόμων η καθεμία.

Όπως είχε συμβεί και προ δύο εβδομάδων στον καταυλισμό της Μόριας στη Λέσβο, στη διάρκεια των επεισοδίων επικράτησε πανικός στις οικογένειες των προσφύγων και μεταναστών που εγκατέλειψαν το ΚΥΤ. Περίπου 400 αλλοδαποί, κυρίως οικογένειες με παιδιά, κατευθύνθηκαν σε ξενοδοχείο στο Βαθύ, όπου όμως δεν τους επιτράπη να διανυκτερεύσουν. Άλλα 200 άτομα κατέφυγαν στην πλατεία Πυθαγόρα, 200 κατευθύνθηκαν στη νότια πύλη και άλλα 500 στην κεντρική πύλη του καταυλισμού. Στη διάρκεια της νύχτας πάντως και κατόπιν παρέμβασης της ΕΛ.ΑΣ., οι περισσότεροι επέστρεψαν στο ΚΥΤ. Ενδεικτικό της ανησυχίας που επικράτησε στην ηγεσία της ΕΛ.ΑΣ. και του υπουργείου Προστα-

Από τη φωτιά που ξέσπασε στο ΚΥΤ της Σάμου καταστράφηκαν 16 παραπήγματα, καθώς και 15 σκηνές χωρτικότητας άνω των 15 ατόμων η καθεμία.

σίας του Πολίτη είναι ότι όλες οι αστυνομικές δυνάμεις της Σάμου τέθηκαν σε γενική επιφυλακή, ενώ το νησί κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Μάλιστα, με απόφαση της δημοτικής αρχής τα σχολεία δεν λειτουργήσαν χθες, ενώ

στο νησί μετέβησαν εκτάκτως από την Αθήνα δύο διμοιρίες των ΜΑΤ. Αξίζει να σημειωθεί ότι στον καταυλισμό διαμένουν πάνω από 6.000 πρόσφυγες και μετανάστες, ενώ η χωρτικότητα του είναι για 700 άτομα.

Ανησυχία για κλιμάκωση στο μεταναστευτικό

Οι ανεπάρκειες του ελληνικού κρατικού μηχανισμού είναι η αιτία του προβλήματος που επί έτη προκαλεί ασφυξία στα κέντρα υποδοχής και στα νησιά, με τους χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες, υπογράμμισε ευθέως ο κ. Δημ. Αβραμόπουλος χθες στη Βουλή, δίδοντας ανοιχτά πλέον άλλη διάσταση στην εξέλιξιόμενη στο εσωτερικό της χώρας συζήτηση για το μείζον ζήτημα των καιρών. Την ίδια στιγμή, ο κ. Γ. Κουμουτσάκος, σκιαγραφώντας εκ νέου τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς προκειμένου να αρθούν τα αδιέξοδα, στάθηκε ιδιαίτερα στο γεγονός ότι άπαντες, πολιτικές κόσμος και κοινωνία, θα πρέπει να συναίνεσουν σε λύσεις αποσυμφόρσης, μεταξύ των οποίων είναι και η δημιουργία κέντρων φύλαξης στην ενδοχώρα.

Η συζήτηση έγινε σε ειδική, κοινή συνεδρίαση των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης του Κοινοβουλίου, αντικείμενο της οποίας ήταν τόσο ο απολογισμός των ευρωπαϊκών ενεργειών και της πολιτικής των κυβερνήσεων την περασμένη πενταετία, όσο και η αναζήτηση εκείνων των βημάτων που πρέπει να γίνουν, ενόψει του γεγονότος ότι το προσφυγικό και μεταναστευτικό ζήτημα θα είναι υπαρκτό στο προσεχές μέλλον, είτε λόγω συρράξεων είτε εξαιτίας των φαινομένων της φτώχειας ή της κλιματικής αλλαγής. Στο πλαίσιο αυτό, οι επισήμάνσεις αφορούσαν κυρίως την πτυχή της λειτουργίας του κρατικού μηχανισμού, ειδικώς ως προς την εξέταση των αιτήσεων ασύλου, αλλά και την υλοποίηση της γνωστής συμφωνίας Ε.Ε.-Τουρκίας τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις ελληνικές υποχρεώσεις. Οι αναφορές του Έλληνα επιτρόπου, αρμοδιού για θέματα μετανάστευσης, εσωτερικών υποθέσεων και ιθαγένειας, ήταν αποκαλυπτικές:

«Κανονικά, δεν θα έπρεπε να υπάρχει κανένας στα νησιά. Η Δήλωση Ευρώπης -Τουρκίας προβλέπει όσοι περνούν στα ελληνικά νησιά να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους, να διεκπεραιώνονται αυτές οι αιτήσεις με γρήγορο ρυθμό, όσοι δικαιούνται διεθνή προστασία και είναι υποχρεωμένοι της Ευρώπης να τους περιθάλλει και να τους δεχθεί ως πρόσφυγες, να μπουν στη διαδικασία ακόμα

και της μετεγκατάστασής. Οι υπόλοιποι πρέπει να επιστρέφονται στην Τουρκία. Και ενώ αυτοί που έχουν επιστραφεί είναι γύρω στους 1.300, θα έπρεπε ήδη αυτή τη στιγμή να είχαν επιστραφεί 35.000. Τι σημαίνει αυτό με αριθμούς; Οτι στα νησιά δεν θα έπρεπε να υπάρχει κανένας», είπε ο κ. Αβραμόπουλος για να προσθέσει: «Το πρόβλημα οφείλεται στις ανεπάρκειες του ελληνικού κρατικού μηχανισμού. Δεν επιτρέπεται σε άλλες χώρες η διεκπεραίωση να γίνεται σε δεκαπέντε μέρες και εδώ να θέλει ένα χρόνο. Άρα, λοιπόν, έχουμε παθο-

Συζήτηση στη Βουλή για το μείζον ζήτημα – «Εχουμε παθογένειες του ελληνικού κράτους. Μας αρέσει, δεν μας αρέσει», δήλωσε ο Δημ. Αβραμόπουλος.

γένειες του ελληνικού κράτους. Μας αρέσει, δεν μας αρέσει. Σε άλλες χώρες στήθηκαν τα hot spots σε δεκαπέντε μέρες, ενώ στην Ελλάδα χρειάστηκε ένας χρόνος».

Από την πλευρά του ο αναπληρωτής υπουργός Προστασίας του Πολίτη, αφού μετέβη άλλων αναφερθηκε και στο επικείμενο νομοσχέδιο για την επιτάχυνση των διαδικασιών χορήγησης ασύλου, έκανε λόγο και για τις αντιδράσεις που καταγράφονται από τοπικές κοινωνίες και δημοτικές αρχές στην ενδοχώρα, τώρα που γίνεται συζήτηση για μεταφορά αριθμού προσφύγων μεταναστών από τα νησιά: «Είναι ένα ζήτημα που πρέπει να μας απασχολήσει. Δεν μπορεί η υπόλοιπη χώρα να βλέπει το θαλάσσιο σύνορο της χώρας να υφίσταται αυτές τις συγκεκριμένες πιέσεις και να λέει “όχι σε εμένα”. Διότι εάν πούμε αυτό, με ποια ισχύ και δύναμη θα μπορέσει η χώρα να απαιτήσει και να διεδικήσει ανακατανομή του προσφυγικού βάρους στους Ευρωπαίους. Πώς ο δήμαρχος του Μάνχαϊμ θα δεχθεί 300 Σύρους από την Ελλάδα, εάν ο δήμαρχος της Κρύας Βρύσης δεν δεχεται ούτε έναν;» είπε χαρακτηριστικά ο κ. Κουμουτσάκος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΟΥΡΔΑΡΑΣ

Παγίδα για ελεύτερους επαγγελματίες

Υποχρεωτικές οι ηλεκτρονικές πληρωμές έως το 30% του εισοδήματός τους – Απειλούνται με πρόστιμα

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Σχέδιο επέκτασης της υποχρεωτικής διενέργειας ηλεκτρονικών πληρωμών μέχρι του ύψους του 30% του εισοδήματος όχι μόνο από τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους και τους αγρότες αλλά και από το σύνολο του ενός εκατομμυρίου αυτοαπασχολούμενων επεξεργάζονται στο υπουργείο Οικονομικών. Βασικός στόχος είναι οι ηλεκτρονικές πληρωμές σε ετήσια βάση να ανέλθουν κοντά στα 40 δισ. ευρώ περιορίζοντας αντίστοιχα τη χρήση μετρητών. Μέχρι σήμερα, οι ελεύτεροι επαγγελματίες, οι έμποροι αλλά και οι εισοδηματίες δεν έχουν υποχρέωση χρήσης του «πλαστικού χρήματος» (πιστωτικές ή κρεωστικές κάρτες), καθώς η σχετική διάταξη έχει ενσωματωθεί στο άρθρο 16 του βασικού φορολογικού νόμου που αφορά το αφορολόγητο. «Αποδέσμευση» της διάταξης από το συγκεκριμένο άρθρο θα αυξήσει κατακόρυφα τον αριθμό των συναλλασσόμενων που θα υποχρεούνται να κάνουν χρήση κάρτας, κάτι που εκτιμάται ότι μπορεί να αποτυπωθεί τόσο στα έσοδα του ΦΠΑ του 2020 όσο και στα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων μέσα στο 2021. Ενεργοποίηση του συγκεκριμένου μέτρου σημαίνει ότι και οι ελεύτεροι επαγγελματίες – όπως άλλωστε και οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι που δεν έχουν συμπληρώσει το 70ό έτος της ηλικίας τους – θα επιβαρύνονται με πρόστιμο σε περίπτωση που δεν πραγματοποιήσουν μέσα στο 2020 τις απαιτούμενες ηλεκτρονικές πληρωμές. Αρμόδια κυβερνητική πηγή υποστήριξε, μιλώντας στην «Κ», ότι ο μέχρι τώρα προγραμματισμός προβλέπει τη διατήρηση του συντελεστή υπολογισμού του προστίμου στο 22%, όσο δηλαδή είναι και σήμερα.

Στον προϋπολογισμό έχει εγγραφεί πολύ φιλόδοξος δημοσιονομικός στόχος: να εισπραχθούν

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

640 εκατ. ευρώ από τα μέτρα πάταξης της φοροδιαφυγής με κυριότερο την αύξηση της υποχρέωσης των ηλεκτρονικών πληρωμών. Το «καλάθι» θα περιλαμβάνει και άλλες παρεμβάσεις (όπως η μείωση του επιτρεπόμενου ορίου για τις συναλλαγές των επιχειρήσεων σε μετρητά από το επίπεδο των 500 ευρώ που είναι σήμερα) αλλά η βασική παρέμβαση είναι η αύξηση της χρήσης του ηλεκτρονικού χρήματος. Το 2019 αναμένεται να κλείσει με τις ηλεκτρονικές συναλλαγές να ξεπερνούν και το όριο των 30 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση. Αυτό το ποσό αντιστοιχεί ήδη περίπου στο 40% των δηλωθέντων εισοδημάτων. Αν μάλιστα ληφθούν υπόψη οι εξαίρεσεις της σημερινής νομοθεσίας (δεν ζητούνται ηλεκτρονικές συναλλαγές από εισοδηματίες, μερισματούχους, αυτοαπασχολούμενους και φορολογούμενους άνω των 70 ετών), η αναλογία ξεπερνά κατά πολύ το 40% και κατά συνέπεια και τον νέο συντελεστή υπολογισμού των υποχρεωτικών ηλεκτρονικών συναλλαγών που θέλει να θεσπίσει η κυβέρνηση (30%).

Για να εισπραχθεί το ποσό των 640 εκατ. ευρώ από την αύξηση των ηλεκτρονικών πληρωμών θα πρέπει να πραγματοποιηθούν τουλάχιστον 4-5 δισ. ευρώ επιπλέον συναλλαγές μέσα στο 2020 και μάλιστα με επιτηδευματίες που σήμερα δεν εκδίδουν αποδείξεις (και ως εκ τούτου δεν πληρώνουν ΦΠΑ). Το σχέδιο επέκτασης των υποχρεωτικών ηλεκτρονικών πληρωμών και στους αυτοαπασχολούμενους στηρίζεται σε συγκεκριμένα τεχνοκρατικά αλλά και πολιτικά επιχειρήματα:

1. Οι αυτοαπασχολούμενοι θα είναι οι περισσότερο κερδισμένοι από τη χρήση της νέας φορολογικής κλίμακας, καθώς θα ωφεληθούν και από τη θέσπιση του κατώτατου συντελεστή του 9% για το εισόδημα μέχρι τα 10.000 ευρώ (σ.σ. από μόνη της αυτή η αλλαγή σημαίνει φορολογική ελάφρυνση 1.300 ευρώ) αλλά και από την επικείμενη μείωση των υπόλοιπων συντελεστών της κλίμακας (σ.σ. από 29% σε 28% για τα εισοδήματα από 20 έως 30 χιλιάδες ευρώ, 36% από 37% για εισοδήματα από 30 έως 40 χιλιάδες ευρώ και 44% από

45% για εισοδήματα από 40.000 ευρώ και άνω).

2. Δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί ο στόχος για αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών στα επιθυμητά επίπεδα αν διατηρηθεί το «προνόμιο» μιας συγκεκριμένης ομάδας πολιτών (και μάλιστα πολύπληθους) καθώς οι επαγγελματίες ξεπερνούν το 1 εκατομμύριο) να απαλλάσσονται από την υποχρέωση χρήσης πιστωτικής ή κρεωστικής κάρτας. Ακόμη και με την αύξηση του υποχρεωτικού συντελεστή στο 30%, η μεγάλη πλειοψηφία των μισθωτών «πιάτουν» ήδη τον στόχο από φέτος και δεν χρειάζεται να προχωρήσουν σε πρόσθετη χρήση της κάρτας τους.

Με τα μέχρι τώρα δεδομένα, το υπουργείο Οικονομικών προτίθεται να προχωρήσει στις ακόλουθες αλλαγές όσον αφορά τις ηλεκτρονικές πληρωμές:

1. Να «αποσυνδέσει» το άρθρο των ηλεκτρονικών πληρωμών από το άρθρο 16 της φορολογικής νομοθεσίας, το οποίο αφορά την έκπτωση φόρου των μισθωτών και των συνταξιούχων.

2. Να αλλάξει τον συντελεστή υπολογισμού των υποχρεωτικών συναλλαγών αυξάνοντας το ποσοστό στο 30%. Ο ενιαίος αυτός συντελεστής θα αντικαταστήσει την κλίμακα που υπάρχει σήμερα (10% για εισόδημα έως 10.000 ευρώ, 15% για εισόδημα από 10.000 έως 30.000 ευρώ και 20% για εισοδήματα από 30.000 ευρώ και πάνω). Μένει να ξεκαθαρίσει αν θα διατηρηθεί το ανώτατο πλάφον ηλεκτρονικών πληρωμών που προβλέπεται σήμερα ή αν θα υπάρξει πλήρης αποδέσμευση ώστε πάντοτε οι συναλλαγές να αντιστοιχούν στο 30% του εισοδήματος.

Τέλος δεν αναμένεται να καταργηθεί η διάταξη που εξακολουθεί να εξαιρεί τους φορολογούμενους ηλικίας άνω των 70 ετών από την υποχρέωση πραγματοποίησης ηλεκτρονικών πληρωμών (και τις υπόλοιπες ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες όπως τα άτομα με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80% κ.λπ.). Οι συγκεκριμένες ομάδες θα εξακολουθήσουν να έχουν την υποχρέωση συγκέντρωσης αποδείξεων στη χάρτινη μορφή τους.

«Γκάζι» στην τιτλοποίηση κόκκινων στεγαστικών δανείων από την ΕΤΕ

Τον προγραμματισμό για τη μείωση των κόκκινων δανείων επισημοποιεί η διοίκηση της Εθνικής Τράπεζας, φέρνοντας ένα χρόνο πιο κοντά και συγκεκριμένα για το 2020 αντί του 2021 όπως είχε αρχικώς σχεδιαστεί, την τιτλοποίηση πακέτου στεγαστικών δανείων. Αυτό υπογραμμίζει σε δηλώσεις του στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg ο διευθύνων σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας κ. Παύλος Μυλωνάς, εξηγώντας ότι μέσα από την κίνηση αυτή, αλλά και την ολοκλήρωση της πώλησης της Εθνικής Ασφαλιστικής, η τράπεζα θα αφήσει πίσω της την περιουσία της κρίσης και θα κινηθεί ταχύτερα προς την περαιτέρω ψηφιοποίησή της. «Η Εθνική Τράπεζα αλλάζει, εξελίσσεται σε μία ταχύτερη και πιο παραγωγική τράπεζα», αναφέρει ο CEO της ΕΤΕ. «Προσπαθούμε να μειώσουμε τα κόκκινα δάνεια, να περικόψουμε τα κόστη και να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις του μέλλοντος, κυρίως την ψηφιοποίησης», προσθέτοντας ότι «η επιβίωση της τράπεζας εξαρτάται από την επιτυχία του σχεδίου». Η αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων είναι κορυφαία προτεραιότητα σχολιάζει το Bloomberg και στην περίπτωση της ΕΤΕ ανέρχονται στο 36,5% του συνόλου. «Έχουμε υποσχεθεί να προχωρήσουμε με την τιτλοποίηση των στεγαστικών δανείων στο 2021, αλλά επιδιώκουμε να το επιταχύνουμε για το 2020», τονίζει ο κ. Μυλωνάς, καθώς η τράπεζα θέλει να αξιοποιήσει το σημερινό θετικό περιβάλλον στις αγορές και να εξυγιάνει ταχύτερα τον ισολογισμό της. Το Bloomberg υπενθυμίζει ότι οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων έχουν υποχωρήσει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, ενώ οι μετοχές της Εθνικής Τράπεζας έχουν απογειωθεί κατά 123% από τις αρχές του έτους, έναντι ανόδου 70% για το σύνολο του χρηματιστηρίου, «εν μέσω του ενθουσιασμού των επενδυτών για μία νέα κυβέρνηση, που θεωρείται

Το σχέδιο θα προχωρήσει το 2020 αντί για το 2021, τόνισε ο επικεφαλής της Εθνικής Τράπεζας στο Bloomberg.

πιο φιλική στο επενδυτή». Το κυβερνητικό σχέδιο για την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων, που περιλαμβάνει κρατικές εγγυήσεις στα πρότυπα του ιταλικού μοντέλου, θα μπορούσε να είναι, σύμφωνα με τον κ. Μυλωνά, «μία ελκυστική επιλογή για την Εθνική Τράπεζα, στον βαθμό που οι κρατικές εγγυήσεις θα αντισταθίσουν μόνιμα ένα τεράστιο ρίσκο για την τράπεζα». Η Εθνική έχει δεσμευθεί για τη δραστηριότητα μείωσης των κόκκινων δανείων έως και το 2022 και όπως εξηγεί ο κ. Μυλωνάς, «εάν προχωρήσει η τιτλοποίηση, στη συνέχεια η ΕΤΕ ενδεχομένως να προχωρήσει και σε μία νέα έκδοση ομολόγου Tier II. Η πρώτη έκδοση πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο και προς το παρόν δεν υπάρχει ανάγκη για νέα. Ηδη, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της τράπεζας είναι στο 17%, 100 μονάδες βάσης από το απαιτούμενο όριο», εξηγεί ο κ. Μυλωνάς.

Η πώληση της Εθνικής Ασφαλιστικής, που θα ξεκινήσει τις επόμενες δύο εβδομάδες, θα αποτελέσει περαιτέρω κεφαλαιακή τόνωση για την ΕΤΕ. Όπως σημειώνει ο CEO της ΕΤΕ, «προτιμούμε να έχουμε έναν επενδυτή αντί μιας δημόσιας προσφοράς μέσω του Χρηματιστηρίου. Αλλά εάν αυτή η διαδικασία αποτύχει, θα στραφούμε στη λύση του IPO το 2021». Αν και η χώρα θα χρειαστεί περισσότερες επενδύσεις από το εξωτερικό για να αφήσει οριστικά από τις αρχές του έτους, έναντι ανόδου 70% για το σύνολο του χρηματιστηρίου, «εν μέσω του ενθουσιασμού των επενδυτών για μία νέα κυβέρνηση, που θεωρείται

PROPERTY GALLERY

DREAMS

Building Connections.

REALITY

FREE CALLS **8000 83 84**
www.cypruspropertygallery.com

20 μέτρα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας

Επίσπευση διαδικασιών αδειοδότησης και ελαστικοποίηση ελέγχων περιλαμβάνει το αναπτυξιακό πολυνομοσχέδιο που προτείνει η κυβέρνηση

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Αρση σειράς περιορισμών, ειδικά σε ό,τι αφορά την άσκηση μεταποιητικών δραστηριοτήτων, θέσπιση συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων για την έκδοση των απαιτούμενων αδειών, ανάθεση αρκετών αρμοδιοτήτων στον ιδιωτικό τομέα –και που διαπερνά στο σύνολό του το αναπτυξιακό πολυνομοσχέδιο– και ελαστικοποίηση των ελέγχων αποτελούν τα βασικά συστατικά της «συνταγής» που προτείνει η νέα κυβέρνηση για τη δημιουργία ενός φιλικού προς τις επιχειρήσεις περιβάλλοντος.

Το κατά πόσον, βεβαίως, τα μέτρα τα οποία περιλαμβάνονται στο αναπτυξιακό πολυνομοσχέδιο υπό τον διακριτικό τίτλο «Επενδύσει στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις», που κατατέθηκε στη Βουλή τις πρώτες πρωινές ώρες της Πέμπτης, θα καταστήσουν την Ελλάδα δημοφιλή επενδυτικό προορισμό και θα βελτιώσουν την καθημερινότητα των επιχειρήσεων θα εξαρτηθεί τόσο από την ποιότητα και την ταχύτητα μετάβασης της δημόσιας διοίκησης στα νέα δεδομένα όσο και από την υπευθυνότητα που θα επιδείξει η επιχειρηματική κοινότητα, έτσι ώστε το

Προβλέπονται πειθαρχικές ποινές σε υπαλλήλους που καθυστερούν να εκδώσουν άδειες για στρατηγικές επενδύσεις.

περιβάλλον μεγαλύστερς «ελευθερίας», το οποίο επιχειρεί να διαμορφώσει η κυβέρνηση με το εν λόγω νομοσχέδιο, δεν θα μετατραπεί σε πεδίο ασοδοσίας.

Τα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος είναι τα ακόλουθα:

1. Για την πλνσιονότητα των οικονομικών δραστηριοτήτων δεν θα απαιτείται η αδειοδότηση λειτουργίας ούτε καν μέσω απλής γνωστοποίησης ή μέσω του καθεστώτος της έγκρισης λειτουργίας. Θα αρκεί η εγγραφή στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), η έκδοση ΑΦΜ και η εγγραφή στον ΕΦΚΑ. Στόχος της κυβέρνησης είναι η γνωστοποίηση και η έγκριση λειτουργίας να αποτελούν την εξαίρεση και όχι τον κανόνα. Έως 31/12/2020 θα καθοριστεί ποιες θα υπάγονται σε καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης λειτουργίας.

2. Εάν μια οικονομική δραστηριότητα που υπάγεται σε καθεστώς έγκρισης λειτουργίας εφαρμόζει συγκεκριμένα πρότυπα που θα καθοριστούν με δευτερογενή

Στο πολυνομοσχέδιο, που κατατέθηκε στη Βουλή τις πρώτες πρωινές ώρες της Πέμπτης, διευρύνονται οι κατηγορίες δραστηριοτήτων που επιτρέπεται να ενισχυθούν από τον αναπτυξιακό νόμο. Μεταξύ άλλων ενισχύονται η εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη, η άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου.

νομοθεσία, τότε μεταπηδά στο απλούστερο καθεστώς, αυτό της απλής γνωστοποίησης. Η πιστοποίηση συμμόρφωσης με τα πρότυπα θα γίνεται από δημοσίους και ιδιωτικούς φορείς.

3. Εάν μια επιχείρηση βρίσκεται εντός επιχειρηματικού πάρκου (Ε.Π.), τότε ξεκινάει να λειτουργεί με απλή γνωστοποίηση και δεν θα υπόκειται στο καθεστώς έγκρισης λειτουργίας.

4. Θα ισχύει απλή γνωστοποίηση και όχι καθεστώς έγκρισης για βιομηχανικές δραστηριότητες που εγκαθίστανται σε περιοχές στις οποίες ορίζονται χρήσεις γης για βιομηχανία - βιοτεχνία.

5. Στην απλή γνωστοποίηση θα υπάγονται και οι δραστηριότητες της υποκατηγορίας Α2 (ηπιότερες για το περιβάλλον), καθώς, επειδή ανήκουν στην κατηγορία αυτή, συνάγεται ότι έχουν λάβει έγκριση περιβαλλοντικών όρων.

6. Αυξάνεται σε 0,6 ο συντελεστής δόμησης για τις στρατηγικές επενδύσεις στη βιομηχανία, ανεξαρτήτως των θέσεων εργασίας που αυτές δημιουργούν.

7. Παρέχονται τα κίνητρα ενίσχυσης δαπανών στρατηγικών επενδύσεων με τη μορφή επιχορήγησης και στις περιπτώσεις πρόσληψης ατόμων με χρόνια πάθηση. Σήμερα το μέτρο περιορίζεται στους εργαζομένους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και στα άτομα με αναπηρία.

8. Ορίζεται ως επιβαρυντική περίπτωση για την επιβολή πειθαρχικής ποινής στον αρμόδιο υπάλληλο και στον προϊστάμενό του η άπρακτη παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας των 45 ημερολογιακών ημερών, για την έκδοση οποιασδήποτε απαιτούμενης άδειας που αφορά στρατηγική επένδυση.

9. Μειώνονται σε 30 εργάσιμες ημέρες οι προθεσμίες για την έκδοση αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) από 45 που είναι σήμερα το μέγιστο.

10. Η πιστοποίηση ολοκλήρωσης μιας επένδυσης που έχει ενταχθεί σε αναπτυξιακό νόμο επιτρέπεται να γίνεται από ελεγκτική εταιρεία ή ορκωτό λογιστή. Θα γίνεται δειγματοληπτικός έλεγχος.

11. Διευρύνονται οι κατηγορίες δραστηριοτήτων που επιτρέπεται να ενισχυθούν από τον αναπτυξιακό νόμο. Οι νέες κατηγορίες είναι οι ακόλουθες: εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη, άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου, καθώς και υποστηρικτικές υπηρεσίες για τα παραπάνω, ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες και δραστηριότητες προγραμματισμού ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών.

12. Εάν μια επιχείρηση που έχει ενταχθεί στον αναπτυξιακό νόμο υποπέσει σε παράβαση, δεν χρειάζεται να επιστρέψει το σύνολο της ενίσχυσης εάν κατά την περίοδο υλοποίησης της επένδυσης κάλυψε νόμιμα την ίδια συμμετοχή.

13. Επιτρέπει η ίδρυση βιομηχανιών μέσης όχλησης ακόμη και εντός της Αττικής, υπό την προϋπόθεση να είναι εντός οργανωμένων υποδοχέων (π.χ. εντός Ε.Π.).

14. Η εγκατάσταση επιχείρησης σε Ε.Π. μπορεί να γίνει και με σύσταση δικαιώματος επιφάνειας. Με αυτό τον τρόπο οι

επιχειρήσεις αποκτούν δικαίωμα εγκατάστασης χωρίς ένταση κεφαλαίου για την απόκτηση της γης, αλλά δυνάμενο να δοθεί ως εμπράγματι ασφάλεια για τη λήψη χρηματοδοτήσεων, ενώ αποκτούν την κυριότητα των βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

15. Καταργείται η εξαίρεση από τα φορολογικά κίνητρα που προβλέπονται για τη μετεγκατάσταση επιτερήσεων που έχουν τις εγκαταστάσεις τους εκτός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης σε Ε.Π. εντός αυτών.

16. Οι αγοραπωλησίες εκτάσεων προς τις εταιρείες ανάπτυξης επιχειρηματικών πάρκων (ΕΑΝΕΠ) και οι δωρεές εκτάσεων απαλλάσσονται από τον φόρο μεταβίβασης και τον φόρο δωρεάς. Η επιτερήση που ωφελείται αυτού του κινήτρου οφείλει για 5 χρόνια να μη μεταβιβάσει την έκταση σε τρίτον και να ασκεί εκεί δραστηριότητα.

17. Ο έλεγχος νομιμότητας, πληρότητας στοιχείων των εταιρειών, καθώς και οι εγκρίσεις πράξεων, όπως π.χ. οι συγχω-

νούσεις, δεν θα γίνονται πλέον από την Περιφέρεια αλλά από τις υπηρεσίες ΓΕΜΗ. Ο έλεγχος και η καταχώριση θα πρέπει να γίνονται εντός 5 εργάσιμων ημερών με ανώτατο όριο τις 21 ημέρες.

18. Στις υπηρεσίες ΓΕΜΗ πλέον συμπεριλαμβάνονται και οι συμβολαιογράφοι, ενώ πρώτα λειτουργούσαν μόνο ως υπηρεσίες μιας στάσης για ορισμένες νομικές μορφές επιχειρήσεων.

19. Θα καταχωρίζονται αυτοματοποιημένα, χωρίς δηλαδή τη διενέργεια ελέγχου πληρότητας ή ελέγχου νομιμότητας και θα δημοσιεύονται με μέρημα του υπόχρεου όλες οι πράξεις και τα στοιχεία των εταιρειών, εκτός από αυτά που αφορούν λύση, διαγραφή, αναβίωση της εταιρείας ή τροποποίηση του καταστατικού της. Επίσης, εξαιρούνται της αυτοματοποιημένης καταχώρισης οι πράξεις εταιρικών μετασχηματισμών (π.χ. συγχωνεύσεις).

20. Παρτείνεται έως τις 31/12/2020 η προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδυτικών έργων των αναπτυξιακών νόμων.

Μπαίνει τάξη στα διαδικτυακά παιχνίδια

Του ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ

Με στόχο να βάλει πολύ γρήγορα τέλος στο στρεβλό καθεστώς λειτουργίας της αγοράς των τυχερών παιχνιδιών μέσω Διαδικτύου στην Ελλάδα, επιχειρεί η κυβέρνηση. Παράλληλα, με τις διατάξεις του πολυνομοσχεδίου που κατατέθηκε χθες στη Βουλή, επιχειρεί να βάλει τάξη στην υφιστάμενη αγορά, η οποία σε μεγάλο βαθμό κρίθηκε ότι λειτουργεί αντισυνταγματικά από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Έτσι, με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου που θα ψηφιστεί μέσα στις επόμενες εβδομάδες, ο ΟΠΑΠ θα μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί την υπηρεσία pamestoixima.gr, την οποία πριν από λίγους μήνες το ΣτΕ έκρινε αντισυνταγματική. Ο ΟΠΑΠ θα μπορεί να λειτουργεί την υπηρεσία του διαδικτυακού στοιχηματισμού μέχρι

Το νέο αδειοδοτικό καθεστώς προβλέπει κόστος άδειας 3 εκατ. για τον διαδικτυακό στοιχηματισμό και 2 εκατ. για τα λοιπά online παιχνίδια.

τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, που ορίζεται για 31 Μαρτίου 2020. Το ίδιο ισχύει για όλους τους ανταγωνιστές του, οι οποίοι προσφέρουν σήμερα στην ελληνική αγορά τυχερά παιχνίδια μέσω Διαδικτύου. Αναφερόμαστε στους 24 παρόχους οι οποίοι το 2011 είχαν ενταχθεί στο προσωρινό καθεστώς και το οποίο επίσης το ΣτΕ απεφάνθη ότι λειτουργεί αντισυνταγματικά. Έτσι, με τις νέες διατάξεις η κυβέρνηση παρέχει ένα μικρό περιθώριο λειτουργίας της αγοράς των τυχερών παιχνιδιών Διαδικτύου, το οποίο όμως θέλει πολύ γρήγορα να τερματίσει.

Εκπρόσωποι των εταιρειών αναφέρουν ότι το περιθώριο προσαρμογής που παρέχει η κυβέρνηση για τη μετάβαση στο νέο καθεστώς είναι πολύ στενό. Οι ίδιοι επισημαίνουν ότι μόνον ο κανονισμός διενέργειας των τυχερών παιχνιδιών μέσω Διαδικτύου απαιτεί κοινοποίηση στην Ε.Ε. διάρκειας 3 έως 4 μηνών. Στελέχη ωστόσο

Με τις νέες διατάξεις, η κυβέρνηση παρέχει ένα μικρό περιθώριο λειτουργίας της αγοράς των τυχερών παιχνιδιών Διαδικτύου, το οποίο όμως θέλει πολύ γρήγορα να τερματίσει.

κοντά στην Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (ΕΕΕΠ) αναφέρουν ότι η διαδικασία είναι σχεδόν έτοιμη και αμέσως μετά την ψήφιση των διατάξεων του πολυνομοσχεδίου θα γίνει η κατάθεση του κανονισμού στις υπηρεσίες της Ε.Ε.

Επίσης, με βάση τις διατάξεις του πολυνομοσχεδίου, η κυβέρνηση φαίνεται να διατηρεί υψηλά τον πήχυ για όσες επιχειρήσεις επιθυμούν να ενταχθούν στο νέο καθεστώς. Ο πήχυς αυτός ανέρχεται σε περίπου 5,5 εκατ. ευρώ για την απόκτηση της 7ετούς άδειας με τη συνοδευόμενη εγγυητική επιστολή και επιπλέον φορολογία 35% επί των ακαθάριστων εσόδων (Gross Gaming Revenues Tax, GGR Tax). Επίσης, επιβάλλει φορολογία 10% έως 15% επί των κερδών των παικτών, ανάλογα με το ύψος, όπως ακριβώς ισχύει με τον ΟΠΑΠ στα επίγεια παιχνίδια.

Ακόμη επιβάλλει φόρο επί των κερδών της επιτερήσεως ίσο με εκείνο κάθε άλλης

εταιρείας με έδρα την Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι επιτρέπεται τη λειτουργία επιτερήσεων που έχουν έδρα εκτός Ελλάδος. Το τελευταίο, σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, δεν θα είναι εύκολο να υλοποιηθεί, καθώς θεωρείται δύσκολος ο επιμερισμός των λειτουργικών εξόδων μιας δραστηριότητας που αφορά την Ελλάδα, από μια επιτερήση με έδρα το εξωτερικό (π.χ. τη Μάλτα) και δραστηριότητες σε πολλές χώρες της Ευρώπης. Σημειώνεται ότι με βάση τις διατάξεις του πολυνομοσχεδίου, θα μπορεί μια εταιρεία να προσφέρει υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών από το εξωτερικό, αρκεί να χρησιμοποιεί στους ιστοτόπους ονοματοδοσία τύπου «.gr» και να διατηρεί (online real time) διασύνδεση με τους υπολογιστές της ΕΕΕΠ.

Παράγοντες της αγοράς χαρακτηρίζουν το φορολογικό καθεστώς που φέρνει η κυβέρνηση στους παρόχους υπηρεσιών διαδικτυακών τυχερών παιχνιδιών το δεύτερο

πιο βαρύ, μετά εκείνο της Γαλλίας. Ουσιαστικά, με τα προαναφερόμενα κόστη, επιτερήσεις με ακαθάριστα έσοδα (GGR) λιγότερα των 10 εκατ. ευρώ ετησίως αποκλείονται και επομένως το σχέδιο νόμου ανοίγει την αγορά μόνον για τους μεγάλους του κλάδου και με ισχυρή παρουσία στη διεθνή αγορά. Υπενθυμίζεται ότι το νέο αδειοδοτικό καθεστώς προβλέπει κόστος άδειας 3 εκατ. ευρώ για τον διαδικτυακό στοιχηματισμό και 2 εκατ. ευρώ για τα λοιπά διαδικτυακά παιχνίδια. Στα «λοιπά» περιλαμβάνονται τα ζωντανά παιχνίδια καζίνο και τα τύπου «φρουτάκια», που βασίζονται σε γεννήτριες τυχαίων αριθμών (καθαρά παιχνίδια τύπου). Εκτιμάται ότι όσοι αποκτούν άδειες, θα το πράξουν και για τις δύο βασικές κατηγορίες παιχνιδιών. Η διαδικασία αδειοδότησης είναι ανοικτή και κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορεί να λάβει άδεια χωρίς διαγωνισμό, αρκεί να συμμορφώνεται προς το νέο θεσμικό πλαίσιο.

Αυξάνονται οι μισθοί υψηλόβαθμων στελεχών στις μεγάλες ΔΕΚΟ

Τον δρόμο για την αύξηση των αποζημιώσεων που δίδονται στα στελέχη των μεγάλων ΔΕΚΟ ανοίγει το πολυνομοσχέδιο της κυβέρνησης. Το τελευταίο άρθρο (αρ. 212) του σχεδίου νόμου που κατατέθηκε χθες στη Βουλή, εξαίρει τις ΔΕΚΟ που είτε έχουν έσοδα άνω των 100 εκατ. ευρώ είτε απασχολούν πάνω από 3.000 εργαζομένους από τη διάταξη που θέτει ως ανώτατο πλαφόν αμοιβών για τα στελέχη τους τις αμοιβές που λαμβάνει ο γενικός γραμματέας ενός υπουργείου (ν. 4354/2015, αρ. 22, παρ. 1). Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση αφορά αποκλειστικά τις ΔΕΚΟ που έχουν μεταβιβαστεί στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ). Ουσιαστικά δηλαδή στη ρύθμιση εμπύπτουν η ΔΕΗ, ο ΟΑΣΑ με τις θυγατρικές του ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ, τα ΕΛΤΑ, η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ.

Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, οι πρόεδροι, οι διευθύνοντες σύμβουλοι και ο εντεταλμένος σύμβουλος των ανωτέρω ΔΕΚΟ εντάσσονται στις εξαίρεσεις του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 και πλέον θα μπορούν να λάβουν έως και το 90% των αμοιβών που λαμβάνουν οι επικεφαλής των ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας, οι επικεφαλής των ανεξάρτητων αρχών τα μέλη του ΝΣΚ κ.ά. Στην πράξη, οι ακαθάριστες αποδοχές των μάντζερ των μεγάλων ΔΕΚΟ του υπερταμείου θα μπορούν να φτάσουν τις 7.500 ευρώ τον μήνα από περίπου 4.600 ευρώ που είναι σήμερα.

Την απόφαση για την αποζημίωση του στελέχους πλέον θα λαμβάνει η γενική συνέλευση των μετόχων της επιτερήσεως (ΔΕΚΟ) και όχι μέσω Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) οι συναρμόδιοι υπουργοί, όπως ισχύει μέχρι σήμερα.

«Οι εν γένει αποδοχές και πρόσθετες μεταβλητές αμοιβών, απολα-

Οι ακαθάριστες αποδοχές θα μπορούν να φθάσουν τις 7.500 ευρώ τον μήνα από 4.600 ευρώ σήμερα.

βών και αποζημιώσεων των ανωτέρων προσώπων καθορίζονται σύμφωνα με συγκεκριμένους ποσοτικούς και ποσοτικούς δείκτες αποδόσεων και δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 90% του ανωτάτου ορίου των αποδοχών των δικαστικών λειτουργιών και του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (δηλαδή 8.314,56 ευρώ x 90% = 7.483,1 ευρώ), αναφέρει χαρακτηριστικά η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, επί του σχετικού νομοσχεδίου.

«Γκάζι» για άδειες

Σημαντική ώθηση στην επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης των εν λόγω επενδύσεων αναμένεται να δοθεί από τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο αναπτυξιακό πολυνομοσχέδιο. Προβλέπεται και προσωρινή παύση 3 μηνών στους αρμόδιους υπαλλήλους, οι οποίοι δεν θα αποστέλλουν εντός 45 ημερών τις απαιτούμενες άδειες.

Στη Σπτεία

Επενδυτή-αγοραστή αναζητεί η «Ικτίνος» για την επένδυση της στην περιοχή της Σπτείας. Το έργο είναι αδειοδοτικά ώριμο και εκτιμάται ότι μπορεί πλέον να προσελκύσει επενδυτές, οι οποίοι θα αναλάβουν τη χρηματοδότηση της υλοποίησής του. Χρειάστηκε να περάσουν δύο δεκαετίες για να συγκεντρωθούν τα απαιτούμενα έγγραφα.

Στη Μύκονο

Επενδύσεις για την ανάπτυξη σύγχρονων τουριστικών υποδομών ύψους άνω των 150 εκατ. δρομολογούνται και στη Μύκονο. Περί τα 100 εκατ. ευρώ θα επενδύσει η Intracom Holdings σε κοινοπραξία με τη βρετανική London & Regional για την κατασκευή ξενοδοχείου 150 κλινών στο Καλό Λιβάδι, που θα πλαισιώνεται και από υπερπολυτελείς βίλες.

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το στοίχημα των 4 δισ. στον ακριβό τουρισμό

Εντεκα υπερπολυτελή θέρετρα με ξενοδοχεία 5 αστέρων, βίλες, μαρίνες και γήπεδα γκολφ – Πού θα γίνουν

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΖΑΝΟΓΛΟΥ**

Εντεκα σύνθετα τουριστικά καταλύματα, που αντιπροσωπεύουν συνολικό ύψος επένδυσης που προσεγγίζει τα 4 δισ. ευρώ, βρίσκονται αυτήν την περίοδο στον «προθάλαμο» της εκκίνησης, αποτελώντας μια πολύτιμη «μαγιά» για την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και στην Περιφέρεια. Πρόκειται για έργα που αφορούν πολυτελείς ξενοδοχειακές μονάδες, κατοικίες, βίλες, μαρίνες και γήπεδα γκολφ σε πληθώρα περιοχών της χώρας, από τη Δυτική Ελλάδα (Κέρκυρα, Ιθάκη, Σκορπιός), μέχρι την πειραιωτική χώρα (Αταλάντη, Φθιώτιδας, Κοιλάδα Αργολίδας) και από την Κρήτη και τη Ρόδο μέχρι τις Κυκλάδες (Μύκονος, Κέα).

Η πλειονότητα των σχεδίων αυτών «μετράει» ακόμα και δεκαετίες γραφειο-

κρατικών εμποδίων στις «πλάτες» τους και όπως επισημαίνουν στελέχη της αγοράς ακινήτων, αν έστω και κάποια εξ αυτών είχαν ολοκληρωθεί πριν από την έλευση της οικονομικής κρίσης, τότε οι συνέπειές της θα μπορούσαν να είναι πιο σοβαρές, τουλάχιστον για μερικές περιοχές της χώρας, καθώς, όπως αποδείχθηκε, η ζήτηση για υψηλού επιπέδου τουριστικές υπηρεσίες είναι διαχρονική. Παράλληλα, τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα προσφέρουν τη δυνατότητα επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου από τους έξι στους εννέα μήνες ετησίως, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την απασχόληση.

Σήμερα, έπειτα από χρόνια προσπάθειών, φαίνεται πως τα περισσότερα από τα παραπάνω σχέδια βαδίζουν προς την αφετηρία, με αποτέλεσμα τα επόμενα χρόνια να είναι εφικτή η πλήρης αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος της χώρας και η ενίσχυση των εσόδων από τον κλάδο, χωρίς να υπολογίζεται και η εισροή εκατομμυρίων ευρώ από το εξωτερικό, μέσω των πωλήσεων/ενοικιασίων των χιλιάδων πολυτελών κατοικιών που θα περιλαμβάνονται στα εν λόγω θέρετρα. Στο πλαίσιο αυτό, σε τροχιά υλοποίησης έχουν τεθεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών δύο νέα έργα. Ο λόγος για την ανάπλαση του περιφημου Σκορπιού στο Ιόνιο Πέλαγος, απέναντι

Η νέα γενιά τουριστικών επενδύσεων στοχεύει να προσελκύσει τουρίστες με υψηλά εισοδήματα.

μηση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος της χώρας και η ενίσχυση των εσόδων από τον κλάδο, χωρίς να υπολογίζεται και η εισροή εκατομμυρίων ευρώ από το εξωτερικό, μέσω των πωλήσεων/ενοικιασίων των χιλιάδων πολυτελών κατοικιών που θα περιλαμβάνονται στα εν λόγω θέρετρα. Στο πλαίσιο αυτό, σε τροχιά υλοποίησης έχουν τεθεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών δύο νέα έργα. Ο λόγος για την ανάπλαση του περιφημου Σκορπιού στο Ιόνιο Πέλαγος, απέναντι

από τη Λευκάδα, αλλά και για την κατασκευή του υπερπολυτελούς θερέτρου One & Only στην Κέα. Στην περίπτωση του Σκορπιού, η αποδοχή του έργου από την τοπική κοινωνία και την Τοπική Αυτοδιοίκηση διαδραμάτισε καταλυτικό ρόλο στην επιτάχυνση της αδειοδοτικής διαδικασίας της επένδυσης των 165 εκατ. ευρώ από τον Ρώσο δισεκατομμυριούχο Ντμίτρι Ριμπολόβλεφ, ο οποίος απέκτησε το νησί το 2013 από την Αθηνά Ωνάση καταβάλλοντας τίμημα που εκτιμάται ότι ανήλθε σε 120 εκατ. ευρώ.

Στο επίκεντρο της επένδυσης αναμένεται να βρεθεί η κατασκευή 20-22 πολυτελών ξενοκτικών κατοικιών, επιφάνειας που θα κυμαίνονται από 500 τ.μ. έως 1.200 τ.μ. η κάθε μία και συνολική δυναμικότητα της τάξεως των 48 κλινών, οι οποίες θα πλαισιωθούν από εστιατόρια, σπα και ένα

προπονητικό κέντρο, όπως ασφαλώς και από μαρίνα για τον ελλιμενισμό των σκαφών των επισκεπτών. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι βίλες θα εκμισθώνονται, στο πλαίσιο ενός προγράμματος συνδρομής (club), για λίγους και εκλεκτούς. Οι πρόσθετες εργασίες έχουν ήδη ξεκινήσει και τους επόμενους μήνες θα αρχίσουν και οι χωματουργικές εργασίες.

Τον προηγούμενο Ιούλιο ξεκίνησε και η κατασκευή του One & Only Kea Island, επένδυση της τάξεως των 150 εκατ. από την Dolphin Capital Investors του κ. Μίλτου Καμπουρίδη στο νησί της Κέας (Τζία). Η επένδυση αφορά την ανάπτυξη πολυτελών ξενοδοχειακών μονάδων, 75 δωματίων και παραθεριστικών κατοικιών, εκ των οποίων ένας μικρός αριθμός θα διατεθεί προς πώληση, φέροντας την επωνυμία One & Only Private Homes.

Ξεμπλόκαραν μετά 5 έτη οι επενδύσεις στην Αφάντου και στην Κασσιόπη

Τις επόμενες εβδομάδες αναμένεται και η έκδοση των οικοδομικών αδειών του έτερου επενδυτικού έργου της Dolphin στην Ελλάδα. Αυτό βρίσκεται στην περιοχή της Κοιλάδας στην Ερμιονίδα Αργολίδας. Πρόκειται για το έργο Kilada Hills, επένδυση ύψους 420 εκατ. από την Dolphin Capital Investors Ltd.

Σύμφωνα με πληροφορίες, η διαδικασία έκδοσης των οικοδομικών αδειών προχωράει κανονικά και αναμένεται να ολοκληρωθεί το αργότερο εντός των προσεχών δύο μηνών. Στην έκταση των 2.100 στρεμμάτων δρομολογείται η ανάπτυξη υπερπολυτελούς ξενοδοχειακής μονάδας, επιφάνειας της τάξεως των 30.000 τ.μ., όπως επίσης και 320 επαύλων, 100 βιλών

και 28 κατοικιών. Παράλληλα, θα δημιουργηθεί γήπεδο γκολφ 18 οπών. Με βάση το χωροταξικό που έχει εγκρίνει το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ), επιτρέπεται η ανοικοδόμηση 178.428 τ.μ. κατοικιών και 207.578 τ.μ. για τις λοιπές εγκαταστάσεις.

Από τα έργα που επίσης «ξεκόλλησαν» έπειτα από πέντε και έξι χρόνια εμποδίων, είναι οι επενδύσεις στην Κασσιόπη της Κέρκυρας, όπως και η επένδυση στην Αφάντου της Ρόδου, αμφότερα δημόσιες εκτάσεις που πωλήθηκαν στο πλαίσιο διαγωνισμών από το ΤΑΙΠΕΔ το 2013 και το 2014.

Στην περίπτωση της Αφάντου, η επένδυση των 300 εκατ. από το επενδυτικό

Αναμένεται η έκδοση των οικοδομικών αδειών του έργου της Dolphin στην Ερμιονίδα Αργολίδας, ύψους 420 εκατ.

σχήμα Μ.Α. Angeliades και Τ.Ν. Aegean Sun Investments Limited φαίνεται πως οδεύει πλέον προς το τελικό στάδιο αδειοδότησης, καθώς παρατηρείται μεγάλη επιτάχυνση από τον Ιούλιο και μετά. Με δεδομένο ότι το ακίνητο περιλαμβάνει γήπεδο γκολφ 18 οπών, που σχεδιάστηκε από τον Donald Herradine και λειτουργεί από το 1973, έμφαση θα δοθεί στη δημι-

ουργία ενός πολυτελούς τουριστικού προ-όντος, που θα περιλαμβάνει ξενοδοχεία και μερικές πολυτελείς κατοικίες. Η έκδοση της οικοδομικής άδειας αναμένεται εντός του 2020.

Αντίστοιχα, στην Κέρκυρα, φαίνεται πως ολοκληρώνεται η πολυτελής «περίπτεση» της αμερικανικής NCH Capital για την αξιοποίηση της έκτασης των 490 στρεμμάτων στην Κασσιόπη, μια επένδυση άνω των 100 εκατ. Σε πρώτη φάση προβλέπεται η κατασκευή ενός ξενοδοχείου πέντε αστέρων και δυναμικότητας 90 δωματίων και 180 κλινών. Παράλληλα με τις 76 σουίτες θα κατασκευαστούν και 21 ανεξάρτητες κατοικίες, σε συνεργασία με διεθνή ξενοδοχειακό όμιλο. Σε δεύτερη

φάση θα αναπτυχθούν επιπλέον 19 βίλες, ενώ το τρίτο στάδιο της επένδυσης προβλέπει την κατασκευή μαρίνας ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής με 57 θέσεις.

Στο τροχιά αδειοδότησης βρίσκεται και το θέρετρο Ιτανός ΓΑΙΑ στη Σπτεία της Κρήτης (περιοχή Κάβο Σίδερο). Αυτήν την περίοδο ολοκληρώνεται η Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την Minoan Group Ltd., η έγκριση της οποίας είναι το τελευταίο βήμα πριν από την έκδοση των οικοδομικών αδειών. Με βάση την πολεοδομική μελέτη, που έχει γίνει και έχει την έγκριση και του Συμβουλίου της Επικρατείας, η επένδυση των 270 εκατ. προβλέπει την οικοδόμηση περίπου 108.000 τ.μ.

Τα σχέδια σε Αταλάντη, Ιθάκη, Ελούντα – Εως 2 εκατ. θα πωλούνται πολυτελείς κατοικίες

Την κρατική αρωγή για επιτάχυνση των διαδικασιών αναμένουν άλλες δύο σημαντικές τουριστικές επενδύσεις σε Αταλάντη και Ιθάκη. Στην πρώτη περίπτωση μάλιστα φαίνεται ότι το ζήτημα είναι έως και επίγειο, δεδομένου ότι οι επενδυτές του έργου του 1,3 δισ. ευρώ εμφανίζονται έτοιμοι να αποχωρήσουν, έπειτα από δέκα και πλέον χρόνια υπομονής. Το έργο αφορά την αξιοποίηση έκτασης 12.500 στρεμμάτων από την εταιρεία Λοκρός ΕΠΕ. Η τελευταία αποτελεί το «όχημα» που λειτουργεί για λογαριασμό των βρετανικών συμφερόντων επενδυτικών ομίλων Eurora Capital και Prufrock Investments, δηλαδή τους φορείς της επένδυσης. Η Eurora Capital αποτελεί μέλος του Rockefeller Group, το οποίο ανήκει στη Mitsubishi Estate Co, η οποία είναι μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες ανάπτυξης ακινήτων στην Ιαπωνία, με αντικείμενο τη διαχείριση ακινήτων περιουσίας και τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό έργων real estate. Παρότι η πολεοδομική

της έκτασης έχει ολοκληρωθεί και το σχετικό Προεδρικό Διάταγμα δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ ήδη από τον προηγούμενο Ιανουάριο, εξακολουθεί να παρατηρείται αδράνεια των δημόσιων υπηρεσιών στη δρομολόγηση των επόμενων βημάτων, προκειμένου να εκδοθεί και η οικοδομική άδεια, με αποτέλεσμα να έχει αρχίσει να δημιουργείται έντονη δυσφορία μεταξύ των επενδυτών.

Η έκταση βρίσκεται στην περιοχή Εξαρχος του Δήμου Λοκρών Φθιώτιδας, περίπου 10 χλμ. από τη θάλασσα. Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει τη σταδιακή ανάπτυξη (σε διάφορες φάσεις) πεντάστερων ξενοδοχείων και κατοικιών, συνολικής δυναμικότητας 8.872 κλινών. Οι 2.990 κλίνες θα είναι στα ξενοδοχειακά συγκροτήματα και οι 5.882 σε 3.306 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες, που μπορεί να πωληθούν ή να εκμισθωθούν. Με βάση τα μέχρι στιγμής δεδομένα, είναι πιθανή η έναρξη των εργασιών εντός του πρώτου εξαμήνου του 2020.

Αντίστοιχα, κινητικότητα παρατηρείται το τελευταίο διάστημα και για την αξιοποίηση έκτασης 1.555 στρεμμάτων στο

νότιο τμήμα της Ιθάκης (Κοινότητα Περαχωρίου). Πρόκειται για επένδυση πλυσίον των 500 εκατ. που προωθεί η εταιρεία

Smender Limited, με στόχο την ένταξη της στη νομοθεσία περί στρατηγικών επενδύσεων. Στόχος είναι η ανάπτυξη ενός σύνθετου τουριστικού καταλύματος επιφάνειας 79.200 τ.μ. (περίπου 5% της έκτασης), το οποίο θα περιλαμβάνει ξενοδοχείο, μαρίνα, κατοικίες (σε δύο διαφορετικά σημεία) και σειρά από συμπληρωματικές/υποστηρικτικές εγκαταστάσεις. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι επενδυτές είναι ελληνικών συμφερόντων. Αντιθέτως στην Ελούντα της Κρήτης, όπου δρομολογείται έτερο θέρετρο κόστους άνω των 450 εκατ. από την Mium Hellas, ο επενδυτής είναι ο Ρώσος Βιτάλι Μπορίσοφ. Η αδειοδοτική διαδικασία έχει προχωρήσει σημαντικά τον τελευταίο χρόνο, καθώς πριν από λίγες εβδομάδες εγκρίθηκε από τον Δήμο Αγίου Νικολάου η αδειοδότηση της μαρίνας του συγκροτήματος.

Λίγους μήνες νωρίτερα και συγκεκριμένα τον προηγούμενο Δεκέμβριο, είχε προηγηθεί η έγκριση από το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης της στρατηγικής με-

λέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Αυτήν την περίοδο προχωράει η ολοκλήρωση και η έγκριση του απαιτούμενου ΕΕΣΧΑΕ (Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων). Στη συνέχεια θα πρέπει να υποβληθεί και να εγκριθεί η πολεοδομική μελέτη, ώστε να καταστεί εφικτή η έκδοση των οικοδομικών αδειών.

Στον πυρήνα της επένδυσης περιλαμβάνεται η αξιοποίηση παραθαλάσσιας έκτασης 1.200 στρεμμάτων, η οποία αποτελείται από μία ενιαία των 1.000 στρεμμάτων και έξι περιφερειακές επιπλέον 200 στρεμμάτων. Στο μεγάλο οικόπεδο δρομολογείται η ανάπτυξη πεντάστερων ξενοδοχειακών μονάδων, δυναμικότητας 200 κλινών, για την οποία διεξάγονται συζητήσεις για τη λειτουργία της από τη Four Seasons ή τη Fairmont. Πέραν του ξενοδοχείου, θα αναπτυχθούν και τουριστικές κατοικίες, οι οποίες θα πωλούνται σε τιμές από 250.000 ευρώ μέχρι 2 εκατ. ευρώ.

Εβαλαν πωλητήριο σε ακίνητα «φιλέτα»

Ξεχωρίζουν το πρώην κτίριο του ΔΟΛ και το Odeon Starcity στη λεωφ. Συγγρού

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Ακίνητα «φιλέτα» αξίας εκατοντάδων ε-κατομμυρίων ευρώ αναμένεται να διατεθούν προς πώληση κατά τη διάρκεια των προσεχών μηνών, καθώς τράπεζες, αλλά και επενδυτικά funds που αγόρασαν χαρτοφυλάκια δανείων με εξασφαλίσεις σε ακίνητα, εντατικοποιούν τη σχετική διαδικασία, προκειμένου να επωφεληθούν από τη βελτιωμένη οικονομική συγκυρία και τη «δίψα» των θεσμικών επενδυτών για περισσότερα και μεγαλύτερα ακίνητα και να έτσι εξασφαλίσουν υψηλότερο τίμημα.

Το μεγάλο ενδιαφέρον που συγκέντρωσε πριν από δύο μήνες η διάθεση δεκάδων ακινήτων της Bain Capital έδειξε, άλλωστε, τον δρόμο. Υπενθυμίζεται ότι πρόκειται για ακίνητα τα οποία αποτελούσαν εξασφαλίσεις των κόκκινων δανείων που εξαγόρασε τον Μάιο του 2018 το επενδυτικό fund από την Τράπεζα Πειραιώς, έναντι ποσού 432 εκατ. ευρώ. Συνολικά διατέθηκαν δεκάδες ακίνητα, συνολικής αξίας 40 εκατ. ευρώ, μεταξύ των οποίων κτίριο γραφείων στην οδό Θεώνος 6, όπισθεν της Πλατείας Συντάγματος, το οποίο μισθώνεται στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Α-νασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD). Αντιστοίχως, μεγάλο ενδιαφέρον και υψηλές προσφορές συγκέντρωσε και το έτερο κτίριο γραφείων και εκπαιδύσεων του σχετικού χαρτοφυλακίου. Πρόκειται για κτίριο που βρίσκεται στην οδό Ξέκερη στο Κολωνάκι, στη συμβολή της με τη Βασ. Σοφίας, και το οποίο μισθώνεται από το Ιδρυμα της Βουλής των Ελλάνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημο-

κρατία. Από το ίδιο «πακέτο» η Trastor ΑΕΕΑΠ απέκτησε αποθήκη στην περιοχή Μελίσσια στον Ασπρόπυργο, συνολικής επιφάνειας 5.678,86 τ.μ., η οποία αποτελείται από ισόγειο χώρο αποθήκευσης και όροφο γραφείων.

Το ύψος της επένδυσης ανήλθε σε 3,07 εκατ. ευρώ, ενώ, σύμφωνα με πληροφορίες, το ακίνητο είναι μισθωμένο στην εταιρεία Seagull.

Επίσης, η εισηγμένη απέκτησε και κτίριο γραφείων στα Βριλήσσια, αντι ποσού 5,75 εκατ. ευρώ. Πρόκειται για έαυτοτελές ακίνητο επιφάνειας 4.000 τ.μ., στη συμβολή της Αττικής Οδού με την οδό Προποντιδός, που μισθώνεται από τη φαρμακευτική εταιρεία Bristol-Myers Squibb.

Σύμφωνα με πληροφορίες, τις επόμενες ημέρες θα διατεθεί προς πώληση άλλο ένα πακέτο από τέσσερα ακίνητα εισοδήματος από την Bain Capital.

Παράλληλα, η Εθνική Leasing έχει ήδη ξεκινήσει τη διαδικασία διάθεσης ακόμα δύο «φιλέτων», με την ελάχιστη τιμή προσφοράς τους να ορίζεται σε 42 εκατ. ευρώ. Το πλέον σημαντικό ακίνητο βρίσκεται επί της λεωφόρου Συγγρού 111. Πριν από λίγες εβδομάδες, το πολυώροφο κτίριο ψυχαγωγίας διέκοψε τη λειτουργία του, ως αποτέλεσμα της συμφωνίας εξγιάνονς της «Δρομέας Ακινήτων» του ομίλου Κοντέλλα με τις πιστώτριες τράπεζες. Η «Δρομέας» ήταν ο μισθωτής του ακινήτου των 8.000 τ.μ. (πλέον 12.800 τ.μ. υπογείων).

Τα γραφεία που στέγαζαν στο παρελθόν τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη, στην οδό Μιχαλακοπούλου 80, βγαίνουν προς πώληση, με τον σχετικό πλειοδοτικό διαγωνισμό να είναι προγραμματισμένος για το τέλος του μήνα.

Πλέον, το ακίνητο θα αναζητήσει νέο ιδιοκτήτη (η ελάχιστη τιμή πώλησης έχει οριστεί σε 20 εκατ. ευρώ), ενώ πιθανότατα διαφοροποίηση θα γίνει και στη χρήση, καθώς η περιοχή ενδείκνυται τόσο για κτίριο γραφείων, όσο και για ξενοδοχείο. Το έτερο σημαντικό ακίνητο που οδεύει προς πώληση για πολλοστή φορά είναι τα γραφεία που στέγαζαν στο παρελθόν τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη στην οδό Μιχαλακοπούλου 80. Πρόκειται για κτίριο 22 εκατ. ευρώ, με τον σχετικό πλειοδοτικό διαγωνισμό να είναι διατηρήσει την υφιστάμενη χρήση γραφείων ή ακόμα και να μετατραπεί σε ξενοδοχείο.

Η Εθνική Leasing το απέκτησε στις αρχές της δεκαετίας, στο πλαίσιο σχετικής συμφωνίας πώλησης και επαναμίσθωσης έναντι 26 εκατ. ευρώ. Με δεδομένο ότι πλέον επικρατεί η απευθείας πώληση του κτιρίου και όχι η μακροχρόνια εκμετάλλευσή του μέσω καταβολής ετήσιου μισθώματος, όπως έγινε στο πρόσφοτο παρελθόν, εκτιμάται ότι θα είναι ευκολότερη η διάθεσή του.

Επενδύσεις 600 εκατ. εντός του 2019

Με βάση τις μέχρι στιγμής ενδείξεις, το 2019 θα αποτελέσει ακόμα ένα δυναμικό έτος για τις αγοραπωλησίες ακινήτων εισοδήματος, καθώς εκτιμάται ότι μέχρι να εκπνεύσει το έτος θα έχουν τοποθετηθεί κεφάλαια ύψους άνω των 600 εκατ. ευρώ, χωρίς να υπολογίζονται αναπτύξεις νέων κτιρίων και ανακατασκευές υφιστάμενων. Μάλιστα, σύμφωνα με στελέχη του κλάδου, το τελικό ποσό θα ξεφύγει από το μέγεθος και την αξία των ακινήτων που θα «πέσουν» στην αγορά και όχι από τη ζήτηση των επενδυτών, η οποία είναι δεδομένη και ιδιαίτερα «ζωηρή».

Στο πλαίσιο αυτό, οι εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητα περιουσία, που αποτελούν κατεξοχήν εκφραστές αυτής της ζήτησης, δρομολογούν σειρά αυξησων μετοχικού κεφαλαίου, προκειμένου να ενισχυθούν κεφαλαιακά ενόψει του νέου επενδυτικού τους «μπαράζι». Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η πρόσφατη κίνηση της διοίκησης Trastor να εγκρίνει τη δεύτερη διαδοχική αύξηση κεφαλαίου, λίγους μήνες μετά την πρώτη. Όπως έγινε γνωστό εντός της εβδομάδας,

Οι εταιρείες του κλάδου προχωρούν σε αυξήσεις κεφαλαίου για να υλοποιήσουν τα επενδυτικά τους σχέδια.

η εισηγμένη θα προχωρήσει σε αύξηση μέχρι του ποσού των 72,6 εκατ. ευρώ, με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων και έκδοση ενός μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου (ΜΟΔ), ύψους 41,08 εκατ. ευρώ, το οποίο θα καλυφθεί αποκλειστικά από τον βασικό μέτοχο, δηλαδή τον αμερικανικό επενδυτικό όμιλο Varde Partners (μέσω της θυγατρικής Wert Red). Πρόκειται για ένα δάνειο-γέφυρα, το οποίο θα λειτουργήσει ως ενδιάμεση χρηματοδότηση, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία της αύξησης κεφαλαίου. Προφανής στόχος είναι η παροχή άμεσας ρευστότητας, με δεδομένη την έντονη κινητικότητα

της εταιρείας στην αγορά, έχοντας συμφωνήσει για την εξαγορά σειράς νέων ακινήτων το τελευταίο δίμηνο, με το συνολικό τίμημα να ξεπερνάει τα 16 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, η Prodea Investments σχεδιάζει αύξηση κεφαλαίου της τάξεως των 500 εκατ. ευρώ (κατ' ελάχιστον), προκειμένου να υλοποιήσει το επόμενο στάδιο του επενδυτικού της πλάνου, που θα τη φέρει στην κορυφή των εταιρειών του κλάδου στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάζεται η ανάπτυξη και η εξαγορά ενός χαρτοφυλακίου ακινήτων συνολικής αξίας άνω των 800 εκατ. ευρώ, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων βρίσκεται εντός ελληνικών συνόρων.

Αντίστοιχα, η Briq Properties του ομίλου Infoquest δρομολογεί τον υπερδιπλασιασμό της αξίας του επενδυτικού της χαρτοφυλακίου, από τα 44 εκατ. ευρώ που είναι σήμερα σε περίπου 100 εκατ. ευρώ. Για τον σκοπό αυτό θα προχωρήσει στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 50 εκατ. ευρώ.

Μάχη μεταξύ των σούπερ μάρκετ για την κυριαρχία στην αγορά

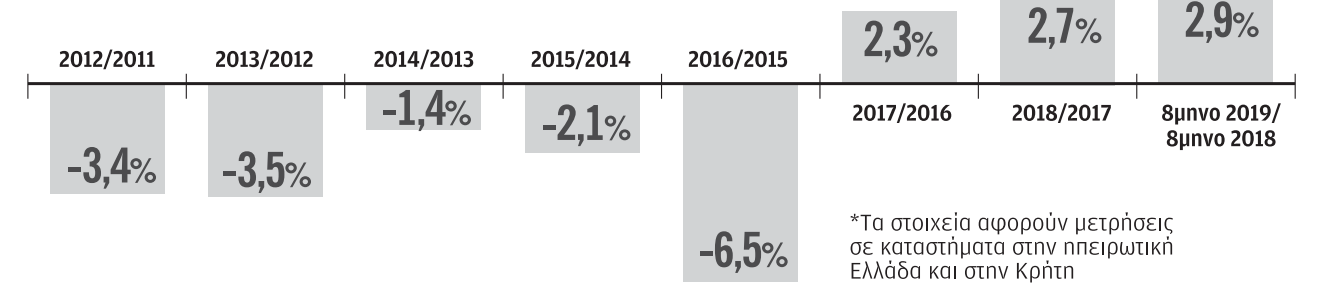
Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Σε τέσσερα επίπεδα εκδηλώνονται τα επενδυτικά προγράμματα των σούπερ μάρκετ, επενδύσεις οι οποίες στοχεύουν όχι μόνο στη βελτίωση του τζίρου, αλλά και στην αύξηση των περιθωρίων κέρδους, τα οποία τα τελευταία χρόνια βαίνουν διαρκώς μειούμενα. Διαφοροποίηση στο προϊόν και στην αγοραστική εμπειρία, ηλεκτρονικό εμπόριο, νέα καταστήματα και κέντρα διανομής εμπορευμάτων και αποθηκών, καθώς και πρωτοπτικές ενέργειες, είναι οι βασικοί άξονες των επενδύσεων που υλοποιούν οι αλυσίδες. Η περιορισμένη αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος και η αλλαγή της καταναλωτικής συμπεριφοράς στην κατεύθυνση του λεγόμενου «value for money» δημιουργούν στον κλάδο την ανάγκη όχι μόνο για σημαντικές επενδύσεις, αλλά κυρίως για «έξυπνες» επενδύσεις.

Το 2018 ο τζίρος των σούπερ μάρκετ υπολογίζεται ότι διαμορφώθηκε συνολικά σε περίπου 9,36 δισ. ευρώ, αυξημένος βεβαίως κατά περίπου 2,7% σε σύγκριση με το 2017, απέχει όμως πολύ ακόμη από το επίπεδο των 11 δισ. ευρώ που διαμορφώθηκαν οι πωλήσεις το 2008, πριν δηλαδή η ελληνική οικονομία εισέλθει για τα καλά σε τροχιά ύφεσης. Τα διαθέσιμα στοιχεία που υπάρχουν για το τρέχον έτος, και αφορούν το οκτάμηνο Ιανουαρίου - Αυγούστου (προέρχονται από την εταιρεία ερευνών αγοράς IRI), δείχνουν ενίσχυση των πωλήσεων σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018 κατά 2,9%. Μετά την πτώση που παρατηρήθηκε τον Μάιο, με την αξία των πωλήσεων να υποχωρεί κατά 2,3%, καταγράφεται ανοδική τάση, έστω και διαστακτική (1,1% τον Ιούνιο, 0,9% τον Ιούλιο και 1,3% τον Αύγουστο), με τους παράγοντες της αγοράς να εκτιμούν ότι αυτή συνεχίζεται και να προσδοκούν ότι το έτος θα κλείσει με αύξηση τζίρου κοντά στο 3%. Σε αυτό το πλαίσιο και με τον κλάδο για πρώτη φορά φέτος –τουλάχιστον μέχρι αυτή την ώρα–, ύστερα από μία τετραετία μεγάλων ανακατατάξεων στο εσωτερικό του, να μη χαρακτηρίζεται από μεγάλες εξαγορές και λουκέτα, η μάχη της επικράτησης δίνεται μέσα από τις επενδύσεις.

Η εταιρεία «Ελληνικές Υπεραγορές Σκλαβενίτης» (ΕΥΣ), που από το 2017 κρατάει το σκαμπτρο στον κλάδο, αποτέλεσμα της δραστητικής διεύρυνσης του δικτύου που «κληρονόμησε» από τη «Μαρινόπουλος», μετά την πτώχευση της τελευταίας, βρίσκεται ακόμη –έστω και στα τελευταία στάδια αυ-

Η πορεία των πωλήσεων σούπερ μάρκετ*

ΠΗΓΗ: IRI

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΖΙΡΟΥ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΩΝ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ

! Στην τρίτη θέση βρίσκεται η αλυσίδα Lidl, η εταιρεία όμως δεν δημοσιεύει ισολογισμό στην Ελλάδα

ΠΗΓΗ: Ισολογισμοί εταιρειών

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΙΣ. ΕΥΡΩ	2016	2017	2018
1. Σκλαβενίτης	1,870	2,520	3,010
2. AB Βασιλόπουλος	2,170	2,100	1,980
3. Μετρό ΑΕΒΕ	1,100	1,170	1,190
4. Μασούτης	0,800	0,761	0,770
5. ΠΕΝΤΕ Α.Ε. (Γαλαξίας)	0,519	0,482	0,449
ΣΥΝΟΛΟ ΤΖΙΡΟΥ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ	9,020	9,160	9,360

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

της– στη διαδικασία αποκατάστασης της λειτουργίας των καταστημάτων.

Συγκεκριμένα, εντός των τρέχοντος έτους, αναμένεται να ολοκληρωθεί το πρόγραμμα ανακαινίσεων του δικτύου καταστημάτων της πρώην «Μαρινόπουλος». Στη διάρκεια του οκταμήνου Ιανουαρίου - Αυγούστου 2019 ανακαινίστηκαν συνολικά 72 καταστήματα και μέχρι το τέλος του έτους αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί οι ανακαινίσεις ακόμη 43 καταστημάτων.

Ο όμιλος, ο οποίος διαθέτει σήμερα έξι κέντρα logistics (στην Ελευσίνα, στα Σπάτα, στα Οινόφυτα, στην Οινόη, στον Δρυμό Θεσσαλονίκης και στο Ηράκλειο Κρήτης), εξετάζει τη δημιουργία ενός νέου, πιο σύγχρονου και λειτουργικού. Το ύψος των επενδύσεων του ομίλου το 2018 ανήλθε σε 59 εκατ. ευρώ, ενώ φέτος, αλλά και το 2020, αναμένεται να διαμορφωθεί σε επίπεδα κατά 50% χαμηλότερα. Η εφαρμογή καινοτομιών τόσο για τις αγορές από τα φυσικά καταστήματα όσο και για τις αγορές από το ηλεκτρονικό της κατάρτημα βρίσκεται στο επίκεντρο των επενδύσεων της «AB Βασιλόπουλος». Εχοντας απολέσει σημαντικό έδαφος από το 2017 κι

έπειτα, λόγω ακριβώς της ανόδου της ΕΥΣ, η εταιρεία, θυγατρική του ολλανδικού ομίλου Ahold Delhaize, θα επιχειρήσει να προσελκύσει τον καταναλωτή μέσω νέων κατηγοριών προϊόντων και κυρίως μέσω της βελτίωσης της αγοραστικής εμπειρίας. Στα καταστήματα θα δημιουργηθούν ειδικοί χώροι όπου θα διατίθενται βιολογικά προϊόντα, προϊόντα για vegans κ.ά., και φυτικά καλλυντικά, άλλοι χώροι με τυριά από όλο τον κόσμο, juice bar, όπου οι καταναλωτές θα μπορούν να απολαμβάνουν φυσικούς χυμούς, αλλά και γωνιές για επιτόπια κατανάλωση έτοιμων γευμάτων. Σε μια προσπάθεια αφενός να προσελκύσει και να διατηρήσει πελάτες και αφετέρου να μειώσει το κόστος που έχουν οι μαζικές προωθητικές ενέργειες, κόστος σε τζίρο και σε περιθώριο κέρδους, η αλυσίδα ήδη εφαρμόζει μέσω της νέας κάρτας πιστότητας πρόγραμμα προσωποποιημένων προσφορών. Από την ανάλυση των δεδομένων της κάρτας προκύπτουν πληροφορίες για τις καταναλωτικές συνήθειες του κάθε πελάτη και η αλυσίδα προχωρεί έτσι σε στοχευμένες προσφορές, προσφέροντας επιπλέον επιβράβευση. Το επενδυτικό πρόγραμμα της «AB Βασιλόπου-

λος» διαμορφώνεται ετησίως τα τελευταία χρόνια σε περίπου 70 εκατ. ευρώ. Η Lidl Ελλάς, η οποία βρίσκεται στην 3η θέση με το μεριδί της να ξεπερνά το 15%, πραγματοποιεί επενδύσεις ύψους 120 εκατ. ευρώ στην τρέχουσα χρήση, επενδύσεις οι οποίες αφορούν νέα καταστήματα, στην επέκταση και στον εκσυγχρονισμό των κέντρων logistics, αλλά και στην ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων φούρνου (bake off). Το επενδυτικό της πλάνο για την επόμενη χρήση αναμένεται να διαμορφωθεί σε αντίστοιχα επίπεδα με το φετινό. Επενδύσεις ύψους 40 εκατ. ευρώ υλοποιεί και η Metro ΑΕΒΕ για νέα καταστήματα, ανακαινίσεις, αλλά και για επέκταση των κέντρων logistics. Η «Μασούτης», μετά την εξαγορά της «Προμηθευτική» το 2018, έχει προτεραιότητα της εδραίωση της παρουσίας της στην Αττική και την επανάκτηση των μεριδίων που έχασε τα δύο προηγούμενα χρόνια στη Βόρεια Ελλάδα. Την ίδια ώρα δεν έχει σταματήσει να αναζητεί στην Αττική τα κατάλληλα ακίνητα για την ίδρυση επιπλέον καταστημάτων, πέραν αυτών που υπήρχαν στο δίκτυο της εταιρείας «Προμηθευτική».

«Κλειδί» για αναβάθμιση στην επενδυτική βαθμίδα η ανταγωνιστικότητα

Τεράστια βελτίωση στη διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα προϋποθέτει η αναβάθμιση της Ελλάδας σε επενδυτική βαθμίδα, τονίζει το Δελτίο για την Ελληνική Οικονομία του ΣΕΒ, με αφορμή την πρόσφατη δημοσίευση της έκθεσης για την ανταγωνιστικότητα του World Economic Forum, όπου η Ελλάδα υποχώρησε κατά δύο θέσεις το 2019, σε σύγκριση με το 2018 και κατέλαβε την 59η μεταξύ 141 χωρών. Συνολικά, η Ελλάδα υποχώρησε κατά 12 θέσεις από το 2015 και μετά. Το δελτίο του ΣΕΒ αναφέρει ότι εφ' όσον πραγματοποιηθεί μια μεγάλος έκτασος προσπάθεια διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, η χώρα μπορεί να αναβαθμιστεί στον πίνακα του WEF κατά 17 θέσεις.

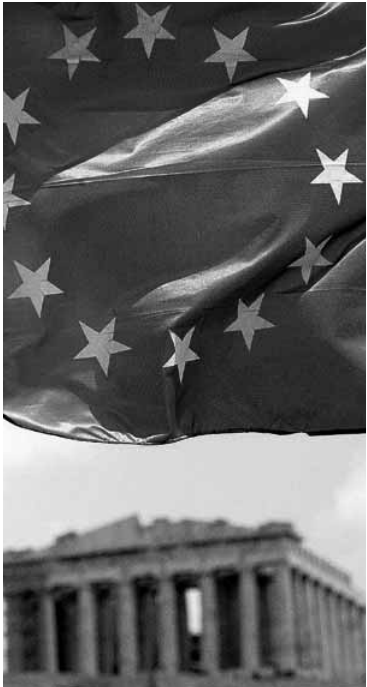
Η σχέση ΑΕΠ προς επενδύσεις, σημειώνει το δελτίο, βρίσκεται σήμερα στο μισό απ' ό,τι πριν από την κρίση, αλλά και στο χαμηλότερο παγκόσμιο επίπεδο, εξαιρουμένων των χωρών σε ιδιόζουσα κατάσταση (πολεμικές συγκρούσεις, πτώχευση κ.ά.).

Ειδικότερα, οι επιχειρηματικές επενδύσεις το 2018 ήταν περίπου 10 δισ. ευρώ, στα 2/3 του προ κρίσης επιπέδου τους και αντιπροσωπεύουν 6% του ΑΕΠ, όταν ο μέσος όρος στην Ε.Ε. είναι 13%. Οι μη επιχειρηματικές επενδύσεις υστερούν πολύ περισσότερο.

Οι δημόσιες επενδύσεις και οι επενδύσεις των νοικοκυριών (σε κατοικίες και εξοπλισμό αυτοαπασχολούμενων) διαμορφώνονται στα 5 δισ. ευρώ για την κάθε κατηγορία, όταν προ κρίσης ήταν στα 14 δισ. ευρώ και 21 δισ. ευρώ αντίστοιχα.

Η επενδυτική αυτή άπνοια έχει συμπίεσει την παραγωγικότητα της οικονομίας, διαπιστώνει ο ΣΕΒ, με αποτέλεσμα το κατά κεφαλήν εισόδημα να είναι σήμερα χαμηλότερο απ' ό,τι ήταν το 2000.

«Τα στοιχεία αυτά συνηγορούν στην ανάληψη μιας μεγάλης εθνικής προσπάθειας για τις επενδύσεις, σε εύρος και ένταση, ποσοτικά και ποιοτικά, που προϋποθέτει σημαντική ενίσχυση των μέτρων βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και των αναπτυξια-

Η αναβάθμιση έως το 2021 είναι δύσκολη, όχι όμως και ακατόρθωτη, λέει ο ΣΕΒ.

Χρειάζεται εθνική προσπάθεια για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, τονίζει ο ΣΕΒ.

κών πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται και που –σε γενικές γραμμές– είναι στη σωστή κατεύθυνση», σημειώνει το δελτίο. «Αν όντως λεασφορήσει μια τέτοια εθνική προσπάθεια, η χώρα θα έχει σοβαρές πιθανότητες να επανέλθει στην επενδυτική βαθμίδα».

Σημειώνεται ότι στην περίπτωσης Πορτογαλίας χρειάστηκαν τρία χρόνια από την έξοδο της από το πρόγραμμα για να επανέλθει σε εθνική ενίσχυση των μέτρων βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και των αναπτυξια-

«Βρώμικη» προεκλογική εκστρατεία

Εως και ροζ βίντεο επιστρατεύθηκαν για τις δημοτικές εκλογές στην Ουγγαρία

Κάθε εξοργιστικό προηγούμενο φαίνεται να έχει ξεπεράσει η προεκλογική εκστρατεία για τις αυριανές δημοτικές εκλογές στην Ουγγαρία. Διέρρευσαν βίντεο υποψηφίων σε άκρως ιδιωτικές τους στιγμές, άλλοι φέρονται να έκαναν χρήση ναρκωτικών, μια φωτογραφία υποψηφίου της αντιπολίτευσης πασαλείφτηκε με περιττώματα, πολιτικές αφίσες έγιναν χαρτοπόλεμος, ενώ ένα φιλοκυβερνητικός ακτιβιστής προκάλεσε υποψήφιο της αντιπολίτευσης με σεξουαλικό παιχνίδι σε σχήμα φαλλού.

«Βρισκόμαστε στο μέσο μιας εξαιρετικά βρώμικης προεκλογικής εκστρατείας», δήλωσε ο προσωπάρχης του πρωθυπουργού Βίκτορ Ορμπαν, Γκεργκέλι Γκούλιας, σε κυβερνητική συνέντευξη Τύπου στις αρχές της εβδομάδας, χαρα-

Ούγγρος ολυμπιονίκης επιθυμεί να επανεκλεγεί δήμαρχος της πόλης Γκιორ, εκπροσώπων της πόλης Fidesz, του Ορμπαν.

Σε ένα άλλο βίντεο με σεξουαλικές στιγμές, το οποίο επίσης διέρρευσε, πρωταγωνιστεί ο πολιτικός της αντιπολίτευσης Τόμας Ουϊτινγκχοφ, ο οποίος είναι δήμαρχος πόλης γειτονικής στη Βουδαπέστη. Αμφότεροι οι πρωταγωνιστές των ροζ βίντεο ζητήσαν συγγνώμη από τις οικογένειές τους, αλλά δήλωσαν κατηγορηματικά ότι δεν πρόκειται να αποσύρουν την υποψηφιότητά τους.

Είναι η πρώτη φορά που τέτοιες κακόβουλες μέθοδοι παρεμφέρον στον ουγγρικό πολιτικό στίβο και, όπως ήταν αναμενόμενο, έχουν μονοπωλήσει το ενδιαφέρον των εκλογέων, κάτι που πλέον δεν επιτυγχάνουν τα πολλαπλά σκάνδαλα διαφθοράς.

Γενική πρόβα

Όπως επισμαίνει ο Αντρέα Βίραγκ, επικεφαλής του Republikon Institute, ενός φιλελεύθερου ινστιτούτου της Βουδαπέστης, «το σεξ και τα ναρκωτικά είναι στοιχεία που προσελκύουν το ενδιαφέρον ακόμη και εκείνων οι οποίοι αδιαφορούν για τα πολιτικά πράγματα. Το νέο είναι ότι ξαφνικά η ιδιωτική ζωή των πολιτικών γίνεται αντικείμενο της προεκλογικής εκστρατείας».

Αύριο οι Ούγγροι θα κληθούν να εκλέξουν 3.000 δημάρχους και περισσότερους από 16.000 δημοτικούς συμβούλους, ενώ το εκλογικό αποτέλεσμα αναμένεται ότι θα επηρεάσει και τις βουλευτικές εκλογές του 2022.

«Πρόκειται για τη γενική πρόβα συνεργασίας της αντιπολίτευσης», επισήμανε ο Βίραγκ. «Θα έχει ενδιαφέρον να δούμε σε ποιο βαθμό οι διαφορετικές εκλογικές βάσεις της αντιπολίτευσης μπορούν να ενωθούν πίσω από έναν ενιαίο υποψήφιο».

A.P.

Βρώμικες μεθόδους χρησιμοποιούν τα αντίπαλα πολιτικά κόμματα προκειμένου να κερδίσουν τις αυριανές εκλογές.

Η ρύπανση αυξάνει την επιθετικότητα

Μπορεί εκ πρώτης να μην είναι προφανές, αλλά όπως φαίνεται η ατμοσφαιρική ρύπανση, μια πραγματική μάστιγα, ιδιαίτερα για τις μεγαλουπόλεις του πλανήτη, μπορεί να έχει και κοινωνικές συνέπειες. Ειδικότερα, Αμερικανοί ερευνητές διαπίστωσαν ότι μπορεί να κάνει τους ανθρώπους να έχουν μεγαλύτερη επιθετικότητα, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση της εγκληματικότητας, ιδιαίτερα δε των βίαιων επεισοδίων. Φυσικά, είναι γνωστό ότι ο κακός ποιότητας αέρας έχει πολύ δυσμενείς συνέπειες για την υγεία (παθήσεις πνευμόνων, καρδιοπάθειες, εγκεφαλικά, καρκίνοι κ.ά.).

Οι ερευνητές του Πολιτειακού Πανεπιστημίου του Κολοράντο, με επικεφαλής τον επίκουρο καθηγητή Τζέσι Μπούρκχαρντ, οι οποίοι έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιβαλλοντικό περιοδικό Environmental Economics & Management, συσχέτισαν στοιχεία που είχαν συγκεντρωθεί από το FBI σχετικά με την εγκληματικότητα, με εκείνα που αφορούσαν την ποιότητα της ατμόσφαιρας και τα επίπεδα ρύπανσης του αέρα (συγκεντρώσεις μικροσκοπικών σωματιδίων PM_{2.5} και όζοντος). Διαπιστώθηκε ότι μια ημερήσια αύξηση των σωματιδίων κατά δέκα μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο αέρα σχετιζόταν με αύξηση κατά 1,4% των εγκλημάτων βίας, όπως ξυλοδαρμοί και βιαιοπραγίες. Επίσης, μια ημερήσια αύξηση κατά 0,01 μέρη ανά δισεκατομμύριο (ppb) στα επίπεδα του όζοντος, κοντά στο έδαφος, σχετιζόταν με αύξηση κατά σχεδόν 1% των περιστατικών βίαιης εγκληματικότητας και ειδικότερα κατά 1,15% των βίαιων επιθέσεων.

«Όταν εκτίθεται σε περισσότερη ρύπανση, γίνεσαι οριακά πιο επιθετικός, όχι κατ' ανάγκη σωματικά, αλλά μπορεί να επιτεθείς σε κάποιον λεκτικά, ενώ καταστάσεις οι οποίες υπό διαφορετικές συνθήκες δεν θα είχαν κλιμακωθεί, ξεφεύγουν από τον έλεγχο», δήλωσε η ερευνήτρια Τζουλι Μπέικχαμ. Η μελέτη δεν υπεισέλη στους πιθανούς μηχανισμούς που συνδέουν τη ρύπανση με την επιθετικότητα, απλώς διαπίστωσε μία συσχέτιση. Ωστόσο, δεν πρόκειται για την πρώτη μελέτη που

Ο κακός ποιότητας αέρας συμβάλλει σημαντικά στην ενίσχυση της ανθρώπινης επιθετικότητας.

Ημερήσια αύξηση των σωματιδίων κατά δέκα μικρογραμμάρια ανά κ.μ. αέρα σχετίζεται με αύξηση κατά 1,4% των εγκλημάτων βίας.

διαπιστώνει αυτή τη διασύνδεση. Μια άλλη, που εκπονήθηκε από τον Τζέσι Μπέρμαν, του Πανεπιστημίου της Μινεσότα, και δημοσιεύθηκε στο περιοδικό επιδημιολογίας Epidemiology, κατέληξε σε παρόμοια συμπεράσματα.

Ωστόσο, η σύνδεση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με την αύξηση της εγκληματικότητας και των αντικοινωνικών συμπεριφορών δεν σημαίνει ότι για την εμφάνισή τους δεν ευθύνεται πληθώρα άλλων, αμιγώς κοινωνικών, παραγόντων.

ΓΚΑΡΙ ΟΟΥΕΝ

Ιφιγένεια εν Ουαλία

ΕΡΜΗΝΕΥΕΙ Η ΜΑΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΠΡΕΜΙΕΡΑ ΠΕΜΠΤΗ, 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2019, 20:30
ΜΟΝΟ 8 ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΕΜΠΤΗ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΣΤΟ FLEA THEATRE ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ 99 744 227

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΓΚΑΡΙ ΟΟΥΕΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ
ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΧΡΙΣΤΟΣ ΖΑΝΟΣ & ΜΑΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Β. ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ ΓΙΩΡΓΟΣ ΕΥΑΓΟΡΟΥ
ΣΚΗΝΙΚΑ & ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ & ΗΧΟΥ ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ (FX SOUND PRODUCTIONS)
ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ & ΚΙΝΗΣΗ ΜΑΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΤΤΗΣ
ΒΙΝΤΕΟ ΝΙΚΟΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΠΟΠΗ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ & ΠΑΡΑΓΟΓΗ ΜΑΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΚΕΜΑΝΕΣ FX GCA mediastudios BAO PAU HUMOR KYPPOU LOVE 100.7 FM H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Supported by Fire & Rescue Service of British Forces Cyprus

RUN TO FIGHT 2019

Fight for Autism
@ Happy Valley Episkopi
19/10/2019

RUN TO FIGHT CYPRUS 2019

Supporting: Gold Sponsor: Sponsors and Supporters:

AMBULANCE SERVICE POLYCLINIC YGIA POLYCLINIC Private Hospital KYKKOS GEN Gen Francesco Sella AMBULINE PRIVATE AMBULANCE SERVICES

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	858,16	0,27
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2562,36	0,11
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2876,32	-1,02
FTSE ΜΜΕ	0	0
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	5048,24	-0,04
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	9151,9	1,55
FTSE Πρώτων Υλών	7172,72	9,97
FTSE Ταξιδιών και Αναψυχής	1642,21	0,31
FTSE Τεχνολογίας	899,58	0,22
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3655,41	1,84
FTSE Τραπεζών	824,65	0,26
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	624,15	0,26
FTSE Τροφίμων και Ποτών	10733,47	-0,86
FTSE Υγείας	488,33	-1,25
FTSE Υψηρ. Κοινής Ωφελείας	2816,36	0,28
FTSE Χημικών	8865,78	0,53
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	996,54	-0,04
FTSE Χ.Α. LargeCap	2138,12	0,19
FTSE Χ.Α. MidCap	1202,62	0,85
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	530,19	0,21

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	22.392.431	39,14%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	13.768.891	24,07%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.300.621	7,52%
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.748.388	4,80%
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.162.194	3,78%
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.595.801	2,79%
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.491.310	2,61%
ΔΙΔΑΣΤΗΡΙΑ	1.437.970	2,51%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.154.018	2,02%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	730.464	1,28%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	728.840	1,27%
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	524.704	0,92%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	521.617	0,91%
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	451.851	0,79%
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	434.884	0,76%
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	349.914	0,61%
ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	284.655	0,50%
ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	253.814	0,44%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	249.314	0,44%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	161.937	0,28%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.465.136	2,56%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	57.208.752	

 49
  48
  30

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	1,260	15,60%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	1,000	-4,76%
ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	2,785	4,50%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,416	-3,26%
ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	4,990	3,96%	ΟΛΠ (ΚΟ)	22,450	-1,97%
MLS ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	1,835	3,38%	ΚΥΡΙΑΚΟΓΛΟΥΗΣ (ΚΟ)	2,100	-1,87%
ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,660	3,29%	TITAN CEMENT INTE. S.A. (ΚΑ)	18,000	-1,64%
QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,191	2,70%	UNIBIOS (ΚΟ)	0,381	-1,30%
ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ)	0,199	2,31%	ΙΑΣΩ (ΚΟ)	1,420	-1,25%
ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	0,710	2,16%	COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	28,770	-0,90%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	7,920	2,06%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	12,100	-0,82%
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,978	1,88%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,370	-0,80%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Κλείσιμο	Μετ.%
ΑΕΓΕΑΝ ΑΙΡΛΙΝΕΣ	7,94	-0,5
ΑΔΜΗΕ	2,05	-0,24
ΑΛΦΑ ΒΑΝΚ	1,72	-0,06
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3	0
COCACOLA HBC	28,77	-0,9
EUROBANK ERGASIAS	0,88	0,34
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,6	-0,75
ENERGY HLD	1,33	-0,6
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,45	-0,45
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,38	0,96
ΟΤΕ	13,28	1,84
JUMBO	17,35	1,46
LAMDA DEVELOPMENT	7,31	0,14
MOTOR OIL	21,04	-0,47
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	9,7	0,41
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	2,76	0,8
ΟΠΑΠ	9,54	0,42
ΟΛΠ	22,45	-1,97
ΔΕΗ	3,07	1,66
TITAN	18	-1,64
VIOHALCO	3,68	0,41
SARANTIS	7,92	2,06
TERNA ENERGY	7,25	-0,28
FOURLIS	5,32	1,72
ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	1,79	-0,33

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΟΤΕ (ΚΟ)	13.768.890,72	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	2,95%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	6.768.614,58	UNIBIOS (ΚΟ)	0,65%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	6.178.611,13	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	0,41%
ALPHA BANK (ΚΟ)	5.915.479,81	ΚΟΡΔΑΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,41%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.206.442,46	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,40%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.310.547,85	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	0,32%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.308.112,74	SPACE HELLAS (ΚΟ)	0,31%
ΔΕΗ (ΚΟ)	2.031.493,57	ΔΕΗ (ΚΟ)	0,28%
JUMBO (ΚΟ)	1.595.801,03	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	0,28%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	1.491.309,51	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,27%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.
56.896,70
 (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ) **0,19%**
 ΗΜΕΡΗΣΙΑ
 ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
57.208,75
 (χιλ. ευρώ)

ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
22.207,76
 (χιλ. τεμάχια) **-2,88%**
 ΗΜΕΡΗΣΙΑ
 ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	559	13.698	15.924
FTSE/X.A. Large Cap	559	13.698	15.924
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.578	18.734	324.599
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	6	38	7.132
ALPHA BANK (ΚΟ)	276	4.278	53.762
ATTICA BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	7.181
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	7	31	241
CEENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	11	23	7.631
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	86	720	11.948
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	118	2.114	30.506
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	2	6	301
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	206
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	15	65	10.026
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	20	84	2.142
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	16	33	2.595
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	5	22	3.535
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	39	187	4.375
JUMBO (ΚΟ)	36	107	611
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	11	37	2.065
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	45	3.703	69.686
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	13	29	623
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	116	326	12.197
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	292	3.642	43.653
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	15	67	3.575
ΟΤΕ (ΚΟ)	65	147	2.348
ΟΛΠ (ΚΟ)	6	10	696
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	196	1.591	23.296
ΔΕΗ (ΚΟ)	154	1.382	13.691
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	8	36	4.667
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	4	6	61
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	16	50	5.849
Δικαιώματα σε Δείκτες	21	182	3.014
FTSE/X.A. Large Cap	21	182	3.014
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	1.541
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	11
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	685
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	1
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	10
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	136
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	698
Συνολική Δραστηριότητα	2.158	32.614	345.078

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 15 Οκτωβρίου 2019

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ. **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗΝ	ΤΙΜΗ ΚΛΙΣΕ	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΤΗ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,8400	0,8580	0,8457	0,3680	8,432	0,8400	0,8500	0,8400	-2,10
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,2860	1,3240	1,3064	1,2810	16,667	1,2900	1,3000	1,3000	0,78
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ)	0,5000	0,5000	0,5000	-0,2910	4,453	0,5000	0,5150	0,5000	-0,96
ΛΕΠΤΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0,0100	0,0110	0,0100	-0,0960	52,000	0,0100	0,0110	0,0110	0,00

Υπηρεσίες καταναλωτών

AOYH	LOUIS PLC	0.1160	0.1200	0.1180	-1.3270	123.588	0.1150	0.1220	0.1170	-6.40
TSOK	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0.1150	0.1190		

Τεχνολογία

AOTZ	LOGICOM PUBLIC LTD						1,2700	1,2900		
------	--------------------	--	--	--	--	--	--------	--------	--	--

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Χρηματοοικονομικά										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1850	0,2020		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΦΑΡ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0680	0,0720		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΗΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,2200	0,0000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,3100	1,3100	1,3100	30,8870	2,000	1,3000	1,3300	1,3100	0,77
ΚΟΣΜΟΣ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0325	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0295	0,0300	0,0296	0,2060	4,500	0,0280	0,0300	0,0300	9,09
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0160	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0380	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,2860	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΠΕΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0950		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0090	0,0100		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,0960	0,1100		
ΚΑΡΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0,0025	0,0025	0,0025	-0,0410	25,000	0,0020	0,0030	0,0025	-16,67
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟ-ΣΤΗΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		

Υπηρεσίες καταναλωτών

JOAN	CHRIS JOANOYOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
A/NA	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.9800	1.0000	0.9815	-0.5920	2.620	0.9700	1.0000	0.9850	-1.50
MA/IA	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0.1820	0.0000		
AT/PO	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΥ" "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)"						0.0200	0.0000		
AM/AG	AMATHUS PUBLIC LTD						0.1160	0.0000		
KL/AP	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0230	0.0240		
KO/IN	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.1040	0.1210		
AE/IT	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.0610	0.0655		
AO/EE	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.4600	0.4700	0.4637	-1.0670	23.000	0.4580	0.4700	0.4600	-3.77
NT/OA	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΣA/NA	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.7600	0.7700	0.7619	-1.8100	4.010	0.7400	0.7600	0.7600	-2.56
ΣI/TO	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0.0260	0.0310		
TO/KI	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0605	0.0000		
XA/ZE	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0.0000	0.0000		

Βιομηχανίες

NTIA	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΔΕΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,5300	0,6300		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,4060	0,4320		
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1050	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΕΙΜΕΝΟΠΟΛΙΑ ΒΑΖΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Θ)	2,3000	2,3000	2,3000	-2,6130	387	2,2800	2,3600	2,3000	-2,54

Καταναλωτικά αγαθά

ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0100	0,0000		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC						1,3200	1,3700		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,2200		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,0000	0,7500		
ΦΡΟΥ	ΑΛΚΗΣ Η. ΗΑΔΗΚΥΡΙΑΚΟΣ (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0,2240	0,2260	0,2258	-0,3160	79,000	0,2220	0,2260	0,2240	-0,88

Βασικά υλικά

AOPA	LORDS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	0,0810	0,0810	0,0810	0,1000	8.000	0,0810	0,0820	0,0810	1,25
------	----------------------------------	--------	--------	--------	--------	-------	--------	--------	--------	------

ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

Χρηματοοικονομικά									
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)							0,0810	0,0000
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)							0,0000	1,1000
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)							0,0020	0,0000
ΔΔΕΠ	ΔΕΔΩΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)							0,0000	0,0000
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)							0,0000	0,0000
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΣΤΕ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)							0,0000	0,0000
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)							0,0000	0,1880
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)							0,0000	0,0000
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)							0,0000	0,0000
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)							0,0000	0,0000
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)							0,0000	0,0000

Υπηρεσίες καταναλωτών

ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)					0,0000	0,0000		
ΣΤΕΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)					0,0000	0,0000		

Καταναλωτικά αγαθά

ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
------	---	--	--	--	--	--	--------	--------	--	--

ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ

ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ							
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΠΔ –						
ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1					47,5220	53,0000	
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΠΔ –						
ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2					49,0500	51,0000	
INTKAPT1	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ουόκλιν)				0,0000	0,0000	
INTKAPT2	Pultney Bond Designated Activity Company (Ουόκλιν)				0,0000	0,0000	
TRISTONE	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουόκλιν)				0,0000	0,0000	

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αύξηση της μέσης σταθμικής τιμής σε sent από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.

** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'

α) οριστική κατηγορία διαπαραρτήσεων: Στην Κατηγορία αυτή τα ταξινομούμενα είδη είναι ενδεχομένως στο συντρέχον σοβαρό λόγο μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παρούσα επαρκών στοιχείων /εγκρίσεων προς τους επενδυτές. Τα είδη είναι χαρακτηριστικά: ταξινομούμενα είδη οι οποίοι είναι: (α) δεν πηρούν τη υπαρκτότητα ή διασπορά ή την απομονωσιμότητα ή της χρησιμότητας αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένα ή (β) παραμένουν να εισαχθούν στο χρηματιστήριο μετέωλες τους όσους προβλέπεται από το Άρθρο 129 της περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστοιχη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικό οργανισμό και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς την υπαρκτότητα τους.

NBG Securities

15TH CYPRUS SUMMIT

Cyprus: Thriving unimpeded? Europe: In need of a new narrative

More than 40 distinguished speakers from the USA & Europe have confirmed for the 15th consecutive year including:

John Peet
Political editor
The Economist

Nicos Anastasiades
President
Cyprus

Wess Mitchell
Former US assistant
secretary of state for European
and Eurasian affairs

Jo Johnson
Former Director of Policy,
No10 Downing St,
& Minister of State
for Universities

Nikos Christodoulides
Minister of foreign affairs
Cyprus

Harris Georgiades
Minister of finance
Cyprus

Yiorgos Lakkotrypīs
Minister of energy,
commerce and industry
Cyprus

Savvas Angelides
Minister of defence
Cyprus

Gikas Hardouvelis
Former minister of finance
Greece

Klaus Regling
Managing director
European Stability
Mechanism (ESM)

Evgenios Evgeniou
Chief executive officer
PwC Cyprus

Don Bagley
Vice-president, exploration
and new ventures, Europe, Russia,
Caspian, MENA
ExxonMobil Upstream Business
Development Company

NOVEMBER 4TH - 5TH 2019

Hilton Park Nicosia

www.hazliseconomist.com

www.cyprus2019.economist.com

In collaboration with:

@The Economist SE Europe Events

@Economist_SEUR

The Economist SE Europe Events

The Economist SE Europe Events

Platinum sponsor:

Bank of Cyprus

Premium gold sponsor:

pwc

Premium energy sponsor:

ExxonMobil

Gold sponsors:

Henley & Partners

ecomm bx
Fintech e-accounts platform

Silver sponsors:

European University Cyprus

POBUCA

Bronze sponsor:

noble energy

Communication sponsor:

KAΘΗΜΕΡΙΝΗ

Contributors:

NESPRESSO

A2V LAB

HANIKIAN

Proclium

ARTECNICO

Airline carrier:

AEGEAN

Logistics supplier:

DHL

Supported by:

CYPRUS CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

INSTAGRAM

Φέρνει την επιλογή του dark mode

Μετά το Facebook και το Twitter, τώρα και το Instagram δίνει την επιλογή του dark mode στους χρήστες του. Πρόκειται για επιλογή η οποία δίνει την δυνατότητα μείωσης της φωτεινότητας της εφαρμογής, και εξοικονομεί περισσότερη μπαταρία για την συσκευή. Η επιλογή του dark mode θα εμφανιστεί αυτόματα στους χρήστες μετά την αναβάθμιση των λογισμικών iOS 13 και Android 10. Τα βήματα ενεργοποίησης του ξεκινούν από τα settings. Ακολουθώντας οι χρήστες επιλέγουν το Display, Advanced και το Dark mode. Υπενθυμίζεται ότι τις προηγούμενες μέρες το Instagram είχε αφαιρέσει την δυνατότητα στους stalker να παρακολουθούν την δραστηριότητα όσων ακολουθούν. Έτσι πλέον δεν φαίνονται στα likes, τα σχόλια, και οι νέοι λογαριασμοί στους followers του χρήστη.

PLAYSTATION 5

Ερχεται τέλη του 2020

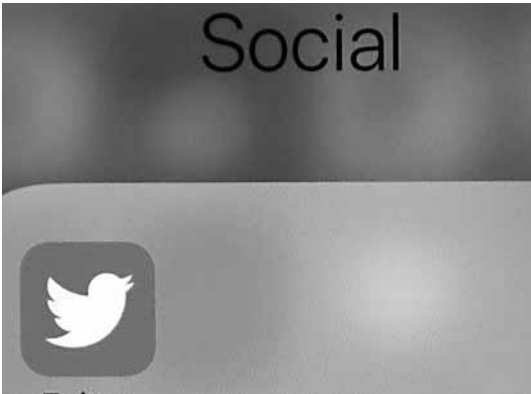
Διαθέσιμο μεταξύ Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου αναμένεται να κυκλοφορήσει το PlayStation 5. Ένα από τα σημαντικότερα νέα στοιχεία του PlayStation 5 θα είναι το τηλεχειριστήριο, ενώ θα προστεθούν αισθητήρες απτικής ανάδρασης που θα προσδίδουν μεγαλύτερη αληθοφάνεια στα δάκτυλα και τα χέρια του χρήστη, ανάλογα με το τι συμβαίνει κατά τη διάρκεια ενός video game. Όσο αφορά τα κουμπιά L2 και R2 θα μπορούν να επαναπρογραμματιστούν από τους developers για να προσομοιώνουν με μεγαλύτερη αληθοφάνεια τον χειρισμό ενός παιχνιδιού. Στο PlayStation 5 αναμένεται να δούμε μεταξύ άλλων, νέο custom octa-core επεξεργαστή βασισμένο στην τρίτη γενιά AMD Ryzen (7nm Zen 2), custom επεξεργαστή γραφικών βασισμένο στην AMD Radeon Navi, υποστήριξη γραφικών ανάλυσης 8K και 4K στο 120Hz, υποστήριξη τεχνολογίας Ray-Tracing και υποστήριξη 3D surround sound.

FACEBOOK

Νέες αποχωρήσεις από το Libra

Μετά την αποχώρηση της PayPal, από το Libra Association, αποσύρονται τώρα και οι Mastercard, Visa, eBay και Stripe. Οι λόγοι είναι οι ίδιοι με την PayPal, αφού και αυτές οι εταιρείες αναφέρουν ότι είναι θετικές στην προοπτική του Libra αν και προτιμούν να ασχοληθούν με τα δικά τους προϊόντα. Ο συνδημιουργός του Libra David Marcus παραδέχτηκε ότι οι αποχωρήσεις είναι ένα κτύπημα για το κρυπτονόμισμα. Σημείωσε ωστόσο ότι σύντομα θα υπάρχουν νέες ανακοινώσεις για την εξέλιξη του.

TWITTER

Λάθος με προσωπικά δεδομένα χρηστών

Δεδομένα χρηστών του Twitter, μπορεί να χρησιμοποιήθηκαν για διαφημιστικούς σκοπούς παραδέχτηκε η εταιρεία. Στην ανακοίνωση του το Twitter ανέφερε ότι το πρόβλημα διορθώθηκε από τις 17 Σεπτεμβρίου, χωρίς ωστόσο να διευκρινίσει πόσοι χρήστες του επηρεάστηκαν. Οι εταιρείες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, συμπεριλαμβανομένου του Twitter και του Facebook, έχουν προκαλέσει την έντονη αντίδραση χρηστών και ρυθμιστικών αρχών παγκοσμίως για τον τρόπο με τον οποίο οι πλατφόρμες τους χειρίζονται τα δεδομένα χρηστών.

Ένας καπνιστής που καπνίζει μικρό αριθμό τσιγάρων, χάνει σε ένα χρόνο όση λειτουργία των πνευμόνων χάνει ένας βαρύς καπνιστής μέσα σε εννέα μήνες.

Μόνιμη η βλάβη στους πνεύμονες λόγω καπνίσματος

Ορατές οι επιπτώσεις ακόμα και μετά από τρεις δεκαετίες σύμφωνα με νέα έρευνα

Αρκούν λιγότερα από πέντε τσιγάρα τη μέρα για να προκαλέσει κάποιος βλάβη στους πνεύμονες του, ενώ για τους πρώην καπνιστές οι επιπτώσεις μπορεί να είναι ορατές ακόμη και μετά από τρεις δεκαετίες, σύμφωνα με μια νέα αμερικανική επιστημονική έρευνα. Αυτό το συμπέρασμα έρχεται να αμφισβητήσει την έως τώρα καθιερωμένη άποψη ότι μετά από λίγα χρόνια διακοπής του καπνίσματος, η λειτουργία των πνευμόνων επιστρέφει στη φυσιολογική λειτουργία της.

Οι ερευνητές, με επικεφαλής τη δρ Ελίζαμπεθ Όελσονερ, επίκουρη καθηγήτρια ιατρικής του Ιατρικού Κολλεγίου του Πανεπιστημίου Κολομβία της Νέας Υόρκης, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό πνευμονολογίας "The Lancet Respiratory Medicine", μελέτησαν συσκευή για περισσότερους από 25.000 ανθρώπους, καπνιστές και μη.

Η μελέτη συσχέτισε το κάπνισμα με τη βασική λειτουργία των

πνευμόνων, την ποσότητα αέρα που ένας άνθρωπος εισπνέει και εκπνέει.

Η λειτουργία αυτή μειώνεται φυσιολογικά με το πέρασμα του χρόνου και το κάπνισμα είναι γνωστό ότι επιταχύνει αυτή την εξέλιξη. Διαπιστώθηκε ότι η λειτουργία των πνευμόνων επιδεινώνεται στους «ελαφρούς» καπνιστές (έως πέντε τσιγάρα τη μέρα) με ρυθμό πιο όμοιο (7,65 mL ετησίως) με εκείνο των βαριών καπνιστών (11,24 mL) παρά των μη καπνιστών (μηδέν για τη συγκεκριμένη ανάλυση). Αυτό, κατά τους ερευνητές, σημαίνει ότι ένας «λάιτ» καπνιστής μπορεί να χάσει σε ένα χρόνο όση λειτουργία των πνευμόνων χάνει ένας βαρύς καπνιστής μέσα σε εννέα μήνες - μια διαφορά όχι μεγάλη.

«Πολλοί άνθρωποι υποθέτουν ότι το κάπνισμα λίγων τσιγάρων τη μέρα δεν είναι και τόσο κακό. Αποδεικνύεται όμως ότι η διαφορά στην απώλεια της λειτουργίας των πνευμόνων μεταξύ κάποιου που

καπνίζει πέντε τσιγάρα και ενός που καπνίζει δύο πακέτα τη μέρα, τελικά είναι σχετικά μικρή. Το κάπνισμα λίγων τσιγάρων καθημερινά είναι πολύ πιο επικίνδυνο από ό, τι νομίζουν πολλοί.

Ο καθένας πρέπει να ενθαρρυνθεί σοβαρά να κόψει το κάπνισμα, άσχετα με το πόσα τσιγάρα καπνίζει τη μέρα», δήλωσε η δρ Όελσονερ.

Η μελέτη έκανε και άλλη μία απομυθοποιητική αποκάλυψη, ότι η ζημιά στη λειτουργία των πνευμόνων δεν αποκαθίσταται μετά από λίγα χρόνια διακοπής του καπνίσματος. Αν και διαπιστώθηκε ότι η πνευμονική λειτουργία μειώνεται με πολύ πιο αργό ρυθμό στους πρώην καπνιστές (1,57 mL ετησίως περισσότερο από ό, τι στους μη καπνιστές), σε σχέση με τους ενεργούς σήμερα καπνιστές (9,42 mL ετησίως πιο πολύ σε σχέση με τους μη καπνιστές), χρειάζονται τουλάχιστον 30 χρόνια για να εξισωθεί ο ρυθμός της μειωμένης πνευμονικής λειτουργίας

των πρώην καπνιστών με εκείνο των μη καπνιστών.

«Υπάρχουν ανατομικές διαφορές στους πνεύμονες που επιμένουν για χρόνια αφότου έχουν κόψει το τσιγάρο οι καπνιστές, ενώ και η δραστηριότητα των γονιδίων τους συνεχίζει να εμφανίζει διαφορές για καιρό», ανέφερε η Όελσονερ. Η επίπτωση του καπνίσματος στους πνεύμονες εξηγεί γιατί οι καπνιστές είναι πιθανότερο να εμφανίσουν Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ), η οποία διαγιγνώσκεται, όταν η λειτουργία των πνευμόνων πέφτει κάτω από ένα όριο. Σύμφωνα με τη νέα μελέτη, οι «λάιτ» καπνιστές κινδυνεύουν περισσότερο από ΧΑΠ από ό, τι είχαν συνειδητοποιήσει οι περισσότεροι επιστήμονες έως τώρα. Αυτό, σύμφωνα με τους ερευνητές, οφείλεται κυρίως στο ότι οι περισσότερες έρευνες πάνω στη ΧΑΠ έχουν εστιάσει σε όσους καπνίζουν πολύ και όχι λίγο.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

«Εξυπνη» μπλούζα καταγράφει αναπνοή και πνεύμονες

Μια «έξυπνη» μπλούζα που παρακολουθεί με ακρίβεια την αναπνοή και τη λειτουργία των πνευμόνων καταγράφοντας με αισθητήρες τις κινήσεις του στήθους και της κοιλιάς, παρουσίασαν Ολλανδοί ερευνητές στο διεθνές συνέδριο της Ευρωπαϊκής Πνευμονολογικής Εταιρείας στη Μαδρίτη. Η καινοτόμος μπλούζα με την ο-

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ασθενείς οι οποίοι πάσχουν με Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια.

νομασία Hexoskin, που στέλνει μέσω διαδικτύου τα δεδομένα σε μια κινητή εφαρμογή (app), μπορεί να αξιοποιηθεί σε ασθενείς με Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ), επιτρέποντας στους γιατρούς να παρακολουθούν εξ αποστάσεως για ενδείξεις ότι η πάθηση εμφανίζει επιδείνωση. Οι

Η ίδια τεχνολογία θα μπορούσε μελλοντικά να αξιοποιηθεί σε άλλες πνευμονολογικές παθήσεις όπως το άσθμα, η κυστική ίνωση ή ύστερα από μεταμόσχευση πνευμόνων.

ερευνητές του Ιατρικού Κέντρου του Πανεπιστημίου Ράντμουντ, με επικεφαλής τη Ντενίζ Μανέ, δήλωσαν ότι η ΧΑΠ αποτελεί ένα ολοένα αυξανόμενο πρόβλημα με περίπου 64 εκατομμύρια πάσχοντες παγκοσμίως. Η παρακολούθηση των ασθενών γίνεται με ειδικό εξοπλισμό στην κλινική (κυ-

λιόμενο τάπητα, μάσκα, υπολογιστή), κάτι όμως που δεν είναι εφικτό σε καθημερινή βάση. Αυτή την ανάγκη καλύπτει η «έξυπνη» μπλούζα που καταγράφει τυκόν συμπτώματα επιδείνωσης (δυσπνοια, βήχα), όταν π.χ. ο ασθενής ανεβαίνει σκάλες ή κάνει δουλειές του σπιτιού.

Η μπλούζα καταγράφει πότε το ύφασμα τεντώνεται (π.χ. σε περίπτωση βήχα), εκτιμά τον όγκο του εισπνεόμενου και εκπνεόμενου αέρα, ενώ παράλληλα μετρά τους παλμούς της καρδιάς. Είναι άνετη και μπορεί να φορεθεί κάτω από κάποιο κανονικό ρούχο ή και όχι. Η ίδια τεχνολογία θα μπορούσε μελλοντικά να αξιοποιηθεί σε άλλες πνευμονολογικές παθήσεις όπως το άσθμα, η κυστική ίνωση ή ύστερα από μεταμόσχευση πνευμόνων. «Ο στόχος μας είναι να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής των ασθενών. Αν μπορούμε με ακρίβεια να παρακολουθούμε τα συμπτώματά τους, καθώς κάνουν τη καθημερινές δραστηριότητές τους, θα είμαστε σε θέση να ανιχνεύσουμε τα προβλήματα έγκαιρα και να τα θεραπεύσουμε πιο γρήγορα, πράγμα που με τη σειρά του θα σημαίνει λιγότερο χρόνο παραμονής στο νοσοκομείο», δήλωσε η Μανέ. Η χρήση τέτοιων «έξυπνων» ρούχων, σε συνδυασμό με αλγόριθμους τεχνητής νοημοσύνης, αναμένεται να βοηθήσει τους πνευμονολόγους στο μέλλον.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

MARKET PLACE

CFA Society Cyprus

Το νέο του ΔΣ εξέλεξε ο CFA Society Cyprus

Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Χρηματοοικονομικών Αναλυτών (CFA Society Cyprus) εξέλεξε το νέο του διοικητικό συμβούλιο στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών του. Η σύνθεση του νέου διοικητικού αποτελείται από επτά μέλη, τα οποία διαθέτουν πολυετή πείρα στον τραπεζικό και χρηματοοικονομικό τομέα. Νέος πρόεδρος εξελέγη ο Παναγιώτης Μαυρομυχάλης, με αντιπρόεδρο τον Χρύση Κασιουλιά, ενώ το Διοικητικό Συμβούλιο συμπληρώνουν ο Evgeny Tarakanov ως γραμματέας, ο Στέφανος Λαζάρου ως ταμίας και οι Δημήτρης Δημητρίου, Ζήνων Παπαφίλιππου, και Διονύσιος Σινανός ως μέλη. Στις προτεραιότητες του νέου Διοικητικού Συμβουλίου του CFA Society Cyprus είναι η ανάπτυξη του τομέα των συμβούλων επενδύσεων στην Κύπρο, μέσα από την υποστήριξη των υποψηφίων κατόχων του τίτλου CFA, η διοργάνωση του διαγωνισμού CFA Research Challenge και η παροχή ευκαιριών διαρκούς επαγγελματικής ανάπτυξης στα μέλη του.

Τρία βραβεία για την COCA-COLA στην Κύπρο

Αναγνώριση και κορυφαίες διακρίσεις εξασφάλισε η εταιρεία Α/φοι Λανίτη / Coca-Cola, στο πλαίσιο του διαγωνισμού Cyprus Responsible Business Awards 2019. Συνολικά, η εταιρεία εξασφάλισε τρία βραβεία για δύο από τα σημαντικότερα προγράμμάτα της στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, το «Zero Waste Beach» και το «Αποστολή Νερό». Ειδικότερα, έλαβε χρυσή διάκριση και για τα δύο προγράμματα στον τομέα περιβάλλον / βιώσιμη ανάπτυξη, στην κατηγορία των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Πρόσθετα, το «Αποστολή Νερό» κατέλαβε την δεύτερη θέση στον τομέα της διαχείρισης φυσικών πόρων, ενώ το «Zero Waste Beach» εξασφάλισε την τρίτη θέση στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων. Τα βραβεία παρέλαβε εκ μέρους της Coca-Cola στην Κύπρο η Διευθύντρια Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας της Α/φοι Λανίτη, Κάλια Πατσιά.

Για τα προγράμματα ΕΚΕ βραβεύτηκε η Τρ. Κύπρου

Με έξι συνολικά βραβεία για τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει σε θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας βραβεύτηκε η Τράπεζα Κύπρου στο πλαίσιο των «Cyprus Responsible Business Awards 19». Τα βραβεία ήταν υπό την αιγίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης. Μεταξύ άλλων η Τράπεζα έλαβε βραβείο στην κατηγορία «Cause Advocacy»: Platinum Award για την πρωτοβουλία στη «Μάχη Ενάντια στον Καρκίνο» και το Silver Award για το IDEA και στην κατηγορία «Αριστεία στη Συνεργασία»: Gold Award επίσης για το IDEA και το Silver Award για το Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου. Ο Διευθυντής Σύμβουλος της Τράπεζας Κύπρου Πανίκος Νικολάου ανέφερε πως «για ακόμη μια φορά, αναγνωρίζεται και επιβραβεύεται η νοοτροπία του οργανισμού μας, που 120 χρόνια νιώθει υπεύθυνος απέναντι στην κοινωνία στην οποία δραστηριοποιείται και ανταποδίδει στο μέγιστο δυνατό».

Media Brunch από την Trust Insurance

Με αφορμή τη συμπλήρωση τριών δεκαετιών ζωής και μιας δεκαετίας εργασιών στην κυπριακή ασφαλιστική αγορά, η Trust International Insurance Company (Cyprus) Ltd διαδέχθηκε media brunch στον προαύλιο χώρο των ιδιόκτητων κεντρικών γραφείων της, στην καρδιά της πρωτεύουσας. Απευθυνόμενος στους παρευρισκόμενους, στελέχη, δημοσιογράφους και όχι μόνο, ο πρώτος εκτελεστικός διευθυντής της Trust International Insurance Company (Cyprus) Ltd, κύριος Χρίστος Χριστοδούλου, υπογράμμισε τη βαρύνουσα σημασία του να υπάρχει ανοιχτός διάλογος επικοινωνίας με τους λειτουργούς των ΜΜΕ, οι οποίοι κουβαλούν στους ώμους τους την ευθύνη της σωστής ενημέρωσης του κοινού για κάθε τι που το αφορά, πόσο δε μάλλον όταν αυτό αφορά την προστασία και ασφαλεία του.

Αύξηση 117% στην κερδοφορία των εισηγμένων το α΄ εξάμηνο

Σε σύνολο 164 εταιρειών, 104 εμφάνισαν κέρδη και οι υπόλοιπες 60 ζημιές

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ κρίνεται η μέχρι τώρα πορεία των μεγεθών των εισηγμένων το 2019, οι οποίες, παρά τη στασιμότητα που προκάλεσε η προεκλογική περίοδος στη χώρα, κατάφεραν να κρατήσουν τα «κεκτημένα» με στήριξη από τους φορολογικούς συντελεστές, καθώς και τις υπεραξίες από ομόλογα και ακίνητα που ενίσχυσαν τα μεγέθη τους.

Οι αναλυτές εμφανίζονται αισιόδοξοι για το υπόλοιπο του έτους, καθώς η βελτίωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος, η μείωση της φορολογίας και το περιβάλλον των χαμηλότερων επιτοκίων αναμένεται να λειτουργήσουν υποστηρικτικά για τα μεγέθη των εισηγμένων, ενώ οι νέες επενδύσεις χαρακτηρίζονται «κλειδί» που θα οδηγήσει την κερδοφορία τους σε νέα επίπεδα αναφοράς, καθώς, μετά περίπου οκτώ χρόνια δυσκολιών, υπάρχουν προϋποθέσεις για νέες πηγές εσόδων. Όπως τονίζει η Beta

Χρηματιστηριακή, ο τραπεζικός κλάδος σε αυτή την προσπάθεια αναμένεται να έχει ρόλο, καθώς η πιστωτική επέκταση έχει ξεκινήσει από τη στεγαστική πίστη. Σύμφωνα με τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων του πρώτου εξαμήνου τα οποία επεξεργάστηκε η Beta, στο σύνολο 164 εταιρειών, 104 εμφάνισαν κέρδη με τις 44 από αυτές να σημειώνουν αύξηση κερδών, 43 εταιρείες να παρουσιάζουν μείωση κερδών και 17 να επιστρέφουν στην κερδοφορία (μεταξύ των οποίων –εκτός των τραπεζών– οι Trastor, Pasa, Cenergy, Frigoglass, Centric, Mecaco, Βιοκαρπέντ, Ευρωσημβούλοι, Ελγάκα, Δέλτα Τεχνική, Δομική Κρήτης, Καραμολέγκος, Sunlight και Newsphone). Σε ό,τι αφορά τις ζημιολόγους, οι 22 εμφάνισαν ενίσχυση των ζημιών, οι 23 μείωση, ενώ 15 επέστρεψαν στις ζημιές στο α΄ εξάμηνο του 2019 σε σχέση με το αντίστοιχο διά-

στημα του 2018. Συνολικά, τα κέρδη μετά από φόρους έφτασαν το 1,19 δισ. ευρώ και ήταν ενισχυμένα κατά 117%, ο κύκλος εργασιών διαμορφώθηκε στα 35,89 δισ. ευρώ σημειώνοντας μικρή αύξηση κατά 2,5%, ενώ η λειτουργική κερδοφορία αυξήθηκε κατά 6,9% στα 4,13 δισ. ευρώ ενισχυμένη και από την επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του ΔΠΧΠ 16 (νέα λογιστικά πρότυπα). Το α΄ εξάμηνο μπορεί να θεωρηθεί ειδικών συνθηκών, καθώς η ζήτηση στην Ελλάδα, αγορά που αποτελεί και το βασικό πεδίο δραστηριοποίησης των περισσότερων εταιρειών, επηρεάστηκε από γεγονότα υψηλού ειδικού βάρους: βαρύς χειμώνας, διμηννη προεκλογική περίοδος, θετική χρηματιστηριακή συγκυρία, αυξημένη ζήτηση στα ακίνητα και τραπεζικός κλάδος επιτέλους σε ένα τρίμηνο λειτουργικής ισορροπίας που άφησε υποσχέσεις, όπως σχολιάζει ο

Μάνος Χατζηδάκης, υπεύθυνος Τμήματος Ανάλυσης της Beta. Αν και κλαδικά εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλες διακυμάνσεις (ΔΕΗ, αποτιμήσεις αποθεμάτων στα διυλιστήρια, κατασκευαστικός κλάδος) που προκαλούν «θόρυβο» στα δεδομένα, η συνολική εικόνα παρέμεινε ισχυράς πλειοψηφικά κερδοφόρος, χτίζοντας στην τάση της περυσινής χρονιάς. Η καθαρή θέση των εισηγμένων στο εξάμηνο σημείωσε αύξηση κατά 1,8% στα 58,3 δισ. ευρώ, κυρίως λόγω της συγχώνευσης Grivalia-Eurobank, ενώ ο καθαρός δανεισμός αυξήθηκε κατά 7%, απόρροια και των προσαρμογών λόγω του ΔΠΧΠ 16. Επίσης, σε επίπεδο υπολοίπων παρατηρούνται μεγαλύτερες κλίμακας αναχρηματοδοτήσεις με μακροπρόθεσμη δάρκεια (+9,4%), έναντι του βραχυπρόθεσμου δανεισμού (+3,2%), κάτι αναμενόμενο λόγω των ευνοϊκότερων όρων α-

Συνοπτική εικόνα εισηγμένων 6μήνου 2019

Ισολογισμοί **164**

Κύκλος εργασιών	€35,9 δισ.	2,5%
Λειτουργικά κέρδη	€4,1 δισ.	6,9%
Κέρδη μετά από φόρους	€1,2 δισ.	117,0%
Καθαρή θέση	€58,3 δισ.	1,8%
Ταμειακά διαθέσιμα	€11,0 δισ.	11,1%
Βραχυπρόθεσμο δάνειο*	€9,8 δισ.	3,2%
Μακροπρόθεσμο δάνειο*	€24,0 δισ.	9,4%
Σύνολο καθαρού δανεισμού	€23,1 δισ.	7,0%

* Η επιμέτρηση των χρηματοδοτικών μεθόδων δεν έχει ολοκληρωθεί
ΠΗΓΗ: Beta Securities

ΟΙ ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΜΕ ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΤΟ «ΤΑΜΕΙΟ» ΤΟΥΣ

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	Κεφαλαιοποίηση	Καθαρός δανεισμός
ΕΥΔΑΠ	849,87	-429,00
ΚΑΡΕΛΙΑΣ	701,04	-258,97
ΑΕΓΕΑΝ	578,48	-248,04
ΟΛΘ	288,29	-95,69
ΕΥΑΘ	186,58	-82,75
ΑΛΦΑ ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ	97,3	-77,43
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	278,2	-72,66
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ	336,76	-42,21
ΟΛΠ	588,75	-29,03
ΠΑΙΣΙΟ	89,19	-13,09
KANAKHSE	32,7	-9,19
CENTRIC MULTIMEDIA	24,17	-8,18
PROFILE	43,71	-7,52
ΓΕΚΕ	42,09	-7,29
AS COMPANY	38,46	-6,02
INTEAL	8,26	-4,4
ENTERSOFT	31,41	-3,41
MERMEREN COMBINAT	258,71	-2,52
E-NET	21,68	-1,95
NEWSPHONE	10,25	-1,26
ΕΛΒΕ	13,89	-1,19

Η ΚΑΘΗΜΕΡΗ

ναχρηματοδοτήσεις που επικρατούν αυτή την περίοδο στις κεφαλαιαγορές.

Όπως παρατηρεί ο κ. Χατζηδάκης, οι εισηγμένες επιχειρήσεις που δεν έχουν επί της ουσίας δανεισμό είναι 23 και το καθαρό

ταμείο που παρουσιάζουν είναι 1,4 δισ. ευρώ. Σε πολλές περιπτώσεις πλέον τα μετρικά αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό μέρος της αξίας τους, ειδικά αν συγκριθούν με την τρέχουσα κεφαλαιοποίηση τους.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Θετικές εξελίξεις σε εμπορικό πόλεμο και Brexit

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ διάθεση για ανάληψη ρίσκου σημειώθηκε τις τελευταίες ημέρες στα περισσότερα διεθνή χρηματιστήρια, εν μέσω αισιόδοξιας για το αποτέλεσμα του νέου κύκλου εμπορικών διαπραγματεύσεων μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας στην Ουάσιγκτον. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ εξέφρασε την Πέμπτη την ικανοποίησή του για το αποτέλεσμα των συνομιλιών την πρώτη ημέρα των συναντήσεων, με τους επενδυτές να εκτιμούν ως πιθανό ενδεχόμενο την αναβολή των προγραμματισμένων αυξήσεων σε δασμούς εισαγόμενων αγαθών από την Κίνα, ύψους 200 δισ. δολ. στις 15 Οκτωβρίου και επιπλέον 300 δισ. δολ. δύο μήνες αργότερα. Παράλληλα, οι τελευταίες εξελίξεις στο μέτωπο του Brexit αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο συμφωνίας στην επόμενη προγραμματισμένη συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 17-18 Οκτωβρίου. Με κοινή ανακοίνωσή τους, ο πρωθυπουργός της Μεγάλης Βρετανίας Μπόρις Τζόνσον και ο Ιρλανδός ομόλογός του Λίο Βαράντκαρ διαβεβαίωσαν ότι και οι δύο βλέπουν «ένα δρόμο για πιθανή συμφωνία», αναφερόμενοι στο επίμαχο θέμα του εμπορίου στα σύνορα μεταξύ της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας και της Βόρειας Ιρλανδίας στη μετά Brexit εποχή.

Το ενδεχόμενο συμβιβασμού μεταξύ Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας στο τελευταίο σχέδιο Brexit που παρουσίασε ο Μπόρις Τζόνσον, προβλέπει έξοδο της Βόρειας Ιρλανδίας από την τελωνειακή ένωση και στη συνέχεια το Κοινοβούλιο της χώρας να αποφασίζει ανά τακτά χρονικά διαστήματα αν η περιοχή θα ακολουθεί ή όχι το κανονιστικό πλαίσιο της Ε.Ε. Αντιδρώντας στη βελτιωμένη εικόνα των διεθνών χρηματιστηρίων τις τελευταίες ημέρες, τα κυβερνητικά ομόλογα ΗΠΑ και Γερμανίας κινήθηκαν πτωτικά. Χαρακτηριστικά, η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού τίτλου (η απόδοση κινείται αντίθετα από την τιμή) βρέθηκε κοντά στο 1,70% την Παρασκευή, το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δέκα ημερών και συνολικά περίπου 17 μονάδες βάσης υψηλότερα από τα χαμηλά ενός μήνα που είδαμε στο τέλος της προηγούμενης εβδομάδας. Στις αγορές συναλλάγματος, η στερλίνα ενισχύθηκε σημαντικά, καταγράφοντας κέρδη 2% έναντι του δολαρίου σε σχέση με το κλείσιμο της προηγούμενης εβδομάδας, ενώ η ισοτιμία ευρώ/στερλίνας υποχώρησε κάτω από την περιοχή του 0,88 για πρώτη φορά από τα τέλη Μαΐου. Κέρδη, αν και συγκριτικά περιορισμένα, κατέγραψε και το ευρώ έναντι του δολαρίου, το οποίο κατάφερε την Πέμπτη να ανέλθει σε επίπεδα πάνω από το 1,10 για πρώτη φορά από τις 25 Σεπτεμβρίου και να καταγράψει εβδομαδιαία κέρδη περίπου 0,7. Εντούτοις, οι ανησυχίες για την πορεία της Ευρωζώνης παραμένουν αμείωτες, καθώς τα στοιχεία των τελευταίων ημερών από τη Γερμανία αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο τεχνικής ύφεσης στη μεγαλύτερη οικονομία της Νομισματικής Ένωσης για πρώτη φορά από το 2013.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Σχέδιο Business Start για νέες επιχειρήσεις

Κάντε το σωστό ξεκίνημα

Business is business... γι' αυτό κάντε την πιο σίγουρη και συμφέρουσα επιλογή.

Αποκτήστε Τηλεφωνία & Internet με:

- Δωρεάν εγκατάσταση
- Μέχρι 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες
- Επιπλέον έκπτωση στα προγράμματα RED και BLACK

Ισχύουν Όροι & Προϋποθέσεις.

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελάτων: 150
www.cyta.com.cy/business

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

Σημαντικές προοπτικές στις ελληνικές τράπεζες «βλέπει» η Wood

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Αισιόδοξες είναι οι εκτιμήσεις της Wood για τις ελληνικές τράπεζες και επισημαίνει πως οι μετοχές τους αποτελούν το απόλυτο «στοίχημα» για τους μακροπρόθεσμους επενδυτές. Όπως σημειώνει χαρακτηριστικά, ο κλάδος έχει βρεθεί στα ουράνια από τα... τάρταρα και τα επόμενα τρία με τέσσερα χρόνια οι τράπεζες αναμένεται να επωφεληθούν από τη μακροοικονομική ανάκαμψη, με τον κλάδο να επιστρέφει στην «κανονικότητα». Έως το 2022 θα έχουν καταφέρει να «καθαρίσουν» ένα μεγάλο μέρος του χαρτοφυλακίου των μη εξυπηρετούμενων ανομιμάτων (NPEs), να αυξήσουν την προ προβλέψουν κερ-

δοφορία τους και να δημιουργήσουν απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) άνω του 7%. Επίσης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, μέσα στα επόμενα δύο χρόνια θα υπάρξουν περαιτέρω εκδόσεις τίτλων Tier I και II. Αναφερόμενη στην πορεία των μετοχών τους, επισημαίνει ότι το 2018 υποαπέδωσαν σημαντικά σε σχέση με το ελληνικό Χρηματιστήριο αλλά και με τις ευρωπαϊκές τράπεζες, λόγω ανησυχιών γύρω από τα κεφαλαιά τους. Πάντως, δεδομένης της εξαιρετικής πορείας τους φέτος, μετά και το ρόλι της τάξεως του 85%, οι τραπεζικές μετοχές θα μπορούσαν βραχυπρόθεσμα να πάρουν κάποια «ανάσα». Οι γενικότερες προοπτικές τους, ωστόσο, είναι θετικές και για αυτόν τον λόγο η Wood

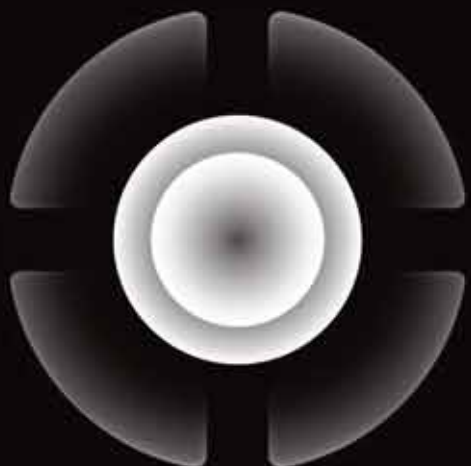
προχωρεί σε αναβάθμιση των τιμών-στόχων που δίνει και για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες. Στη Eurobank δίνει σύσταση «αγοράς» και τιμή-στόχο το 1,2 ευρώ, από 1 ευρώ πριν, με περιθώριο ανόδου της τάξεως του 46%, σύσταση «αγοράς» δίνει και για τις Alpha Bank και Εθνική Τράπεζα με τιμή-στόχο τα 2 ευρώ και τα 3,5 ευρώ αντίστοιχα (από 1,9 ευρώ και 2,6 ευρώ πριν) και περιθώριο ανόδου 32% και 46%, ενώ υποβαθμίζει τη σύσταση για την Τράπεζα Πειραιώς σε «διακράτηση» από «αγορά» –λόγω της σημαντικής υπεραπόδοσής της από τις αρχές του έτους– με τιμή-στόχο τα 3,2 ευρώ, από 2,3 ευρώ πριν, και περιθώριο ανόδου 21%.

Όσον αφορά το μακροοικονομικό περιβάλλον,

η Wood επισημαίνει πως η ελληνική οικονομία αναπτύσσεται με σχετικά αναμικό ρυθμό περίπου 1,5%-2%, αλλά τα ενθαρρυντικά στοιχεία από τους βασικούς οικονομικούς δείκτες και η φιλική προς τις επιχειρήσεις πολιτική της νέας κυβέρνησης θα μπορούσαν να βοηθήσουν την Ελλάδα να αναπτυχθεί με πολύ ταχύτερο ρυθμό. Αυτό θα ήταν ένα πολύ θετικό σενάριο για τις ελληνικές τράπεζες, καθώς θα οδηγούσε σε επιτάχυνση της παροχής νέων δανείων, σε υψηλότερες τιμές στην αγορά ακινήτων, σε έντονο ενδιαφέρον για πώληση ή τιτλοποίηση NPEs και σαφή επιστροφή στη βιώσιμη κερδοφορία. Αυτό θα προσφέρει σημαντικές προοπτικές κερδών για τους μακροπρόθεσμους επενδυτές.

Deloitte.

Transparency Report 2019
Committed to high-quality

Read the
report >

www.deloitte.com/transparency-report

